RECREAȚIA MARE

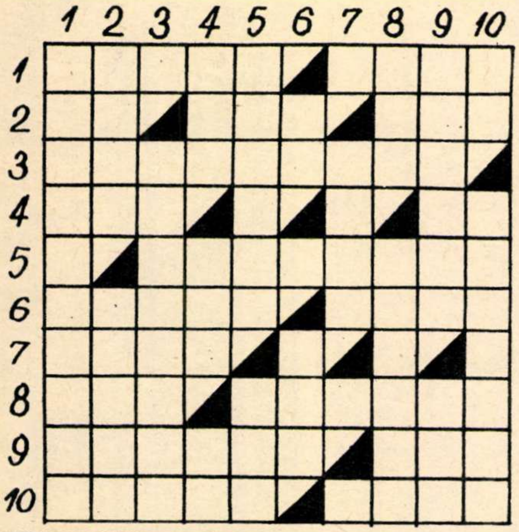

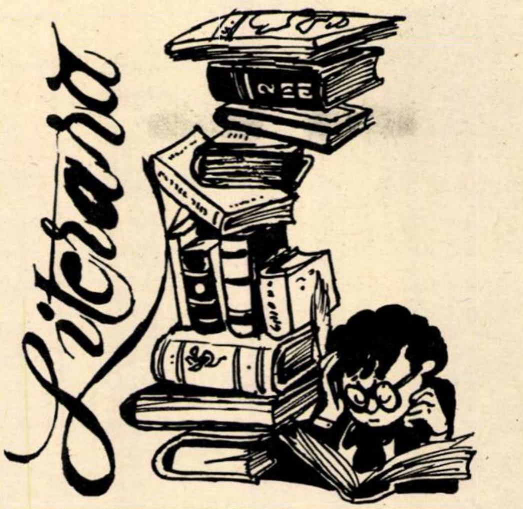

ORIZONTAL

1. A scris poezia «Moartea căprioarei» — Personaj din drama «Năpasta» de I.L. Caragiale. 2. În lume! — Ins — Curelușă. 3. Mare dramaturg român. 4. Vine seara pe la gene — Despot Vodă. 5. Roman de M. Sadoveanu. 6. «Conul Leonida față cu reacțiunea» de exemplu — Nume maghiar. 7. A poseda. 8. Rîu în Scoția — Autorul romanului «Desculț». 9. Pornită — Întreg. 10. Cobza lui Laie Chioru — Roman de I. Slavici

VERTICAL

1. Poem de M. Eminescu. 2. A pictat tabloul Tudor Vladimirescu — Ca Hagi-Tudose (fem.). 3. Autorul romanului «Răscoala» 4. Folosită la război — În răsad — Sfîrșitul sfîrșitului! 5. A pecetlui — Verbul leneșului. 6. 3,14 — Alma ... 7. Eroul din poezia «El Zorab», de George Coșbuc. 8. Fluviu african — Mapă. 9. Naiv — ...de robi, poezie de Neculuță. 10. Una și una! — A scris «România pitorească».

Dicționar: BELA, RAA

PRO-BLE-ME DISTRACTIVE
?

CU NUMAI PATRU GREUTĂȚI TREBUIE SĂ SE FACĂ, PE O BALANȚĂ OBIȘNUITĂ, CÎNTĂRIRI DE LA 1 KILOGRAM PÎNĂ LA 40 KILOGRAME, FĂRĂ DIVIZIUNI. CÎT TREBUIE SĂ AIBĂ FIECARE DIN CELE 4 GREUTĂȚI?

LA PRIMA VEDERE, PROBLEMA PE CARE V-O DĂM SPRE DEZLEGARE NU PARE PREA GREA. ȘI TOTUȘI NU-I NICI CHIAR ATÎT DE SIMPLĂ. IAT-O! AVEM DOUĂ NUMERE ÎNTREGI, DIFERITE. CU ELE EFECTUĂM CELE PATRU OPERAȚII ARITMETICE. DACĂ ADUNĂM REZULTATELE OBȚINUTE LA CELE PATRU OPERAȚII OBȚINEM 243. CARE SÎNT CELE DOUĂ NUMERE FOLOSITE ÎN OPERAȚII?

PRIVIND LA INDICATORUL DE KILOMETRAJ AL AUTOMOBILULUI PE CARE-L CONDUCEA, UN ȘOFER VĂZU CĂ ACESTA INDICA CIFRA **15 951**. CURIOS NUMĂR – ÎȘI SPUSE ȘOFERUL! ȘI DE LA STÎNGA LA DREAPTA ȘI DE LA DREAPTA LA STÎNGA, ORICUM AI CITI, NUMĂRUL ESTE ACELAȘI. CINE ȘTIE CÎTĂ VREME VA MAI TRECE PÎNĂ VOI ÎNTÎLNI PE INDICATOR UN ASTFEL DE NUMĂR. ȘI TOTUȘI, DUPĂ NUMAI DOUĂ ORE, ȘOFERUL A AVUT DIN NOU PRILEJUL SĂ CITEASCĂ PE INDICATOR UN ASEMENEA NUMĂR. CU CÎTI KILOMETRI PE ORĂ MERGEA AUTOMOBILUL ȘI CARE-I KILOMETRAJUL?

Răspuns: Automobilul mergea cu 55 km pe oră, după două ore kilometrajul indicînd 16 061 km.

Răspuns: Cele două numere sînt 24 și 8.

Răspuns: greutățile trebuie să aibă 1, 3, 9 și 27 kilograme.

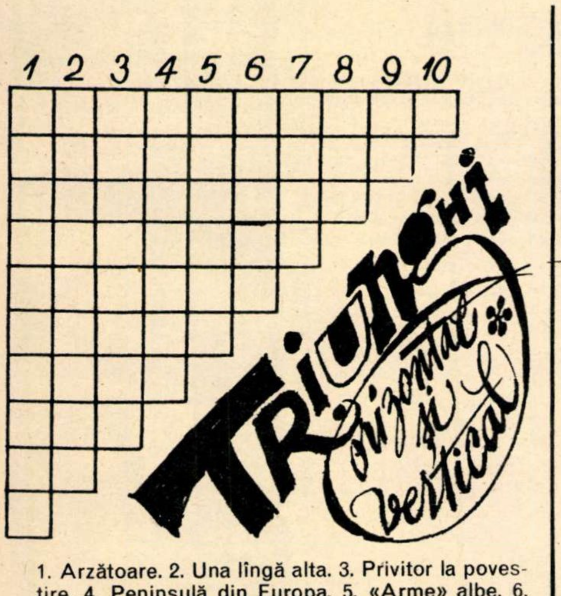

1. Arzătoare. 2. Una lîngă alta. 3. Privitor la povestire. 4. Peninsulă din Europa. 5. «Arme» albe. 6. Acte de proprietate (înv.). 7. «Șarjă» vulcanică. 8. Bătrînețea fasolei. 9. Notă muzicală. 10. Vocală.

DEZLEGARE
1. CANICULARĂ. 2. ALĂTURATE. 3. NARATIVĂ. 4. ITALICĂ. 5. CUȚITE. 6. URICE. 7. LAVĂ. 8. AȚĂ. 9. RE. 10. A.

V. CRĂIȚĂ

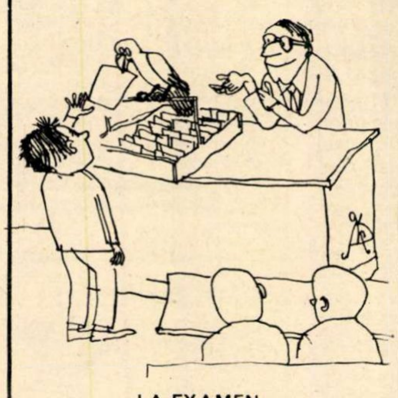

LA EXAMEN.

UMOR

— La magazin mi-a dat, la o pereche de pantofi, unul cu un număr mai mic, Ce să fac?
— Adună-i, împarte la 2 și faci media...

*

— Ce este radio-ul?
— O gumă de mestecat a... urechilor!

*

— Cine a inventat polo pe apă?
— Marco... Polo!

TITI GHEORGHIU

DAN VASILE

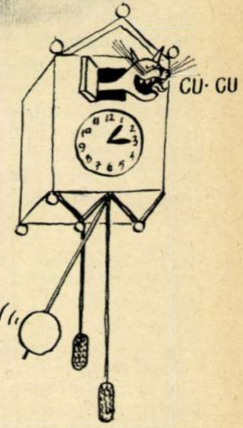

FĂRĂ CUVINTE

SORIN ȘTEFĂNESCU

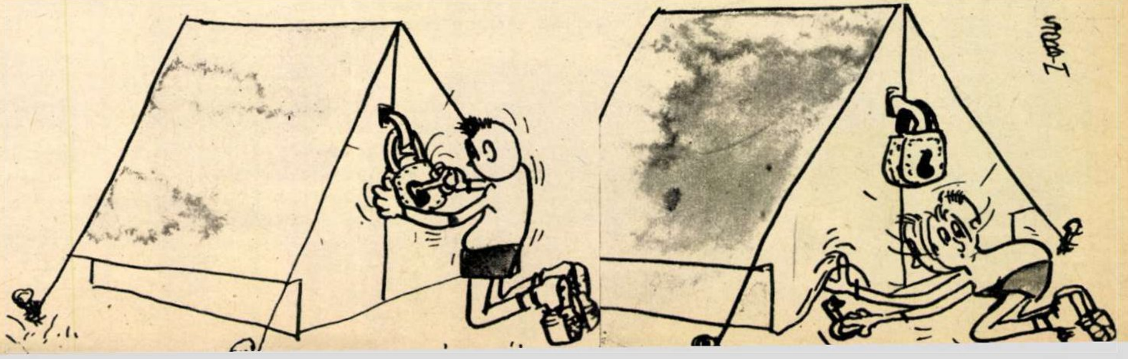

Jurnalul OLGUȚEI

Din corespondența care mi-a sosit în ultimele două săptămîni la redacție am reținut-o și pe aceea a lui Norocel Vlădescu, din județul Suceava. Noul meu prieten mă roagă să nu-i dau adresa în revistă pentru a nu-și supăra colegii de clasă. Care-i motivul? «Dragă Olguța, sînt pionierul **Norocel Vlădescu,** elev în clasa a V-a... Îți scriu ție pentru că știu că ești prietena multor cititori ai revistei noastre. Și mai știu că tu, prin intermediul acestei rubrici îi sfătuiești cum să se comporte la școală, în familie și în societate. Să știi, dragă Olguța, că sînt tare supărat pe cîțiva dintre colegii care rîd de mine cînd mă văd, întorcîndu-mă de la cumpărături cu plasa încărcată, sau cînd o duc sau o aduc pe Viorica, surioara mea mai mică, de la grădiniță. Ba mai mult, îmi dau și diferite porecle...»

Dragă Norocel, nu fii supărat. Eu mă mîndresc că am în tine un prieten vrednic, care știe să-și organizeze timpul atît pentru învățătură (Norocel are numai note de 9 și 10) cît și pentru ajutorul pe care-l dai familiei în treburile gospodărești. De la tine ar trebui să învețe toți acei elevi care socotesc că singura lor preocupare și îndatorire față de școală și familie este doar învățătura. În rest, totul să li se dea de-a gata...

Lidia Iordăchescu — Pîncota, judetul Arad. Sfatul meu este să te adresezi unui medic dermatolog, cel mai în măsură să-ți stabilească diagnosticul și să indice tratamentul necesar. Am mai primit scrisori de la **Anișoara Iovan,** din comuna Velea, județul Dolj; **Nina Rusu,** din Rîmnicu Sărat; **Mihaela Săndica Buțincu** din Botoșani și **Niculița Cioboată,** din comuna Gîrcov, județul Olt cărora le mulțumesc pentru îmbucurătoarele vești despre hărnicia lor în strîngerea recoltei. De asemenea, mulțumesc prietenelor mele de la care am primit ilustrate din diferite locuri pitorești pe care le-au vizitat. Toate aceste frumoase imagini le păstrez în albumul meu de la redacție, din care reproduc în revistă doar cîteva ilustrate pentru cele care doresc să-și îmbogățească colecțiile personale.

Olguța

P.S. Cu ocazia aniversării zilelor de naștere ale **Mirelei Ciobănașu** din Blaj și **Agnetei Beder** din Turda, le felicit din toată inima, le doresc succes la învățătură și în viață.

CREMĂ DE ZAHĂR ARS

4 ouă, 4 linguri zahăr, 1 kg lapte, vanilie, 3 linguri zahăr pentru tapetat forma.

Se bat ouăle întregi cu zahărul (patru linguri), se amestecă cu laptele și vanilia și se toarnă totul într-o formă tapetată cu zahăr ars.

Se coace la cuptor o jumătate de oră, la foc mic. Cînd este gata, scoatem crema din cuptor și o lăsăm să se răcească în formă.

Crema bine răcită o răsturnăm pe un platou.

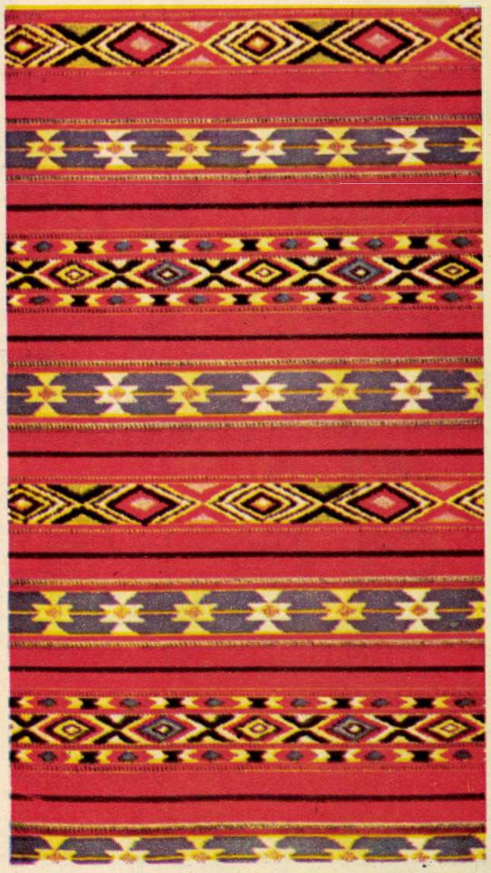

PENTRU CERCURILE DE ȚESĂTURI ȘI CUSĂTURI

La rugămintea elevei Doina Pop, din comuna Mădăraș, județul Satu-Mare, care este membră a cercului de țesături de la Casa pionierilor din comună, publicăm acest model de carpetă, cu motive naționale românești. Răspundem astfel și dorinței altor membre ale cercurilor de țesături și cusături din școli și case ale pionierilor. Culorile le puteți îmbogăți sau schimba în funcție de firele colorate pe care le aveți la îndemînă. Carpeta poate fi completată cu franjuri la ambele capete.

FĂRĂ CUVINTE

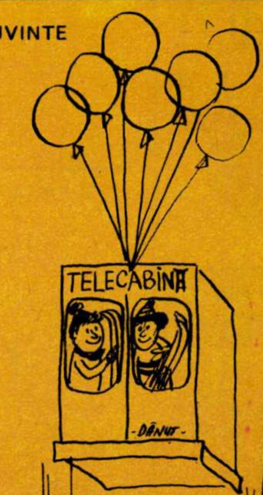

CORESPONDEAZĂ PE TEME DE:

Prietenie: *Elena Pătrașcu*, comuna Pogoanele, str. **M.** Eminescu nr. 1215, județul Buzău; *Getuța Dumitrașcu*, Școala generală nr. 5 Oltenița, județul Ilfov; *Ioana Ciocea*, satul Comănița, comuna Teslui, județul Olt; *Mariana Bahrin*, Iași, str. Ciurchi nr. 115, bl. F-1, sc. B, et. 2, ap. 2; *Rodica Coman*, comuna Bucu, județul Ialomița. **Muzică și sport:** *Valerica Constantin*, Școala generală nr. 19 Brăila, (Brăilița); *Vetuța Asavei*, comuna Orbeni, județul Bacău. **Pionierie și literatură:** *Eugen Chirilă*, Școala generală Manoleasa, județul Botoșani; *Mihaela Ștefan*, Școala generală nr. 2 Balș, județul Olt; *Maricica Cătănea*, comuna Bogdănești, județul Bacău.

ALO „Cutezătorii"

Încă nu este chiar ora 13,00, dar semnalul prelung al centralei telefonice ne și anunță primul prieten nerăbdător să înceapă dialogul nostru săptămînal:

— Alo, «Cutezătorii»?

— Da, redacția!

— La telefon este Mariana Știrbei de la Școala generală nr. 22 din Craiova... Să știți că este foarte interesant «Concursul prieteniei» care a apărut în nr. 41... Și fotografiile din paginile acelea sînt frumoase. Am să vă trimit și eu răspunsurile la întrebări.

— Bine, Mariana, așteptăm.

— Dar, vreau să îmi mai spuneți ceva: în ce limbă putem scrie pionierilor finlandezi?

— Mai ales în limbile engleză, rusă și germană...

— ...și cîte timbre trebuie să punem pe un plic ca să ajungă în Finlanda?

— Cîte timbre?! Numărul lor contează mai puțin, pot fi două, trei sau patru... Importantă este însă valoarea lor, care trebuie să fie de 2,75 lei...

Nici n-am putut să urez succes Marianei în realizarea dorinței ei de a scrie pionierilor finlandezi, cînd pe fir s-a auzit vocea altei fetițe.

— Sînt Lucia Vanica. Am venit la telefon cu colega mea Virginica Toma, să știi că sîntem tare necăjite. Trebuie să ne ajutați neîntîrziat. Livada noastră de 170 pomi fructiferi — în vara aceasta cîțiva meri au și dat primele roade — este amenințată de niște rozătoare...

— Alo, Lucica, vorbește mai clar!...

— Cîțiva meri care au fost «atacați» s-au și uscat. Trebuie să-i salvăm! Acolo, în livadă, este munca noastră de trei ani de zile...

— Te rog să rămîi la telefon. În problema aceasta este necesară părerea unui specialist, așa că voi încerca să găsesc pe biologul Viorica Podină.

În cîteva minute, cu ajutorul telefonistei nr. 8 izbutesc să găsesc pe colaboratorul nostru, explic situația relatată și restabilesc dialogul.

— Alo, Lucica, avem legătura, fii atentă și reține:

— ...împotriva acestor dăunători (iepuri, șoareci de cîmp) se face badijonarea trunchiurilor și ramurilor cu diferite soluții. Una dintre acestea se prepară din 10 l apă la care se adaugă: o lingură de naftalină pisată, o lingură de sulfat de cupru (piatră vînătă), puțină terebentină tehnică, ulei vegetal și 100 gr săpun ras. Fiecare din aceste componente să fie dizolvate în prealabil în puțină apă caldă. Soluția se agită înainte de folosire..

— Vă mulțumim foarte mult pentru sfatul dumneavoastră! Alo, Lucica, să știi că substanțele recomandate se găsesc la magazinele cu articole chimicale.

— Vă mulțumim, am înțeles, am reținut tot. Vă vom telefona...

Timpul afectat convorbirilor noastre telefonice s-a terminat. Cu bucuria de a-i fi ajutat pe pionierii din Poiana Sibiului, vă spune la revedere, pe joia viitoare, redactorul de serviciu.

LIDIA NOVAC

IMPORTANT PENTRU MINITEHNICIENI!

În numerele ale căror coperte le-am reprodus alăturat (respectiv «Cutezătorii» nr. 41 și «Racheta cutezătorilor» nr. 10, octombrie 1973) se găsește BREVETUL MINITEHNICUS. Concurenții la Minitehnicus sînt invitați să caute aceste numere la chioșcurile de ziare și oficiile P.T.T.R.

Anunțăm că aceste brevete nu vor fi publicate din nou. De asemenea, reamintim punctul din Regulament care specifică faptul că NU SE POATE PARTICIPA LA CONCURS FĂRĂ BREVETELE ORIGINALE PUBLICATE ÎN REVISTELE NOASTRE.

Completat, brevetul va fi trimis imediat, prin comandanții-instructori sau conducătorii de cerc, consiliului județean respectiv al Organizației pionierilor. Pînă la 1 ianuarie 1974, Consiliile județene vor expedia brevetele redacției «Cutezătorii» spre autentificare.

RACHETA
10
Cutezătorii
41

NU UITA !

- Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.
- Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.
- Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.
- Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv din lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.

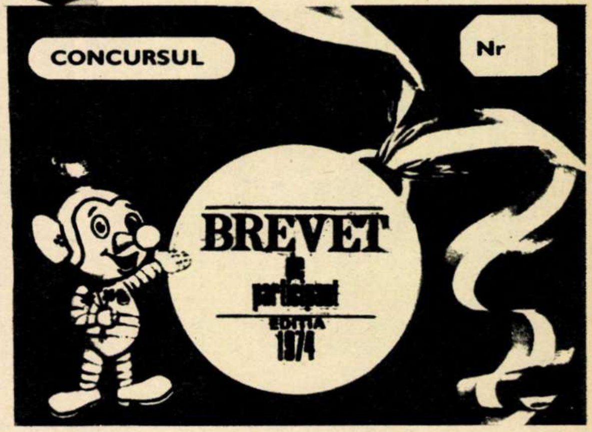

ÎN ATENȚIA PARTICIPANȚILOR LA CONCURSUL «ENIGMA»

Vă reamintim că apariția celor șase enigme prevăzute de regulament s-a încheiat în numărul trecut al revistei noastre. Acum sîntem pe recepție. Așteptăm răspunsurile voastre, însoțite de cele 6 taloane, pînă pe data de 10 noiembrie a.c. Nu uitați să specificați pe plic «Pentru concursul «Enigma».

Frumoase premii vă așteaptă.

REDACȚIA

Cutezătorii 44

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: EMIL PETROVICI

MIU-AL-FLORILOR 7

Scenariul: ALEXANDRU MITRU și AUREL TITA   **Desene: ALBIN STĂNESCU**

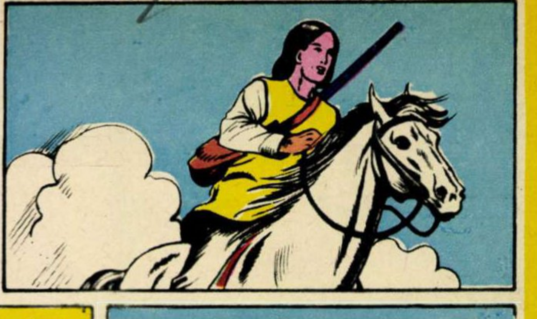

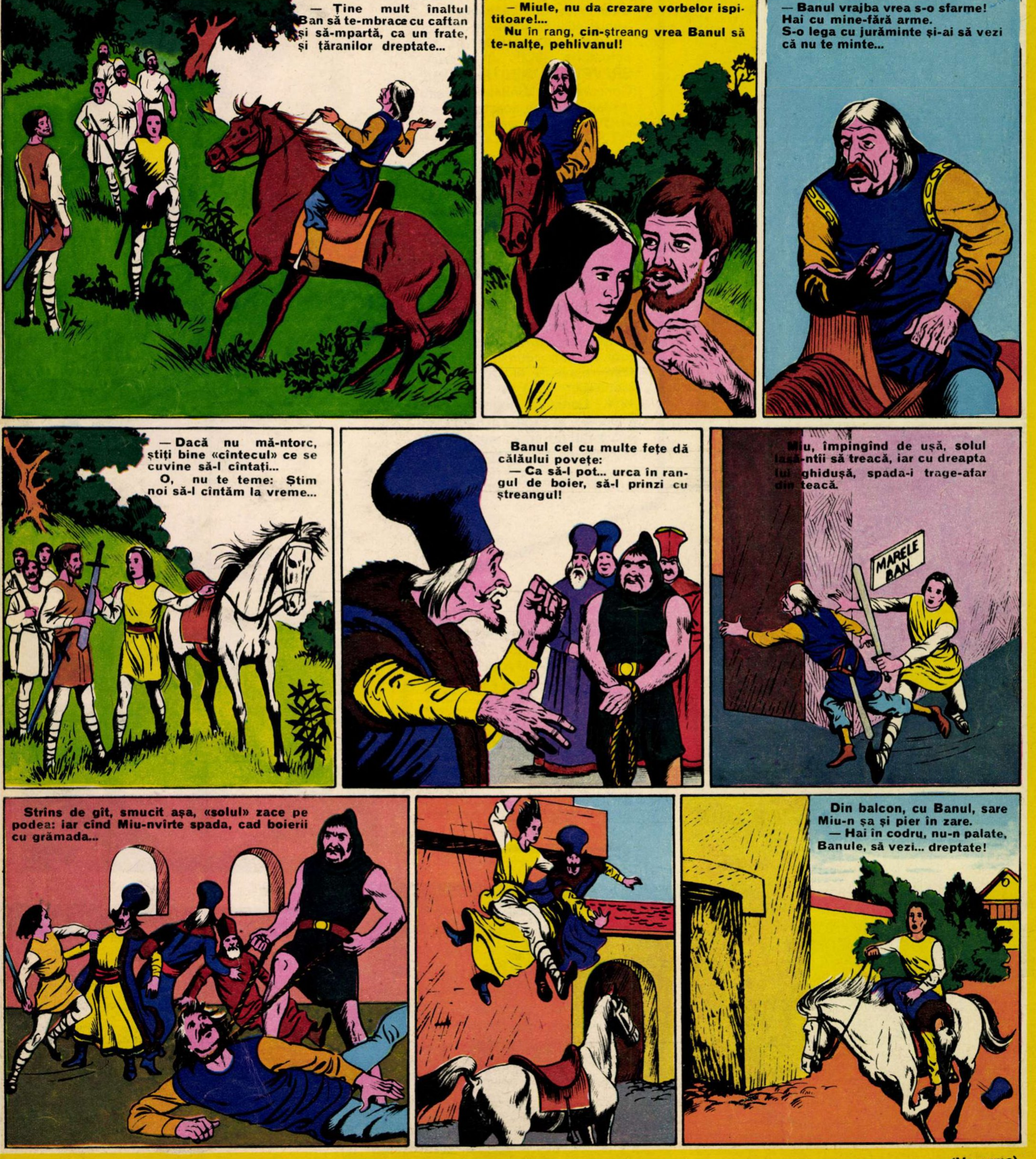
— Ține mult înaltul Ban să te-mbrace cu caftan și să-mpartă, ca un frate, și țăranilor dreptate...
— Miule, nu da crezare vorbelor ispititoare!... Nu în rang, cin-ștreang vrea Banul să te-nalțe, pehlivanul!
— Banul vrajba vrea s-o sfarme! Hai cu mine-fără arme. S-o lega cu jurăminte și-ai să vezi că nu te minte...
— Dacă nu mă-ntorc, știți bine «cîntecul» ce se cuvine să-l cîntați...
O, nu te teme: Știm noi să-l cîntăm la vreme...
Banul cel cu multe fețe dă călăului povețe:
— Ca să-l pot... urca în rangul de boier, să-l prinzi cu ștreangul!
Miu, împingînd de ușă, solul lasă-ntîi să treacă, iar cu dreapta lui ghidușă, spada-i trage-afar din teacă.
MARELE BAN
Strîns de gît, smucit așa, «solul» zace pe podea: iar cînd Miu-nvîrte spada, cad boierii cu grămada...
Din balcon, cu Banul, sare Miu-n șa și pier în zare.
— Hai în codru, nu-n palate, Banule, să vezi... dreptate!

(Va urma)

Cutezătorii

45

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 8 NOIEMBRIE 1973,
ANUL VII (320)

16 PAGINI, 1 LEU

> «SĂ FACEM CA FIECARE PIONIER ȘI ȘCOLAR, FIECARE COLECTIV PIONIERESC SĂ LUPTE UNIT ȘI PERSEVERENT PENTRU REZULTATE DIN CE ÎN CE MAI BUNE LA ÎNVĂȚĂTURĂ, FĂCÎND SĂ TRIUMFE ÎN MUNCĂ ȘI ÎN ACȚIUNE PRINCIPIUL CONDUITEI PIONIEREȘTI «TOȚI» PENTRU UNU, UNU PENTRU TOȚI»!
>
> *(CEL DE AL II-LEA FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR)*

ÎN ATENȚIA TUTUROR PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR:

Învățătura

Iată-ne în plină desfășurare a primului trimestru. Inițiativa pionierească intră hotărît în acțiune!

ÎN GRUPĂ, cei zece prieteni veți discuta despre «Cum învăț eu...» și-l veți asculta atît pe cel mai harnic dintre voi cît și pe colegul care nu prea are cu ce se lăuda. Acolo, între voi, stînd de vorbă prietenește veți vedea cît de important este să aveți un program riguros de învățătură, cît de important este să ai voință, să muncești cu sîrg pentru ca fiecare lecție să ți-o însușești foarte bine. Tot voi, în grupă, veți avea grijă să vedeți, dacă este cazul, să vă ajutați unii pe alții, pentru recuperarea unor rămineri în urmă. Și tot voi, cei zece prieteni, veți hotărî dacă, într-o zi, la panoul fruntașilor, alături de cei mai harnici pionieri, este cazul să fie și fotografia colegului care, așa după cum știți numai voi, în urma unor eforturi și strădanii de zile în șir, a reușit să obțină nota șapte la matematică. Întreaga grupă acordați-i prietenia voastră, pionierească. Colegii buni se ajută, se bucură cu toții de succesul unuia dintre ei, sînt de fapt «toți pentru unu, unu pentru toți».

MEMBRII ACTIVULUI PIONIERESC trebuie să se îngrijească de folosirea tuturor formelor de stimulare a muncii de învățătură. Astfel, veți avea grijă ca respectînd Statutul unităților și detașamentelor, pionierii care obțin rezultate bune la învățătură să fie evidențiați în fața detașamentului, a unității. Cei mai buni urmînd săfie fotografiați sub drapelul unității, iar fotografiile lor păstrate în Cartea de onoare sau expuse la panoul de onoare al școlii și trimise redacției «Cutezătorii».

Tot acum, este momentul în care, prin cele mai felurite mijloace (panouri, grafice, desene), trebuie să reamintiți colegilor condițiile de acordare a distincțiilor pionierești — mijloc prestigios de stimulare a muncii lor harnice de școlari.

Colectivele de redacție ale «Semafoarelor» vor fi, desigur, și mai sprintene. Noutățile fiecărei zile vor aduce schimbări mai dese la rubricile «Aplauze pentru», «Pro și contra», «Ne mîndrim cu...». Rezultatele bune, ori mai puțin bune, înregistrate de detașamente, vor oferi atît de mult material pionierilor-redactori încît, aproape fiecare zi va avea o ediție consacrată și desigur, mulți cititori curioși, dornici de vești bune.

Pionierii artiști din brigăzile școlare de agitație vor avea, de asemenea, un rol important în scurtele programe, prezentate în pauza mare. Cele zece minute «Cu microfonul printre colegi» realizate «pe viu», în dialog cu cei mai buni și cei mai puțin buni, vor înveseli mulți dintre școlari și îi vor ambiționa pe alții.

Printre toate aceste preocupări, care vor marca efervescența zilelor de studiu, de interes în munca voastră de dobîndire de noi cunoștințe, nu veți uita de pregătirea acelor ADUNĂRI TRIMESTRIALE în care veți analiza felul în care voi, pionierii și școlarii v-ați îndeplinit principala voastră îndatorire patriotică — ÎNVĂȚĂTURA.

În toată această perioadă de muncă febrilă voi, membrii activului pionieresc, faceți totul pentru ca pionierii, școlarii, să fie exemplu de hărnicie, de sîrguință la învățătură. Numai în felul acesta voi, pionierii, veți putea fi, ca întotdeauna, un sprijin prețios al educatorilor, al profesorilor voștri, în activitatea de însușire temeinică a comorilor științei și culturii, pentru ca peste ani să puteți prelua și ridica pe noi culmi făclia progresului material și spiritual al țării.

«CUTEZĂTORII»

RADAR PIONIERESC

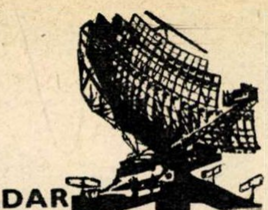

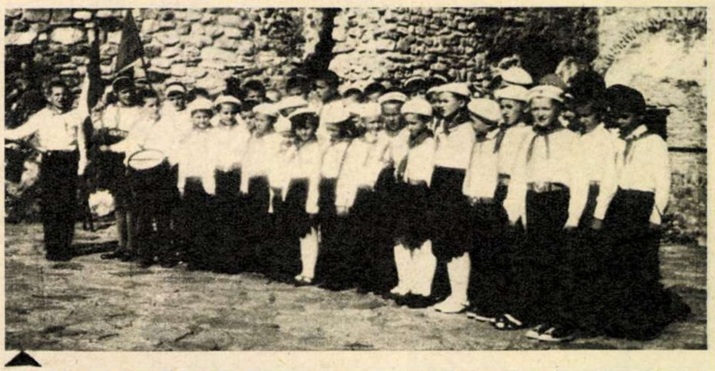

Zi de octombrie. Zi frumoasă și de neuitat pentru noi. deoarece la «Cetatea Neamțului» am primit în rîndurile detașamentului un număr de 17 școlari din clasa a II-a. În cinstea acestor pionieri am dat și un frumos program artistic, iar în încheiere am jucat cu toții o horă mare. Am făcut și fotografii pentru noi și pentru albumul unității.

DETAȘAMENTUL CLASEI a IV-a
Școala generală de 10 ani
Păstrăveni, jud. Neamț

●

Zilele trecute, un grup de fete și băieți, membri ai cercului de creație literară al Casei pionierilor din sectorul II al Capitalei, au fost oaspeți la «Cutezătorii). Ei au purtat un dialog viu și interesant cu membrii redacției. De asemenea, în calitatea lor de cititori și prieteni buni ai revistei, au făcut numeroase propuneri pentru rubricile publicației noastre, printre care și aceea de a se crea un supliment literar-cultural-artistic cu titlul **«Pasărea măiastră-Cutezătorii»**. În paginile acestuia urmînd să apară pe lîngă poezii și povestiri, mai multe biografii ale scriitorilor contemporani și din trecut, prezentări ale unor pictori și muzicieni.

●

Harnicul nostru corespondent, Ene Florin, este autorul acestei fotografii care reprezintă corul Școlii generale nr. 3 din Suceava, distins la nenumărate concursuri artistice. Corul are o veche tradiție în această școală, tradiție care se datorește în primul rînd profesorului Alexe Gheorghe, animatorul și îndrumătorul formației. Timp de peste trei decenii el s-a dăruit acestei activități artistice a copiilor. În prezent, corul școlii pregătește un frumos program de cîntece populare și pionierești dedicat celei de-a 25-a aniversări a Organizației pionierilor.

ÎN CADRUL CONCURSULUI „PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ“, CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT:

TE SALUTĂM „OITUZ“

Bătrîna navă «Oituz» poposește de cîtăva vreme la porțile orașului nostru.

După ce a înfruntat valurile Dunării timp de peste trei decenii, a fost scoasă din circulație și ancorată în partea de sud a Orșovei, înfruntînd parcă cu vechimea sa blocurile moderne ale orașului, zveltele yole și caiace de pe apă.

Te salutăm, «Oituz», voios, pionierește, grăbindu-ne să-ți trecem pragul și să amenajăm în vechile saloane marinărești cele mai originale cercuri pionierești.

Da, nava «Oituz» va fi gazdă pentru cercul marinăresc, pentru cercul de foto-cinecluburi, radio-amatori, artizanat, precum și pentru cercul de reporteri, toate ale Casei pionierilor din oraș.

Sîntem mîndri și fericiți că îți vom reda tinerețea cu rîsetele și voioșia noastră și că te vom face utilă chiar dacă vei duce dorul comenzii de la cîrmă. Și tristețea o să-ți dispară cu totul atunci cînd vei fi «leagănul» copilăriei noastre.

DORREL DANCIU,
cl. a V-a,
Cercul micii-reporteri,
Casa pionierilor,
Orșova

AGENDĂ C.N.O.P.

În perioada 19—24 octombrie a.c. o delegație a C.N.O.P., condusă de tovarășa Elena Poparad, vicepreședinte, a efectuat o vizită de schimb de experiență în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, la invitația Consiliului Organizațiilor și Instituțiilor pentru Educarea Copiilor.

În timpul șederii în R.S.F. Iugoslavia și în cadrul discuțiilor purtate au fost abordate probleme privind activitatea și preocupările organizațiilor de pionieri pentru educarea tinerei generații din cele două țări, au fost trecute în revistă relațiile de prietenie, posibilitățile de dezvoltare și diversificare a acestora, colaborarea strînsă dintre cele două organizații.

●

La invitația C.N.O.P., o delegație a Uniunii Cercetașilor Polonezi, condusă de Kazimierz Setlak, comandant adjunct al U.C.P., a sosit la București în ziua de 6 noiembrie 1973. Timp de o săptămînă, delegația va efectua o vizită de schimb de experiență în țara noastră.

●

În perioada 7—9 noiembrie a.c. tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Comitetului Național Român pentru UNICEF, participă la lucrările Reuniunii Comitetului Consultativ Permanent al comitetelor europene UNICEF ale cărei lucrări se desfășoară la Geneva.

ŞTAFETA CUTEZANŢEI

„Am o biografie frumoasă"

Sincer mărturisesc, m-a surprins această afirmaţie de debut a convorbirii mele cu comunistul Matei Nicolae. Pentru că din cîte ştiam, omul suferise destul în viaţă, se zbătuse, se luptase.

După cîteva minute nedumerirea mea a crescut: «De mic am fost orfan. La 12 ani a trebuit să intru slugă la notarul din sat» (slugă! Cuvîntul acesta mohorît şi uluitor parcă îl uitasem undeva...). Apoi am lucrat în petrol, munci grele, prost plătite. A venit şi războiul, am trecut şi peste el. Apoi...

O biografie frumoasă!?

Oare omul din faţa mea nu cumva glumeşte? Dar cum, ce glumă ar fi asta?

În curtea casei, o piramidă de cărămizi aranjate frumos, arată că gospodarul din această curte, aflată la o margine a satului Săcuieni, judeţul Dîmboviţa, are nişte planuri. De fapt, îmi arunc ochii prin curte şi observ că o aripă a casei este de curînd construită: «El a făcut-o; şi zidul şi acoperişul» îmi spune cu neascunsă mîndrie soţia gospodarului. Mă uit la mînecile lui suflecate şi-mi dau seama după praful ce se păstrează pe palme, că tocmai venea de la o treabă.

— Acar? 20 de ani acar? Poate că pe linia Tîrgovişte — Ploieşti nu era trafic intens şi noaptea mai puteaţi să aţipiţi.

— Ce să aţipesc. Nici cel mai bun ceas deşteptător nu e sigur ca propria ta grijă. Vezi dumneata, meseria mea era grea tocmai în partea de unde îi venea şi... uşurinţa: aşteptarea, care de fapt era încărcată cu răspundere. Cînd am înţeles că numai de mine depinde într-un moment sau altul viaţa unor oameni, deşi eram tînăr, aşteptarea asta devenise pentru mine muncă, muncă încordată. N-am avut niciodată nici un necaz la serviciu.

— Poate la asta v-aţi gîndit cînd aţi spus că aveţi o biografie frumoasă. A fi acar e şi o meserie mai aparte, mai...

— A, nu despre asta e vorba. La serviciu poţi să n-ai necazuri, dar asta nu înseamnă că ai neapărat bucurii. Eu, cum să-ţi spun dumitale, n-am stat niciodată degeaba şi tot ce-am făcut mi-a ieşit cum am vrut eu şi atunci am fost un om mulţumit. Uite, am făcut fel de fel de munci, am avut de furcă ca ilegalist şi cu Siguranţa — mai bine-zis ea a avut de furcă cu mine — dar n-am blestemat, n-am urît viaţa niciodată. Am făcut ce trebuia, ce credeam eu că trebuia, împreună cu ceilalţi comunişti din jurul meu. Ştiam că dacă vrem noi, viaţa poate fi frumoasă. Şi noi am vrut şi am reuşit. Dacă n-aş fi făcut ce trebuia convins că e spre binele nostru, al tuturor, închipuieţi că n-aş fi crezut în rostul aşteptării de 20 de ani, în cantonul de la Răzvad m-aş fi speriat de moşierii care umblau noaptea cu pistoalele după mine şi tovarăşii mei; iar acum la pensie, mi s-ar fi părut că sînt un om fără rost. Dar nu e aşa; fac dulgherie, zidărie.

Mă cheamă oamenii, la fel de fel de treburi, doar văzuşi.

— Şi totuşi aţi făcut atîtea în viaţă, nu vă vine uneori să mai şi staţi, pur şi simplu să staţi?

— Eu, dacă vrei să mă crezi, nu mă mai satur de treabă. De aceea le e unora viaţa urîtă fiindcă stau degeaba. Cînd stai degeaba toate în jurul tău ţi se par mai importante decît tine. Eu am avut o biografie frumoasă, adică am făcut tot timpul ceea ce eram convins că e bine, că e important. Şi cel mai important a fost să lupt împotriva neomeniei, a asupririi, a minciunii; să muncesc. Am o mare bucurie cînd totul îmi iese cum trebuie. Fiindcă, vezi dumneata, de ce munceşti, de-aia te pricepi mai bine. Pînă pică zăpada am de terminat nişte saivane la C.A.P., o magazie, alte treburi prin sat...

— Şi credeţi că o să reuşiţi?

— Cum să nu reuşesc? Dar eu ce-ţi spusei pînă acum!

...Într-adevăr, ce mi-a spus pînă acum acarul Nicolae Matei? Că biografia lui de comunist este a unui om care a trăit cu convingerea că a făcut întotdeauna ceea ce a crezut că trebuie, că e important pentru oameni.

Iar un om care face lucruri importante nu poate să aibă decît o biografie plină de mîndrie, o biografie frumoasă.

ILIE TRAIAN

MARIUS ROTĂRESCU, cl. a V-a, Casa pionierilor, Sibiu *„PEDALĂM VOIOŞI"*

CONCURSUL DE FOTOGRAFII „studio 25"

Săptămînă de săptămînă pionieri şi şcolari, participanţi la concursul nostru de fotografii, devin coautori ai paginilor revistei, oglindind în fiecare imagine trimisă momente semnificative din viaţa lor.

Astfel, cîţiva pionieri şi utecişti din Sibiu s-au dovedit a fi activi şi talentaţi fotoreporteri. Ei au reuşit să ne trimită bogate fotoreportaje, cuprinzînd aspecte din cronica vieţii pionireşti, din activitatea desfăşurată de copii în cadrul cercurilor la Casa pionierilor, peisaje din excursiile şi drumeţiile la care au participat MARIUS ROTĂRESCU şi DANIEL ACULAI, autorii fotografiilor pe care le publicăm alăturat, au găsit interesante modalităţi de investigaţie artistică, care le-au dat prilejul să realizeze lucrări foarte bune.

Voi, pasionaţi fotoreporteri, aţi observat, desigur, că pentru fotografia modernă a devenit insuficientă doar redarea corectă a unui subiect. Fotografiile de presă, de exemplu, realizează imagini surprinzător de frumoase şi convingătoare, demonstrînd că mai există numeroase căi artistice neexplorate încă. Astfel s-au descoperit frumuseţea plastică a granulaţiei mari, efectul dinamic al neclarităţii de mişcare. De aceea, vă recomand să încercaţi realizarea acestor elemente în modul de a trata în laborator sau în timpul reportajului subiectul ce vă preocupă.

Prof. BLITZ

„MOARA DE VÎNT"
ACULAI DANIEL, cl. a VII-a, Casa pionierilor, Sibiu

„PORTRET DE FETIŢĂ"
Foto: GOLGOTIU.

TRADIȚII PIONIEREȘTI

CONVORBIRE CU PROF. TOMA MAREȘ, PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN CONSTANȚA AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Pionieria va sărbători, curînd, 25 de ani de la înființare. Vă rugăm să ne vorbiți despre una din tradițiile Organizației pionierilor din județul dumneavoastră.

— Copiii din județul nostru au înscris în cartea pionieriei multe pagini de frumusețe și bogăție, despre care nu o dată s-a vorbit în paginile «Cutezătorilor». Aș putea da de exemplu Parcul și Magistrala pionierilor, ambele realizate prin munca purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. Aș vrea să mă refer însă la o acțiune mai nouă, care începe să devină la noi tradițională și mult îndrăgită de copii: **FESTIVALUL LITORALULUI,** *acțiune legată de vacanța de vară.*

Ce reprezintă acest festival și ce aduce el inedit în pionierie?

— Festivalul este alcătuit dintr-un complex de acțiuni care atrag o largă participare din mai multe județe ale țării. Astfel, sub denumirea de **«Trompeta de aur»,** *au loc întreceri muzicale între fanfare, în timp ce* **«Scoica de aur»** *prilejuiește întîlnirea celor mai prestigioase ansambluri folclorice pionierești din diferite zone ale țării.* **Raliul de carturi,** *dotat cu Cupa Ovidiu , constituie, de asemenea, un punct de atracție al Festivalului. Dacă la toate acestea adăugăm zile de plajă, plimbări pe mare, focuri de tabără, înțelegem că avem de-a face cu un program al cărui notă dominantă este fantezia.*

Ce socotiți cel mai frumos în acest festival?

— Prietenia care se leagă între pionierii din cele patru zări ale României socialiste. Trebuie reținut faptul că la ediția din '73 au participat peste 4 000 de pionieri.

Ce vă propuneți pentru anul jubiliar al pionieriei, în legătură cu Festivalul «Litoral»?

— În primul rînd, vom lărgi numărul județelor participante. Vom prilejui participanților cu cravata de pionier cunoașterea marilor realizări ale județului nostru, vom organiza întîlniri cu oamenii muncii din port și de la marile întreprinderi industriale și agricole. Totodată, tîrgurile de vară ale pionierilor vor constitui o notă originală a festivalului.

Deși pînă la vară mai avem de trecut pragul aspru al iernii și apoi cel al primăverii, vă rugăm să ne spuneți în ce vor consta aceste tîrguri de vară.

— Fiecare județ participant va expune spre vînzare, la Mamaia, în căsuțe de lemn specifice zonei, obiecte de artizanat lucrate de copii: cusături, cioplituri în lemn, obiecte de ceramică. Alături de celelalte acțiuni dedicate jubileului organizației noastre și Festivalul «Litoral» va prilejui o activitate plină de fantezie, pasiune și dăruire, purtînd pecetea vîrstei de aur a pionieriei.

B. CARAGIALE

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

„Temerarii"

Era o zi mohorîtă de toamnă. În curtea școlii liniștea era atotstăpînitoare. Doar frunzele copacilor se desprindeau una cîte una galbene și ofilite dansînd prin văzduh, așezîndu-se apoi pe covorul ruginiu. Deodată, liniștea fu străpunsă de clinchetul cunoscut al clopoțelului. Au ieșit în curtea școlii mai întîi elevii clasei a VII-a B. Deîndată, pe terenul de sport s-au și organizat cele două echipe de fotbal. Disputa era așa de mare încît, în primele momente nici nu și-au dat seama că alături, la ferma zootehnică, un grajd cu animale era-n flăcări. Fără să stea pe gînduri, cu toții s-au îndreptat acolo, iar trei dintre ei: Dan Ion, Gheorghe Bolocan și Ion Olaru, cu mult curaj, au spart geamurile deja crăpate, ușile. Apoi a început o luptă îndîrjită cu focul. Toate vitele erau legate și nu puteau fugi. Între timp, au fost anunțați și cîțiva muncitori reușindu-se într-un timp destul de scurt să fie scoase toate animalele afară. Pînă la sosirea pompierilor, pericolul a fost înlăturat. Într-o zi însorită de toamnă, în cadrul adunării de unitate, pionierii din detașamentul clasei a VII-a B, în frunte cu cei trei temerari, au fost călduros felicitați.

GEORGETA ȘT. ȚUCĂ
comandant al unității Școlii generale Rătești, județul Argeș

DE DATA ACEASTA, LA RUBRICA «SEMAFOR CUTEZĂTORII»,
PUBLICĂM DOAR CÎTEVA MATERIALE
SOSITE DE LA HARNICII PIONIERI DIN JUDEȚUL BOTOȘANI.
PE RÎND, RUBRICA NOASTRĂ VA FI GAZDA
TUTUROR «SEMNALELOR LUMINOASE»
SOSITE DIN ÎNTREAGA ȚARĂ.
TRIMITEȚI DECI,
CÎT MAI MULTE MATERIALE APĂRUTE LA «SEMAFORUL»
DIN ȘCOALA VOASTRĂ.

SEMAFOR

Cutezătorii

Epigramă

adresată elevului MATEESCU, clasa a VIII-a

Îl cunoașteți, nu-i așa?
Cascador vrea să se facă.
Ce n-am da ca și la note
Tot la «trap» să se întreacă!

CRISTINA MORUZI,
cl. a VI-a B,
Școala generală
nr. 1, Botoșani

„CLOPOȚELUL"

...adresat elevului VASILE ALĂZĂROAIE, clasa a VI-a

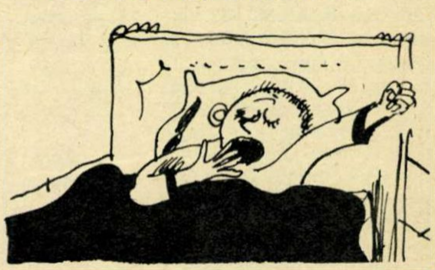

Iată, clopoțelul sună,
Toți elevii se adună!
Cînd la ore au intrat,
Ura! și la Vasilică,
Clopoțelul a sunat —
și cu chiu, cu vai, cu jale,
Abia l-a sculat... din pat.

Colectivul de redacție de la Școala generală, Brehuești

Zborul fanteziei

Pe străzile Brașovului și în general pe drumurile județului, parcă mai mult decît în alte părți, aleargă mașinile de dimineața pînă seara. Camioane, autobuze, tractoare. Locuitorii discută despre ele, de cîte ori au prilejul, cunosc tipul, data fabricației și ce le deosebește de cele mai noi sau mai vechi. Atîta competență și siguranță mai întîi te miră și apoi îți amintești că multe din aceste vehicule se fabrică aici, la Brașov, într-un județ în care 80% din populație lucrează în industrie.

Pionierii participă într-o majoritate absolută și cu o pasiune evidentă la cercurile tehnice din școli și de la casele pionierilor. Meșteresc, construiesc, inventează.

ÎN ORĂȘELUL FLORILOR

Să ne oprim la *Școala generală nr. 2 din Codlea*, într-un orășel al florilor, al cărui renume aparține mai degrabă gingășiei petalelor decît zumzetului motoarelor. Și totuși...

Urcăm scările străjuite de ghivece mari, iar la primul și singurul etaj ne oprim în fața expoziției cercului tehnic al școlii. Exponatele, tot atît de îngrijite și colorate ca și florile, vorbesc de la sine despre ingeniozitatea pionierilor. Aceștia ne atrag atenția că pasiunea elevilor pentru tehnică este tradițională în orașul lor. Aici s-a construit primul cart din județ, iar unul dintre obiectele expuse, o rachetă complicată, a fost premiată la concursul Minitehnicus cu doi ani în urmă.

Tudor Grigore a fabricat un fierbător de apă cu alarmă, Dan Lăzăroiu plănuiește să realizeze o lampă de noapte electrică, iar Traian Petruț ne spune cum, în laboratorul lor, datorită unor butoane pe care se apasă alternativ putem acționa de la distanță perdelele. «Aceasta este hidrobicicleta lui Pif», atrage atenția Pompiliu Teșcan asupra obiectului pe care l-a făcut anul trecut, pe cînd era în clasa a doua. Alături așteaptă îmbarcarea imaginea luminată misterios de undeva, din spate, a pionierei Eva Mesaroș, care și-a făcut un «autoportret electric». Între timp, Tarsicius Chiso și Iosif Vereș pun la punct amănuntele viitoarelor dirijabile pe care au de gînd să le lanseze anul acesta: cu ce e mai bine să umpli balonul — cu gaz sau cu aer cald?

TĂCERE «TEHNICĂ» LA ILENI

Există aici o încăpere în care profesorul discută cu elevii, elevii discută între ei, principala activitate a tuturor este conversația și cu toate acestea domnește liniștea cea mai deplină. Fiecare îl aude pe cel ce i se adresează prin căști, iar răspunsul îl dă prin intermediul butoanelor. Curentul electric transmite cuminte alfabetul ciudat din linii și puncte. Și cabinetul pentru învățarea sistemului Morse nu e singura realizare a pionierilor tehnicieni din Ileni.

Danielei Cornea îi place să gătească și face torturi la cercul de «mîini îndemînatice», dar cînd trebuie să aprindă aragazul, se folosește de un aprinzător electric pe care l-a făcut ea însăși. Georgeta Corșatea are talent la desen și schițează pe plăci de lemn copii și căsuțe pe care apoi le conturează grijuliu cu creionul de pirogravură, de fabricație proprie.

Tehnicienii de la Ileni se încadrează într-o întreagă populație de tehnicieni purtători ai cravatelor roșii cu tricolor care au centrul sfătuitor și furnizor de materiale la Casa pionierilor din Făgăraș, condusă de tovarășul profesor Gheorghe Savonea. De aici, din Făgăraș, pionierii tehnicieni se deplasează prin toate satele din împrejurimile orașului — la Beclean, la Mîndra, la Ileni — peste tot unde pionierii doresc să fie și «pionieri în știință și tehnică». De altfel, așa au și intitulat concursul anual care urmează să se extindă la nivelul întregului județ și care cheamă pionierii la o întrecere cu probe teoretice și practice.

Încetul cu încetul, o mulțime de lucruri de care nu te știai capabil au devenit posibile și chiar s-au realizat — prin cunoștințe și muncă. Încetul cu încetul ai observat că a da aripi fanteziei, a visa cu ochii deschiși, poate să însemne și a prevedea înfăptuiri reale ale viitorului. Și astfel tu, pionier minitehnician, devii inventator. Gîndurile zboară din ce în ce mai sus pînă — de ce nu? — pînă ce ajung la soare.

Și uite așa, preocupările tehnice intrate în viața pionierilor ca o necesitate firească, devin înfloriri de năzuințe. Totul pare mai apropiat, posibil, ca și cum visele s-ar fi materializat în rotițe, bobine, energii.

LUMINIȚA CIOBOTARU

OMUL INVIZIBIL DINTR-A VI-A

FOILETON

Ca om invizibil ce sînt, mă veți crede desigur că mă pot plimba prin foarte multe locuri, că văd fel de fel de întîmplări și fel de fel de oameni. Neputînd fi văzut, nimeni nu se ferește de mine. Așa că, de foarte multe ori, îmi este dat să-i surprind pe cei din jur în situații mai puțin plăcute. Și cînd spun aceasta mă gîndesc la popasul pe care l-am făcut zilele trecute în clasa a VI-a.

Stăteam și eu acolo, lîngă ultima bancă și ascultam o lecție. La prima vedere nimic deosebit, dar la un moment dat observ că elevul Brîușor se face mic, mic în spatele colegului său. Iar nu învățase și nu scrisese lecția și firesc, nu dorea să fie ascultat. Cînd îmi arunc privirea pe celălalt rînd îl văd pe Raj Turiceanu care, cu poftă, mușca dintr-un sandviș. Mai încolo, elevul Vieru, crezînd și el că nu-l vede nimeni, «sculpta» banca de zor, cu briceagul. N-am putut să stau nepăsător. Am trecut pe lîngă ei și le-am șoptit ceva la ureche. Vieru s-a oprit surprins, Raj era chiar să se înece, Nu știau că vocea aceea era a mea, a omului invizibil dintr-a VI-a.

OVIDIU CERNEI,
Școala generală
nr. 11, Botoșani

POȘTA „SEMAFOR CUTEZĂTORII“

MIRCEA PĂUNESCU — Craiova și **MARIA MACOVEI — Botoșani.** Ne pare rău, dar versurile voastre nu sînt specifice semaforului. Nu uitați că gazeta satirică «Semafor Cutezătorii» trebuie să cuprindă cele mai însemnate și actuale fapte din școală redate concis și spiritual în epigrame, foiletoane, schițe, caricaturi etc.

DOINA MIRCEA — Largu, județul Buzău. De asemenea, descrierile tale despre natură și poeziile lirice nu fac obiectul «Semaforului». Lucrarea «Toboșar în recreație» realizată de colega ta, **Maria Nedelcu** este lipsită de umorul necesar. Mai încercați.

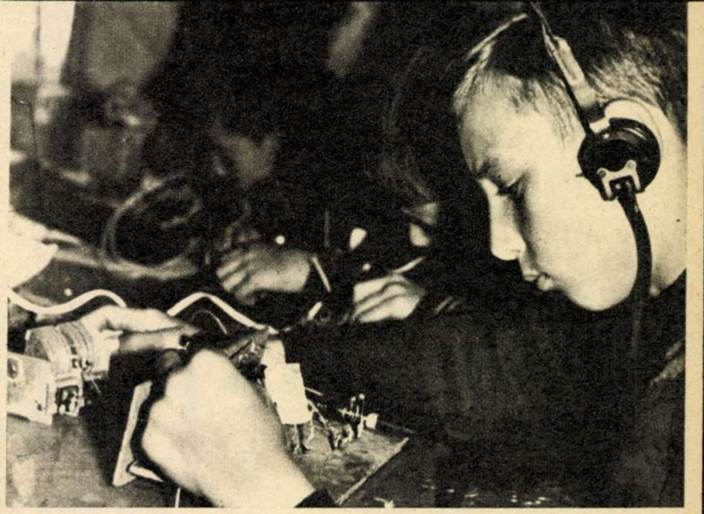

O ACTIVITATE DE PRESTIGIU

...încununată cu un premiu de prestigiu: «Trofeul Jubiliar Minitehnicus» *acordat județului Brașov pentru activitatea tehnică pe timp de cinci ani.*

Un concurs de carturi în județul Brașov nu e un concurs oarecare — se întrec de-a dreptul «Așii micului volan», membri ai celor 50 de cercuri de carturi și auto moto. **Ei sînt la fel de prezenți în secolul vitezei ca și colegii lor de la cele** 40 de cercuri de aeromodele, micromodele, navomodele și rachetomodele.

În drumul de la alegerea unui șurub potrivit, pînă la construirea instalației de încălzire centrala cu dispozitiv automat de închidere a combustibilului, pionierii trec prin inițierea și activitatea la cele *peste 100 de cercuri de electrotehnică și electromecanică radio, TV și telecomunicații, automatică și electronică aplicată*, obținînd în cele din urmă numeroase premii la concursurile Minitehnicus.

Pionierii care au pasiunea agriculturii au introdus și aici participarea tehnică. Viitorii tractoriști și mecanizatori agricoli lucrează mînă-n mînă cu membrii celor 30 de cercuri de legumicultură, pomicultură, floricultură.

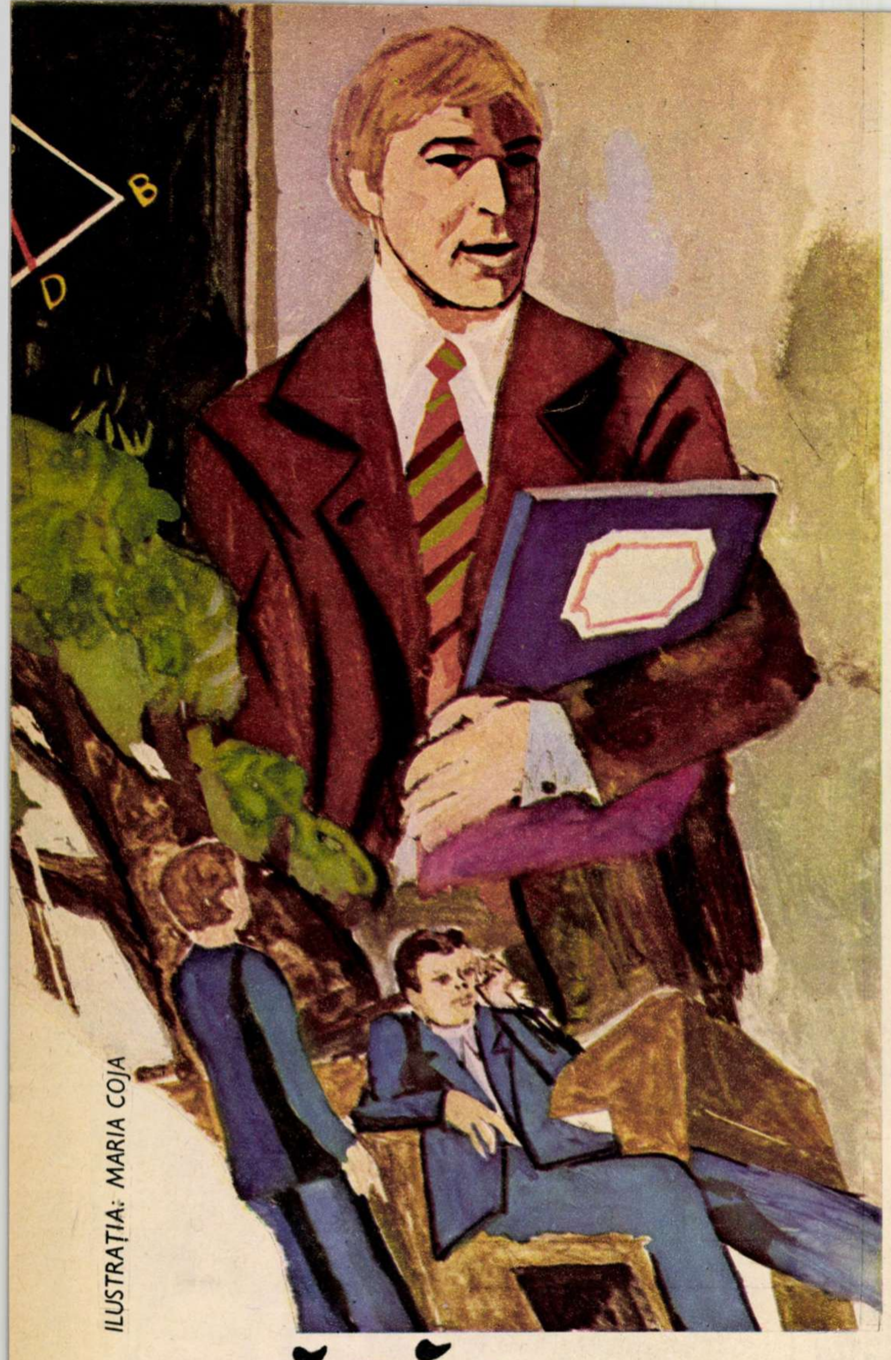

ILUSTRAȚIA: MARIA COJA

ÎNVĂȚĂTORUL

SCHIȚĂ DE

VIRGIL DUDA *

Era o lecție recapitulativă. Colegul meu de bancă, Marcel Parfene, fusese chemat la tablă pentru a demonstra o teoremă simplă, una dintre acele lecții unanim cunoscute care, ajunse subiecte de examen, pot descreți fruntea și umple de plăcere chiar sufletul celui mai slăbuț elev. Atmosfera era, prin urmare, aproape sărbătorească.

Pe lîngă asta, Parfene era un băiat subțiratic, tuns corect și mai frumos decît o fată. Avea o față mereu zîmbitoare și niște ochi cu reflexe liliachii, așa cum auzisem că ar avea o celebră actriță de film. De cîte ori era departe de banca noastră comună, ca atunci, și îl puteam cerceta cum se cuvine, figura lui delicată mi se părea de-a dreptul înduioșătoare.

În sfîrșit, eram singur, aveam loc berechet și mă puteam întinde în voie, desfăcînd larg picioarele și sprijinindu-mă de pupitru într-un cot, cu trupul bine aplecat într-o parte. Poziția asta nu era desigur cea mai potrivită pentru un școlar, învățătorul reușise oarecum să mă dezbare de obicei, totuși erau momente cînd uitam interdicțiile sale severe, momente de vacanță dacă se poate spune așa.

— Parfene, nu te grăbi! se auzi vocea învățătorului și îndată mi-am îndreptat privirea spre el pentru a prinde înțelesul acestei propoziții surprinzătoare.

Era unul din motivele principale, de atracție, ale orelor de școală, acela de a descoperi sensul ascuns al sfaturilor cu tîlc special pe care le lansa cîteodată învățătorul nostru.

În vremea asta, întreaga clasă era cuprinsă de rumoarea și foiala care însoțesc de obicei glumele bune. Nu cumva eu nu observasem că Marcel întîrzia prea mult la tablă, prelungind, în scop diversionist, plăcuta demonstrație a teoremei?

Învățătorul se afla în dreptul pervazului ferestrei celei mai apropiate de catedră, contemplînd distrat plopii din curtea școlii și frecîndu-și ușor obrazul cu degetele sale îngălbenite de tutun. Părea vag absent, totodată cam fără chef, în orice caz nu arăta ca un om pus pe șotii.

— De ce te grăbești? reluă el după o foarte lungă pauză, cu voce scăzută, rămînînd la fel de îngîndurat, fără să se răsucească spre tabla pe care Marcel o umpluse cu semne.

Foiala a încetat, înlocuită fiind cu o stare de încordare generală, de atenție concentrată. Învățătorul izbutea să obțină această atitudine colectivă nu numai fără să țipe, dar fără măcar s-o pretindă. Ceva misterios, alarmant, se strecura în vocea lui, printre vorbe dintre cele mai obișnuite și fără voie ne trezeam parcă asistînd la un film polițist.

Marcel se opri, dar nu răspunse nimic. Ce să răspunzi la asemenea întrebare?!

— Ia vezi, nu cumva ai făcut vreo greșeală?

O dată cu privirea lui Parfene, toate privirile se ațintiră pe tablă. Doar eu nu-mi mișcasem ochii de la figura îngîndurată a învățătorului. Înainte de scurgerea unui minut chiar aș fi jurat că învățătorul nici nu văzuse tabla încărcată cu semne. Însemna că totuși glumise?!

În vreme ce atît de bătătorita demonstrație a teoremei era parcursă cu neliniște grăbită încă și încă o dată, în aceeași atmosferă de reculegere, eu am rămas cu privirea lipită de chipul aceluia care de patru ani de zile ne învățase lucruri pe care n-aveam să le mai uităm nicicînd. Îl priveam vrăjit pe învățătorul Ion Tarazea, cu obrajii lui prelungi și cu gura într-una ușor întredeschisă, și mi se părea că m-am desprins din timp și că am în față nu prezentul, ci o amintire bine fixată. Îmi dădeam seama, n-aș putea explica prea bine de ce, că voi rămîne cu aceea imagine a învățătorului crestată în memorie. Parcă citeam o povestire din manual despre un învățător strălucit, unic. Sub ochii mei înduioșați de recunoștință, (era poate cel dintîi gînd de a adresa cuiva, conștient, mulțumiri, de a-i spune fără vorbe că nu-l voi uita nicicînd) învățătorul meu Ion Tarazea, rămas acolo lîngă fereastră, devenise totodată un personaj de amintire.

— Dar tu, mi se adresă el cu totul pe neașteptate, îndreptîndu-se chiar spre banca mea, unde te trezești de stai așa tolănit ca o cumătră? De cîte ori să-ți spun?!

Își pierduse calmul, așa se explică poate de ce uitase de posibila eroare a lui Marcel Parfene.

M-am ridicat în picioare, așa era regulamentul, înciudat și rușinat. Gîndul meu de recunoștință sta să se topească. Și nu înțelegeam: cum de mă dibuise?

— Stai jos, mi s-a adresat cu asprime.

Ajunsese lîngă mine. Adăugînd vorbelor un gest, mi-a împins umărul cu o apăsare fierbinte a palmei din care urma dojanei nu dispăruse pe de-a întregul

Argilă

Din carnea ta brună,
Un meşter îţi scoate:
Columna-n istorie,
Cuptoare
Şi blide-nflorate.

In smalţ pe cupole,
Brăzdezi:
Gustoase curmale,
Ciorchinii cu strugurii dulci
In tine-i usuci.

Din tine-i ulcica
Străbună de dac,
Spirala fiinţelor mele,
Oricîte nu eşti
In veac după veac.

Argilă eşti pură şi vie
Nu în viaţă nici moarte,
Ci-n tainele culorii destinse;
Bizare
Ce nu se destramă.

ION TOMOIAGĂ MARAMUREȘANU

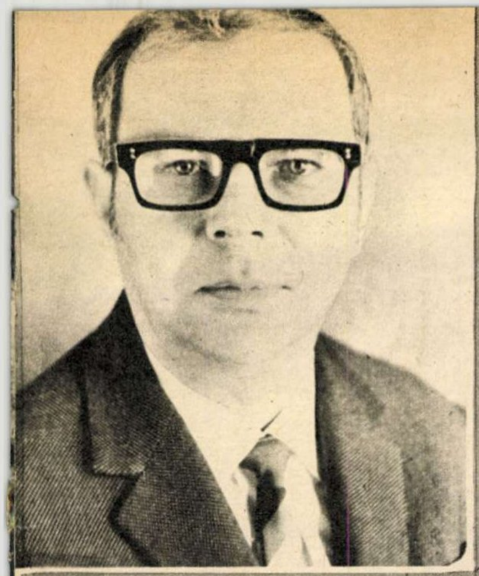

FAZĂ REPETATĂ

Schiță
de
OCTAV PANCU-IAȘI

Nu sînt eu primul care o spun și, de altfel, nici nu sper să mi se înalțe vreodată o statuie fiindcă spun lucruri nemaiauzite: fotbalul, cum bine se știe și de mult se știe, se joacă pe goluri, iar noi de asta mergem la un meci ca să vedem goluri. Ba, ăsta-i și motivul pentru care nu mergem duminica pe stadion și rămînem acasă, în fața televizorului. Ca să vedem în același meci un număr dublu de goluri. Mulțumită unui aparat care habar n-am cum se cheamă, după fiecare gol, apare în stînga ecranului un R — desigur inițiala cuvîntului repetiție și mult gustata imagine a introducerii mingii în plasă se repetă. Aș da oricît să am un asemenea aparat. Mi-ar sluji grozav ca să elucidez o problemă complicată, imposibil de rezolvat fără el.

Dar să încep cu începutul.

E toamnă, e o zi cu lumină de miere și gutui, mi-e cald și mi-e bine, ca într-o poezie învățată în clasa întîi, stau pe balcon, n-am ce face și trag cu urechea la discuția dintre doi băieți cărora și lor le e cald și le e bine și s-au așezat pe treptele scării blocului.

— Mă, ce prieten bun ești tu, spune unul și simt cum trage o gură de aer în piept, ca să-și înăbușe emoția.

— Nu mai bun ca tine, îi replică celălalt, obligat de situație să tragă și el o gură de aer, evident, din aceleași motive.

— A, nu, să nu ne comparăm. Ce-ai făcut tu pentru mine, nu știu dacă ar mai fi făcut altul. Dacă nu mi-ai fi explicat cum vine cu legea lui Gauss, eram pierdut, luam un doi de nu mă vedeam.

— Fii serios. O pricepeai tu și singur. Dar eu, singur, adică fără creioanele colorate pe care mi le-ai împrumutat, că pe-ale mele le-a zăpăcit preșcolarul de frate-meu, luam sigur un doi la geografie. Nu mai făceam harta în vecii-vecilor.

— Exagerezi.

— Niciodată. Eu spun numai adevărul gol-goluț.

— Aiurea!

— Cum, adică, aiurea?

— Așa! Nu mai mințit ieri că vii la mine să jucăm șah și te-ai plimbat prin parc, cu urîta aia de Liliana?

— Pardon. În primul rînd că Liliana nu-i urîta aia. Li-li-ana pur și simplu, și în al doilea rînd tu ai fost primul care m-ai mințit. Nu m-ai chemat să joc șah, ci ca să-ți ajut să scoți sîmburii din o mie de kilograme de prune, să nu zică mama ta că nu ești harnic.

— Oricum, sînt mai harnic ca tine. Te-ai legat la fălci, zicînd că te doare măseaua, numai ca să nu te duci să-i aduci lui taică-tu ziarul.

— Tu n-ai ținut o bilă de sticlă în gură, ca să nu te asculte la matematică?

— Și tu n-ai strigat «cucurigu» în ora de dirigenție?

— Uite cine vorbește! Care din noi a spart becul din laborator?

— Și care din noi spune că n-are voce ca să nu vină la cor?

— A! Tu m-ai pîrît...

— Nu. Tu m-ai pîrît că am spart becul!

— Eu nu-s pîrîtor, s-o știi.

— Și nici eu nu sînt, s-o știi.

— Bine. M-am lămurit. De azi nu ne mai știm, nu ne mai cunoaștem.

— Eu sînt cel care m-am lămurit. Adio!

— Și n-am cuvinte!

M-am aplecat peste balustrada balconului și i-am văzut pornind unul într-o direcție și altul în alta, pășind țanțoși ...dar oprindu-se după cîteva clipe și dîndu-mi senzația că fiecare se întreabă: — De ce ne-am certat? De la ce ne-am luat? De unde a început?

Dacă aș avea aparatul despre care vorbeam la început, aș fi reluat faza inițială și i-aș fi pus să asculte primele lor replici:

— Mă, ce prieten bun ești tu.

— Nu mai bun ca tine...

— O, să nu ne comparăm...

— Fii serios...

Există undeva copilăria

Eu știu că mai există undeva
copilăria mea ascunsă în tăcere
asemeni zînelor ce locuiesc
singure înlăuntrul unor roșii mere.

Adesea mi-amintesc cînd mușc un măr
că s-ar putea din el să cadă o zînă
asemeni miezului de fragedă,
că s-ar putea
să mi se-așeze cum o brățară peste mînă.

Și n-am să înțeleg nici un cuvînt
din ce va spune:
poate că-mi mulțumește c-a scăpat cu viață
sau poate mă întreabă de tramvaiul colorat
sau dacă-i seară ori e dimineață...

și încercînd s-o înțeleg ea va dispare
ca un miros pulverizat în toate,
voi căuta-o veșnic dac-a fost
în mere și-n obiecte mici desperecheate.

GABRIELA MELINESCU

LUSTRAȚII: IOAN DONCA

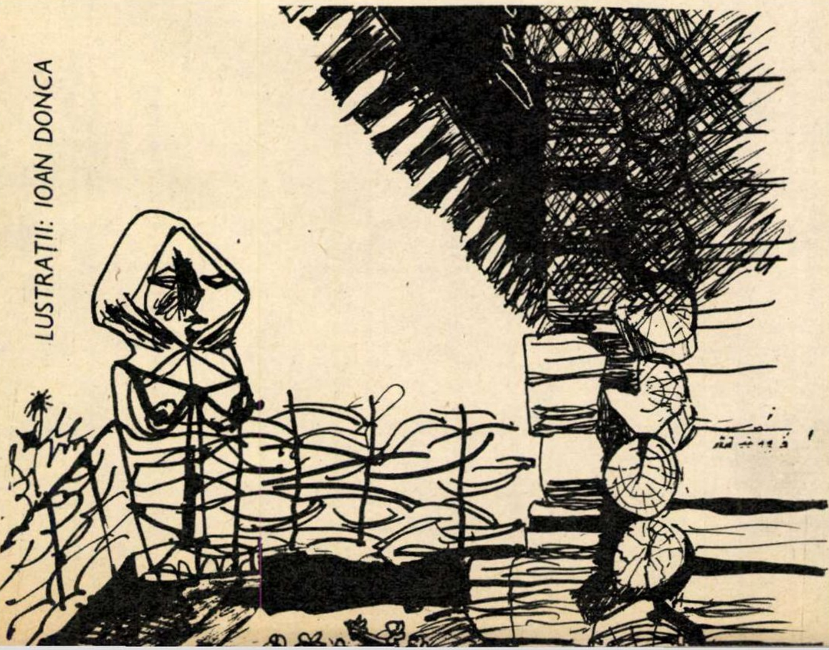

Copilărie, arată-mi chipul

Vai, toamna îngenunche lîngă brazi
Alăturea cu ciutele, cu frigul!
Un anotimp pietrificînd în poame
Vacanța, zilele de școală, jocul...

Aud lumina fluturînd curat
Prin aerul pe care-ncepe-ncet să-l schimbe;
Iar vîntul iernii leapădă mirat
Pe geamul meu prelung suave timbre...

Copilule, arată-mi chipul
De duhul basmelor neliniștit —
Și hai să-mpingem frunzele din poartă
Și împreună să intrăm în mit!

GHEORGHE ISTRATE

DUPĂ MILIOANE DE ANI DE TĂCERE MUNȚII SUBMARINI ÎȘI DEZVĂLUIE TAINELE

O recentă ipoteză științifică susține că scoarța Pămîntului — atît cea care formează continentele cît și cea care este leagănul oceanelor — se împarte în șase mari plăci rigide (pacifică, indo-australiană, antarctică, americană, africană, eurasiatică). Plăcile se deplasează continuu, fie alunecînd fiecare în alt sens, fie ridicîndu-se una deasupra nivelului celeilalte. Acest dans geologic explică importante fenomene ale naturii, de la apariția munților la cutremure.

CITIȚI ARTICOLUL DIN PAG. 11

EXPANSIUNEA PLĂCILOR LITOSFERICE PRIN ACȚIUNEA DIN ZONA DORSALEI MEDIANE A OCEANULUI ATLANTIC.

Acum 135 milioane de ani.

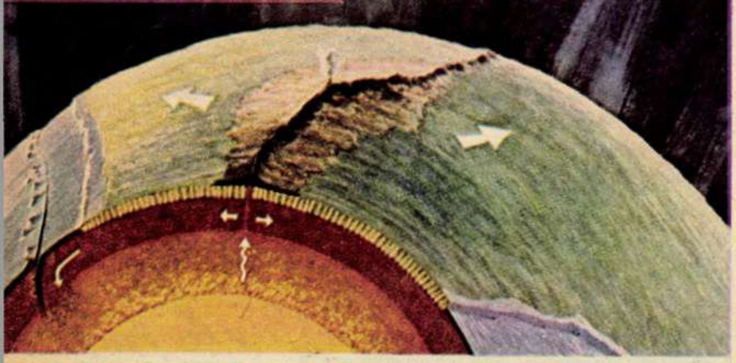

Acum 65 milioane de ani.

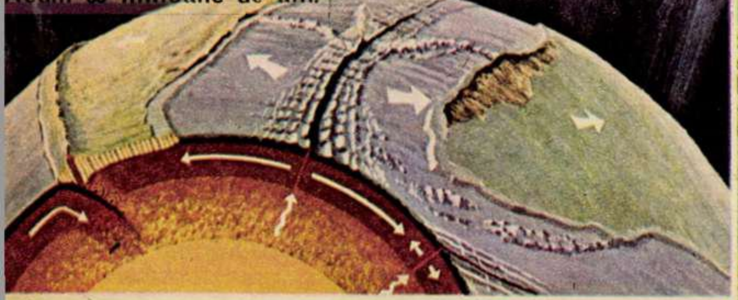

Astazi

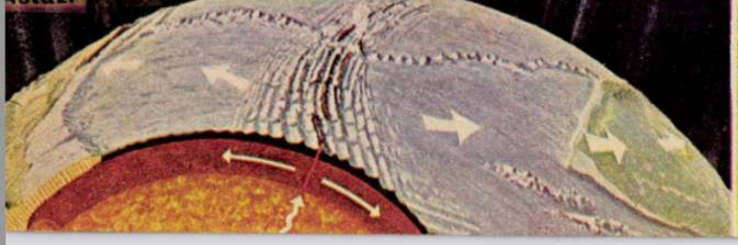

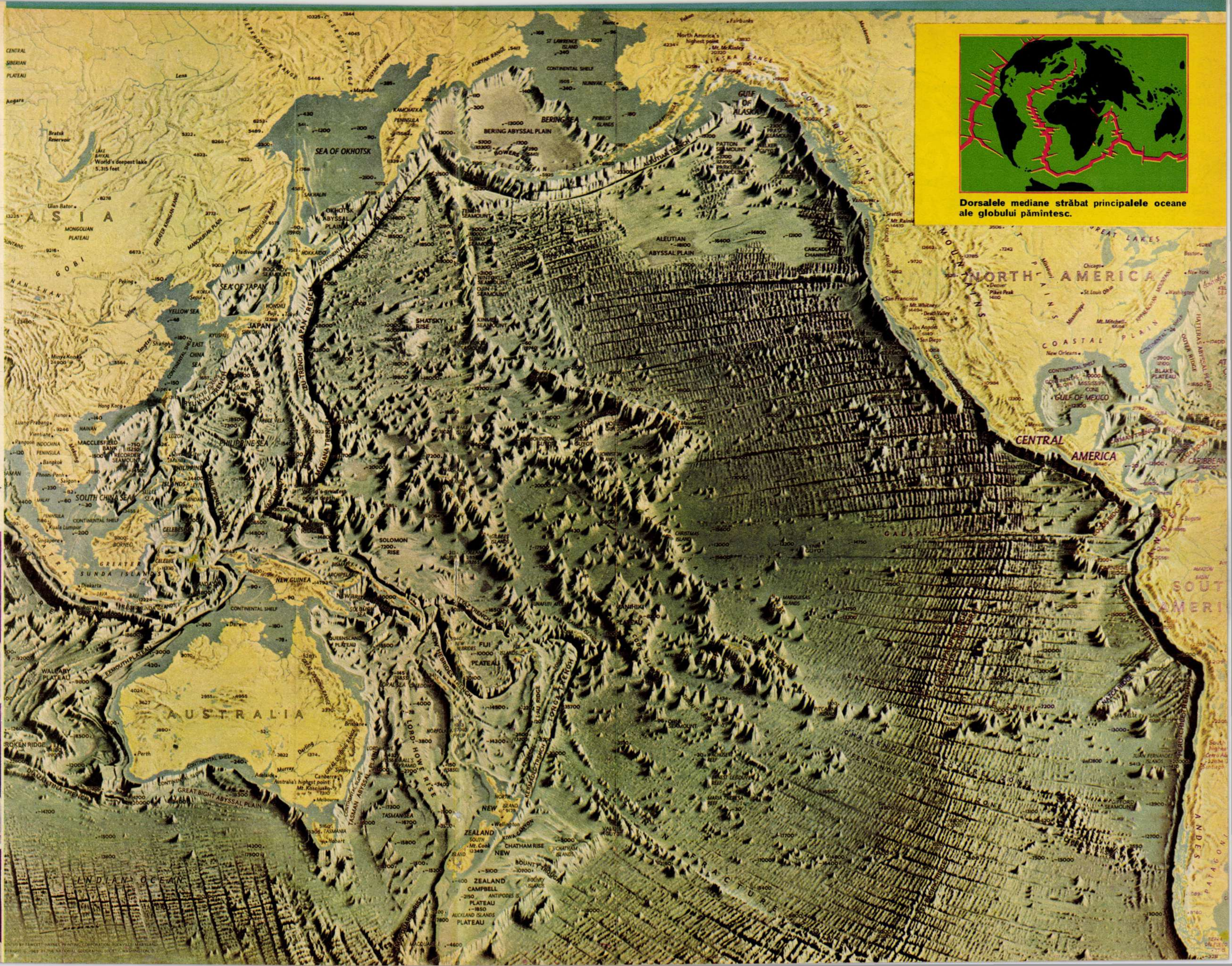
A S I A
GOBI
SEA OF OKHOTSK
OKHOTSK ABYSSAL PLAIN
SEA OF JAPAN
JAPAN
JAPAN TRENCH
KURIL TRENCH
YELLOW SEA
EAST CHINA SEA
PHILIPPINE SEA
MARIANA TRENCH
SOUTH CHINA SEA
PHILIPPINES
BORNEO
NEW GUINEA
SUNDA ISLANDS
BERING SEA
BERING ABYSSAL PLAIN
ALEUTIAN TRENCH
GULF OF ALASKA
ALEUTIAN ABYSSAL PLAIN
SHATSKY RISE
SOLOMON RISE
QUEENSLAND PLATEAU
FIJI PLATEAU
TONGA TRENCH
KERMADEC TRENCH
A U S T R A L I A
LORD HOWE RISE
TASMAN ABYSSAL PLAIN
TASMAN SEA
NEW ZEALAND
CHATHAM RISE
CAMPBELL PLATEAU
GREAT BIGHT ABYSSAL PLAIN
WALLABY PLATEAU
EXMOUTH PLATEAU
BROKEN RIDGE
INDIAN OCEAN
NORTH AMERICA
COASTAL PLAIN
GREAT LAKES
GULF OF MEXICO
CENTRAL AMERICA
CARIBBEAN
SOUTH AMERICA
ANDES
CHALLENGER FRACTURE ZONE

Dorsalele mediane străbat principalele oceane ale globului pămîntesc.

Cititorii rubricii noastre
de inițiere
în previziunea vremii
și-au manifestat dorința
de a trece de la faza
cunoașterii teoretice
la practică.
Răspunzînd interesului lor
față de
tainele meteorologiei,
le oferim
datele necesare
construirii
cu mijloace simple
a unor aparate
care ar putea forma
zestrea unui
cerc de specialitate.
Amintim
cititorilor noștri
că în nr. 42/1973
al revistei «Cutezătorii»
au apărut, de asemenea,
planurile de construcție
ale unui indicator
de direcție a vîntului.

abc meteo-ATELIER

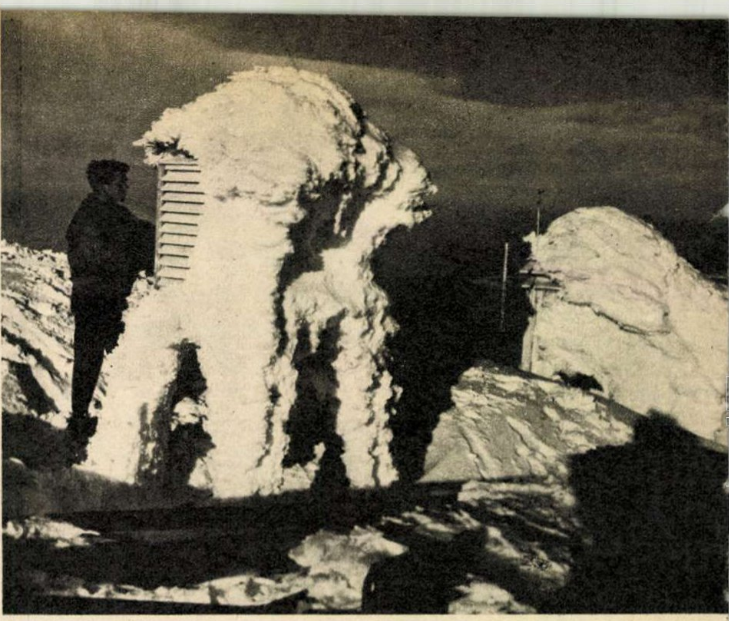

HIGROMETRU

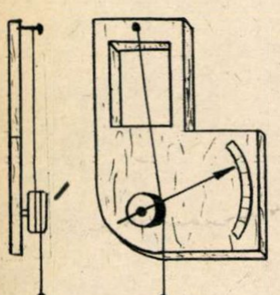

Folosit pentru aprecierea umidității atmosferei, higrometrul poate fi construit dintr-o bucată de lemn în formă de L în care s-a decupat o ferestruică. Sub aceasta se fixează un mosor, avînd grijă să se poată roti în toată libertatea. Pe mosor se va monta o săgeată indicatoare, în dreptul cursei acestei săgeți desenîndu-se un cadran gradat.

Higrometrul se bazează pe proprietatea unui fir de păr de a se lungi pe măsură ce crește umiditatea. Prindeți un fir de păr deasupra ferestruicii, treceți-l prin dreptul ei, rulați-l de două-trei ori în jurul mosorului și lăsați-l să atîrne tras de o mică greutate.

Punctul de umiditate relativă 100 se determină plasînd aparatul deasupra unui vas în care fierbe apă. Marcarea celorlalte gradații se face comparînd indicațiile aparatului cu ale unui higrometru gradat.

PLUVIOMETRU

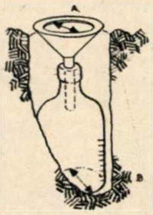

Pentru a măsura cantitatea de apă căzută în cursul unei ploi, se poate improviza instalația din imagine, compusă dintr-o sticlă și o pîlnie. Aceasta din urmă trebuie să fie destul de largă și să aibă o «streașină» interioară, astfel încît picăturile de ploaie căzute înăuntru să nu se piardă. Diametrul (A) al deschizăturii pîlniei în interiorul «streașinei» va fi egal cu al sticlei (B). În lipsa unei pîlnii potrivite, se va lua una mare și se va decupa, astfel încît să se obțină dimensiunea amintită. Dacă sticla nu e gradată, trebuie s-o gradăm în milimetri.

Pîlnia se fixează în sticlă, amîndouă instalîndu-se într-un lăcaș săpat în pămînt, astfel ca deschiderea pîlniei să se ridice la numai cîțiva centimetri de sol. După ploaie sticla va fi dezgropată, controlîndu-se nivelul apei pe scara gradată.

GIRUETĂ

Acest instrument indică direcția vîntului. El va fi plasat pe vîrful unui stîlp. Girueta poate fi decupată în lemn sau metal, dîndu-i-se forma unei săgeți fixate pe un mosor sau a unei veverițe cu coada în aer. În ambele cazuri, girueta va prezenta o parte cu mult mai mică decît cealaltă, astfel încît prima să nu fie influențată prea mult de vînt. Un cui solid va reprezenta axul giruetei. O mărgea de sticlă plasată sub giruetă o va face să se rotească ușor pe ax. Sub instalație vor fi indicate punctele cardinale.

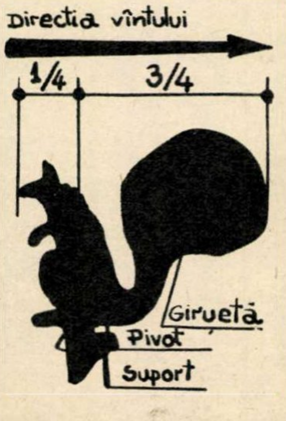

ANEMOMETRU

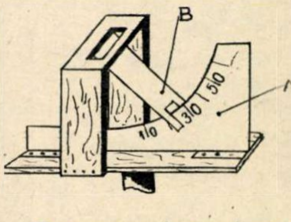

Pentru construirea unui aparat capabil să măsoare forța vîntului fixați în vîrful unui par o bucată de lemn de aproximativ 30—30 cm. Pe această bază se va monta perpendicular o placă de metal decupată ca în figură (A) și care va reprezenta cadranul. Din trei bucăți de lemn se construiește o «poartă», fixată perpendicular pe cadran. Latura orizontală a «porții» va prezenta un spațiu liber. Se va croi din tablă ușoară (cutie de conserve) o paletă dreptunghiulară (B) decupată la o extremitate astfel încît să poată servi de indicator pe cadran. La celălalt capăt indicatorul va fi îndoit în jurul unui cui gros. Trecînd o sîrmă prin această buclă, indicatorul se va putea roti liber în jurul ei.

Plasîndu-se aparatul pe direcția vîntului, paleta mobilă se va înclina corespunzător cu forța vîntului.

Pentru a-l etalona, anemometrul se va ține în exteriorul unui automobil în mers, notîndu-se unghiul de înclinare a paletei mobile la diferite viteze.

Această operație se va face numai cu sprijinul părinților, al profesorilor, al conducătorilor de cerc sau al altor adulți.

UN ADĂPOST PENTRU PUNCTUL METEO

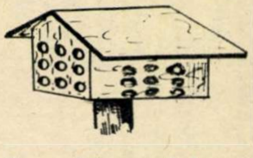

Se va obține montînd una în cealaltă două cutii de lemn, cu pereții găuriți în toate direcțiile, avînd însă grijă ca găurile să nu se suprapună, iar soarele să nu poată pătrunde înăuntru. Se va renunța la unul dintre pereții celor două cutii, latura dezgolită astfel plasîndu-se în direcția nordului.

Termometrele și celelalte instrumente vor fi bine apărate de soare, ploaie sau zăpadă, ca și de reflexele solului sau ale clădirilor înconjurătoare.

Cutiile vor fi apărate de intemperii cu ajutorul unui acoperiș solid și dublu, protejînd în mod deosebit latura deschisă, dinspre nord. Adăpostul va fi plasat pe un pilon la 1,5 m înălțime. Instrumentele vor fi suspendate de cîrlige, astfel încît să nu atingă pereții adăpostului.

DUPĂ MILIOANE DE ANI DE TĂCERE MUNȚII SUBMARINI ÎȘI DEZVĂLUIE TAINELE

• (URMARE DIN PAG. 8)

Un înveliș rigid, gros de circa 100 km, acoperă Pămîntul. Este litosfera. Împărțită în șase mari fragmente, ea acoperă un strat mai puțin rezistent — astenosfera. Dedesubt mantaua terestră redevine foarte rigidă, pînă în apropierea nucleului.

În știința contemporană locul teoriei derivei continentelor a lui Wegener tinde să îl ia tectonica globală, conform căreia cele șase supercontinente (supra și submarine) cunosc o mișcare relativă la suprafața astenosferei. Pentru a se ajunge la această ipoteză a fost nevoie ca geografia și geologia, în special geologia submarină, precum și geofizica, oceanografia etc. să cunoască o dezvoltare spectaculoasă.

Studierea mecanismului de expansiune a plăcilor litosferice presupune să aruncăm noi înșine o privire în ocean.

Îndelungate observații submarine au permis identificarea dorsalelor mediane — un sistem de munți submarini care împart oceanele aproximativ pe linia lor mijlocie. Sistemul de creste medio-oceanice care înconjoară globul are o lungime de 80 000 km și se ridică cu circa 3 000 m deasupra cîmpiilor abisale.

În secțiune transversală, dorsală mediană are o configurație simetrică. În centru se află un rift (șanț) adînc de peste 500 m și larg de peste 20 km, mărginit de versanți abrupți. Creasta dorsalei este tăiată din loc în loc de fracturi adînci, perpendiculare, care la rîndul lor sînt întrerupte pe ambele părți de crestături mai largi sau mai strîmte, paralele cu dorsala și a căror vechime crește cu distanța față de rift. În această zonă de fisuri adînci în rocile bazaltice se află sediul majorității cutremurelor și anomaliilor magnetice.

Prin datarea păturilor de lavă bazaltică ce ies continuu din șanțul central (rift), deplasîndu-se lent spre marginea oceanelor, s-a putut constata că scoarța oceanului se deplasează cu 1—12 cm anual. În calea acestei alunecări stau blocurile continentale. În urma ciocnirii, masa care formează fundul oceanului se cufundă în astenosferă și manta. Aici, de-a lungul țărmurilor continentale, se află, ca și în zona dorsalei, sediul manifestărilor vulcanice, apar lanțuri muntoase și gropi (fose) marine adînci.

Apariția formelor de relief ale fundului oceanic, mișcarea lentă a acestuia și deplasarea continentelor se datoresc proceselor care au loc în învelișurile profunde ale Terrei.

PUNCTELE CALDE ȘI «PANAȘEURILE»

Cea mai logică ipoteză cu privire la procesele geologice ce se desfășoară sub scoarță este cea care admite existența și acțiunea curenților de convecție în mantaua terestră (în partea superioară a ei și la baza scoarței). Autorul ei este W.J. Morgan de la Universitatea din Princeton (S.U.A.).

Un curent de convecție este un curent termic produs între două straturi suprapuse de materie diferit încălzită, cel superior fiind mai rece. În această situație, materia mai caldă, mai ușoară și mai fluidă în același timp, deci și mai mobilă, va avea o tendință de ascensiune și va pătrunde în stratul mai rece de deasupra. În același timp, materia mai rece și mai grea va tinde să coboare. Astfel se stabilește un circuit continuu. Ramura caldă, ascendentă, care se află în dreptul dorsalei, va fi treptat abătută de suprafața terestră și va începe să se deplaseze orizontal pînă cînd materia se va răci complet.

Această ipoteză nu se sprijină încă pe observații geologice sau geofizice destul de trainice. De aceea W.J. Morgan, reluînd ideea lui J.G. Wilson cu privire la explicarea formării insulelor oceanice, a emis ideea că învelișul mantalei este animat de o mișcare continuă de convecție, datorită căreia materia incandescentă din adîncurile terestre se ridică rapid prin niște hornuri în formă de evantai (panașeuri) subțiri, care ajung la baza litosferei rezistente și apoi se răspîndește începînd de la așa-numitul punct cald, astfel creat, spre toate direcțiile din învelișul astenosferei. Cînd aceste «panașeuri» ating baza unei plăci litosferice, se formează o ridicătură (dom), care precede străpungerea mecanică și termică a acesteia. Dacă placa este în mișcare pe astenosferă, «panașeurile» de materie incandescentă vor crea un șirag de insule vulcanice separate (ca insulele Hawai din Oceanul Pacific) sau legate între ele, cum sînt dorsalele de la Walvis și Rio Grande (Oceanul Atlantic). S-ar mai putea ca presiunile uriașe provocate în placă datorită curenților de ridicare a materiei calde s-o rupă, și în acest caz avem de-a face cu formarea unei noi dorsale active. Urma vulcanică creată va fi formată din două părți simetrice în raport cu dorsala. Un exemplu din acest caz este cel al punctului cald de la Tristan da Cunha Gough (Oceanul Atlantic), care a format două lanțuri vulcanice înalte.

Autorul acestei noi concepții consideră «panașeurile» drept motorul principal al expansiunii plăcilor litosferice. El se bazează pe următoarele observații: 1) mai toate punctele calde sînt situate, cu mici aproximații, în zona unei dorsale în expansiune; 2) punctele calde s-au activat înainte de separarea continentelor; 3) anomaliile gravimetrice și topografia zonală de subducție nu ar fi capabile să antreneze plăcile în mișcare (simetria anomaliilor magnetice de o parte și de alta a dorsalei arată că acestea sînt pasive).

SE TRECE LA VERIFICAREA TEORIEI

Modelul «panașeurilor», destul de îndrăzneț, este contestat încă, cel puțin în cîteva detalii. Observațiile seismologice și cercetările la fața locului îl vor putea infirma sau confirma. De asemenea, un studiu al expansiunii cretatice a fundului oceanic va putea arăta coincidența dintre apariția sau dispariția «panașeurilor» și modificarea caracteristică a expansiunii.

Noua teorie a derivei continentelor pasionează azi numeroși cercetători. În acest sens, chiar în ultimele luni, J.G. Schilling de la Universitatea din Rhode Island a efectuat un studiu sistematic asupra variației concentrării pămînturilor rare și a elementelor minerale din rocile bazaltice recent emise din lungul axei dorsalei Teykjanes, care pornește din sudul Islandei, traversează insula și se prelungește spre nord, pe fundul oceanului. Autorul a putut identifica astfel unul dintre punctele calde încă în activitate, dovedind că pe suprafața Terrei există într-adevăr un oarecare număr de puncte unde au loc manifestări de ridicare a materiei calde din manta prin hornuri subterane sub formă de evantai («panașeuri»).

Pentru demonstrarea tectonicii plăcilor, echipe de savanți francezi și americani de reputație internațională vor întreprinde în anii următori cercetări în riftul medio-atlantic din zona insulelor Azore. La o adîncime de 3 000 m, pe valea riftului, acolo unde se face joncțiunea continentelor în derivă, trei nave submarine de cercetări («Archimede», «Alvin» și «SP» 3 000) vor efectua peste 40 de scufundări avînd ca obiectiv identificarea magmei care traversează crusta pămîntului și sondarea motorului care pune în mișcare continentele.

Teoria geofizicianului Morgan, la care aderă tot mai mulți specialiști, furnizează una dintre primele explicații rezonabile ale dinamicii plăcilor, și prin aceasta multiplelor fenomene care depind de mișcarea scoarței terestre.

Un exemplu de acțiune a mecanismului expansiunii plăcilor pacifică și americană datorită curenților de convecție din manta îl oferă această secțiune în fosa Perului. 1) Mantaua. 2) Placa oceanică în expansiune dinspre dorsala mediană spre fosa peruviană și mai departe, în interiorul mantalei. 3) Placa americană. 4) Oceanul Pacific. 5) Fosa Perului. 6) Peru.

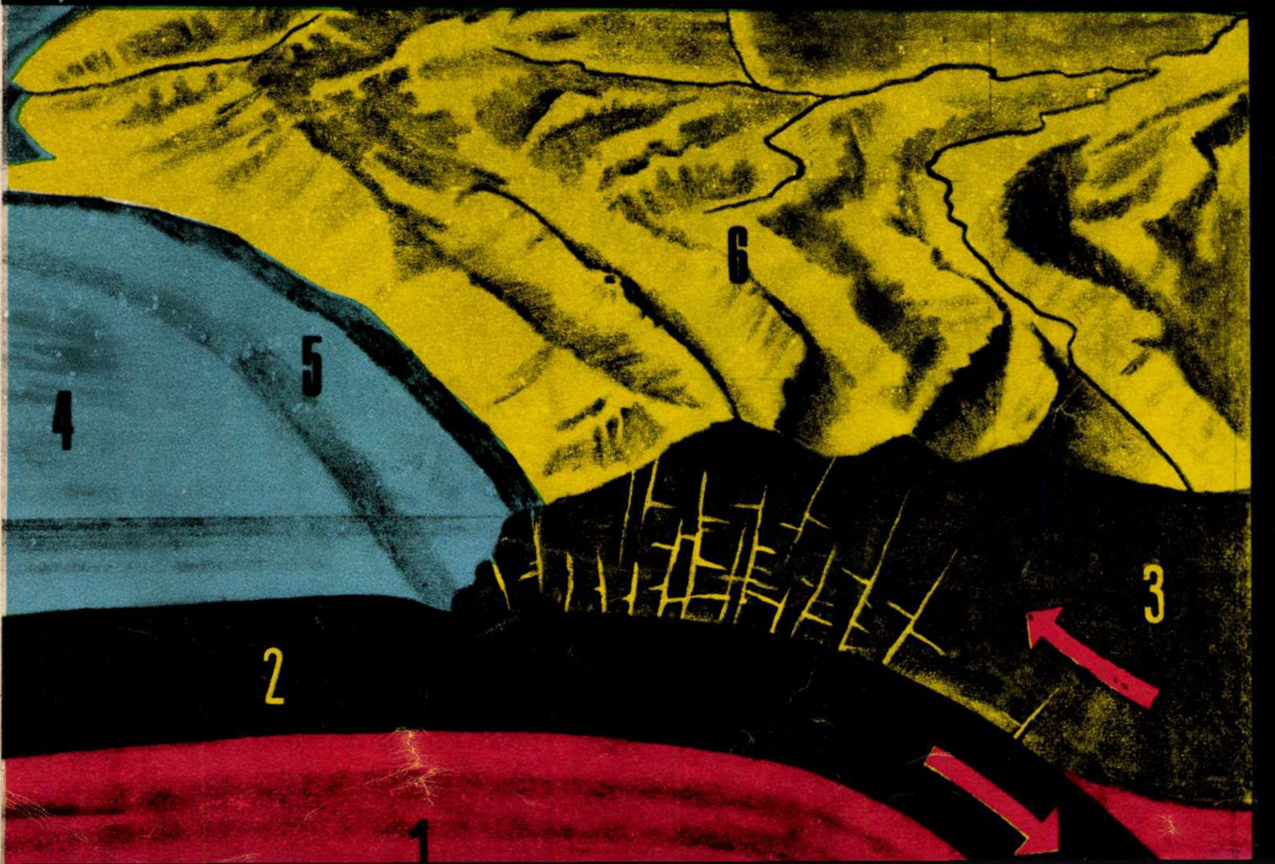

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

Capitolul IX

Mînat de un impuls neașteptat, pînă să verifice Eduard mașina, am coborît singur în curtea pietruită a schitului ieșind afară pe poarta masivă din bîrne de lemn, și de acolo spre locul din vale, mărginit de stuf și trestii, un eleșteu natural din care călugării scoteau, desigur, pește. In partea cealaltă a eleșteului, printre tufe de carpeni piperniciți, l-am văzut, urcînd, pe Bekon: un individ înalt, purtînd într-o mînă o căldare cu apă. Il vedeam cu ochii mei ducîndu-se cu apa spre duba aflată, probabil, în marginea drumului și m-am ghemuit fără să vreau îndărătul stufărișului. Ieșind în luminiș și-a rotit capul tuns într-o parte și-n alta, iar eu mă întrebam ce se petrecea în capul acela (o minge de handbal așezată, în echilibru, în vîrful unui stîlp masiv) și ce s-ar fi întîmplat dacă aș fi venit din stînga lacului și aș fi dat față în față cu el? Oricum, n-aș fi avut dreptul să întreprind nimic! Aș fi trădat, atunci, întregul echipaj și aș fi compromis toată ideea. Și, totuși, cum aș fi procedat? Mărturisesc că n-aș putea da un răspuns precis. Poate că m-aș fi ridicat fluierînd, cu un aer detașat, i-aș fi adresat un mic salut, un mic surîs, cu totul inutil, și m-aș fi prefăcut că mă duceam spre luntre, la pescuit sau la alte treburi; eram de pe acolo, nu mă interesează afacerile lui. Iar el și-ar fi văzut, desigur, de căldarea lui cu apă. Nu cred că ar fi făcut altceva. S-ar fi mulțumit poate să mă urmărească din ochi — ochii aceia ai lui stranii, lungi și înguști și spălăciți, aproape albi — și m-ar fi lăsat în pace. M-am pomenit că strig în mine. «Ucigașule, unde dispari, ucigașule?» și acesta e ultimul lucru care-l mai pot spune în legătură au acel moment îngrozitor, fiindcă dinții au început, deodată, să-mi clănțăne fără să-i pot, în nici un chip, stăpîni. Părea să fi fost zguduit de ceva din afara mea; eu mă împotriveam pe cît puteam, dar maxilarele se izbeau întocmai ca ciocul unei berze atunci cînd o cuprinde clămpănitul. Am mai constatat apoi că picioarele îmi înlemniseră, că erau la fel de imobile ca cele ale băiatului-manechin și îmi era limpede că dacă nu voiam să încremenesc cu totul trebuia să fug neîntîrziat din locul acela infectat. M-am tras împleticindu-mă ca într-un vis greu și n-am mai aruncat nici o privire înapoi pînă nu m-am văzut pe culmea colinei, la poarta schitului. De acolo am văzut bine și duba, de un verde mult mai închis decît verdele brazilor și am auzit motorul scoțînd acel sunet ca un nechezat. Pornise. Și îmi dădeam seama că nu mai era nimic de făcut decît să-l urmărim în continuare. Dar cum o să-i spun lui Eduard? De ce nu mă furișasem rapid ca să-l anunț? In asemenea împrejurări s-ar fu cuvenit să mă fi agățat de copaci, să mă fi azvîrlit ca jderul, să mă fi tîrît ca vulpea, să fi zburat ca vulturul! Cum aveam eu să explic toate astea Corinei? Ce puteam să-i îndrug lui Ciutu? Că am calculat? Că am meditat? Că mi-am făcut tot soiul de planuri? Dar ce am calculat, ce planuri mi-am făcut? Să le fi spus că am avut o conversație cu el, dar că nu-mi înțelegea limba? Sau să-mi fi declarat ticul acela neștiut, clămpănitul acela monstruos de barză inconștientă? Da, da, asta am să le spun. Am să le spun că mi-a fost teamă să întreprind cît de cît ceva. Că mintea mea încetase să mai funcționeze. Că m-am trezit neputincios și laș.

— Nu te mai acuza! — m-a încurajat Eduard, după ce le-am povestit totul, amănunt cu amănunt. Ai procedat bine. Oricum, singur nu te-ai fi putut descurca. Ba, poate, o și pățeai. Il vom ajunge și vom vedea ce va fi de făcut.

Părăsind schitul am urmat drumul înspre miazănoapte. Orizontul se lărgise, iar în depărtare se vedeau siluete de munți pleșuvi: stînci ascuțite se îngrămădeau ca niște sulițe pînă dincolo de nourașii alburii, tot mai destrămați de razele soarelui ridicat, acum, în spatele nostru și făcînd să strălucească șoseaua ca de lumina unui far uriaș. Ajunserăm la un pîrîu care tăia drumul peste pietre. Cîndva aici fusese un pod — se vedeau brațele de ciment — dar acum se trecea de-a dreptul prin apă. Rîul era însă destul de mic, pe alocuri aproape secat. La mal, pe noroiul nisipos am văzut urmele dubei verzi și toată lumea s-a înviorat. Pe mine însă mă cuprinsese toropeala. Dormisem puțin, toată noaptea mă chinuisem în chilia aceea și acum oboseala își spunea cuvîntul. Picoteam lîngă Ciutu pe canapeaua din spate a mașinii și din cînd în cînd tresăream speriat. Nu mi-ar fi convenit să mă fac de rușine; mai bine mi-aș fi legat capul de undeva de sus, cu vreo curea, numai să pot sta drept, să nu-mi mai alunece bărbia în piept. L-am auzit pe Eduard vorbind cu sora lui ceva despre benzină; înțelegeam că benzina era pe sfîrșite și că o stație de încărcare se găsea la o hidrocentrală depărtată sau dincolo de ea, la o fermă. Pe urmă, de la discuția despre benzină se trecuse la o filozofie despre timp, acel timp care trîntește în spatele omului o poartă grea, timp și benzină; benzina care ne ajută să mergem și timpul care trece, iar tu vrei să ajungi cît mai repede la țintă. Intrebi cît drum mai ai de străbătut și ți se arată spre orizont.

Desen de **VINTILĂ MIHĂESCU**

Am ridicat cu greu pleoapele și în fața mea a apărut Corina, dar nu acolo în mașină, lîngă fratele ei, ci undeva, pe o alee de parc. Trebuie, într-adevăr, să fi trecut multă vreme de cînd plecasem deoarece Corina nu mai era așa cum o știam și nu m-am stăpînit să n-o întreb «de cîți ani nu ne-am mai văzut?»

— «De mulți, mi-a răspuns ea, încearcă să-i numeri».

— «Înveți?»

— «Sînt studentă la filologie»

— «Ai făcut bine, s-a părut că-i spuneam eu, tu ai fost totdeauna o elevă bună la română. Profesorul era încîntat de compunerile tale».

— «Tu ce faci»? m-a întrebat Corina.

— «Eu? La silvicultură, ca Eduard. Am ținut să-l urmez. Mi-am luat și mașină. Aș fi vrut să învăț engleza, ar fi trebuit să dau la engleză, dar o s-o învăț și așa...»

— «Și Ciutu? m-a întrebat Corina. Ce știi de el? Mai sînteți prieteni?»

— «Ciutu? Uite-l aici, alături. E la chimie, face practică într-o zonă industrială. Vrea să fabrice cauciuc sintetic. Adevărul e că-i place mult fotografia. Îți mai aduci aminte de călătoria noastră prin munți?» am întrebat-o.

Corina a rîs și i-am văzut dinții foarte albi.

— «Cum să nu! Ți-am scos și o poreclă».

— «O poreclă? Și care, mă rog?»

— «Sherlock Holmes-Clănțănici»

— «Clănțănici? «De ce?»

— «N-ai spus singur că-ți clănțăneau dinții fără voia ta?» M-am prefăcut că zîmbesc dar, de fapt, eram supărat și Corina a observat asta.

—«Nu te supăra, m-a rugat ea, am spus-o în glumă. Totdeauna te-am admirat».

— «Și pe urmă?»

— «Pe urmă, viața ne-a despărțit».

Corina a dispărut și eu am tresărit. Și am văzut-o acolo, lîngă Eduard, la fel cum era în realitate. Ciutu se ghemuise lîngă geam și-mi făcea semn să mă întind; de ce m-am ridicat de pe banchetă?

— Culcă-te, Corneliu, trăgea el de mine să mă întind la loc. Odihnește-te!

(va urma)

JURNAL DE BORD

DIN însemnările „AMBASADORILOR” NOŞTRI LA CONCURSUL „TROFEELE VACANŢEI”

31 — VII. Azi am vizitat Uzinele «Steagul Roşu» şi Casa pionierilor din Braşov.

La «Steagul Roşu», la poarta nr. 1, ni s-a spus că nu avem voie să vizităm uzina. Le-am arătat paşaportul cu ceea ce este menţionat în el, dar degeaba. Cineva ne-a sfătuit să mergem la direcţia personal şi învăţămînt. Am mers şi mămica a explicat unei tovarăşe secretare despre ce este vorba. Aceasta a luat paşaportul şi a intrat să vadă ce zice tovarăşul director. Nici n-a apucat să-i explice, că am şi auzit o voce care spunea:

— «Ia să-l văd, unde e?» Apoi, ieşind în uşa cabinetului, mi s-a adresat:

— Va să zică tu eşti cel care-l concurezi pe fiul-meu? Ţi-ai lipit toate taloanele? Ţi-ai făcut harta traseului? Eşti la zi cu jurnalul?

Mulţumit de răspunsurile pe care i le-am dat şi de materialele arătate, ne-a spus că ne va aproba să vizităm cîteva secţii mai importante, exprimîndu-şi mulţumirea că a mai cunoscut un pionier care participă la concursul «Trofeele vacanţei», dar şi regretul că nu-mi poate face cunoştinţă cu fiul dumnealui, deoarece şi el se afla plecat în călătorie.

Dintre cele cîteva secţii vizitate, mi-a plăcut îndeosebi secţia «montaj-general», în care, sub ochii mei, din nişte bucăţi sosite cu ajutorul unor benzi transportoare şi al unor macarale, în cîteva minute se năştea un autocamion. Muncitorii efectuau operaţiile cu multă siguranţă, dibăcie şi precizie, fără un efort fizic deosebit, dar cu o atenţie foarte concentrată. Am avut un însoţitor care ne-a condus în secţiile respective, dar care nu ne-a dat prea multe explicaţii. La ieşire am primit cîteva fotografii cu imagini ale uzinei, apoi tovarăşul director mi-a pus viza pe paşaport, i-am mulţumit pentru sprijinul acordat şi ne-am luat la revedere, moment în care mi-a urat mult succes la concurs.

Am încercat să vizităm şi Uzina «Rulmentul», dar aici nu am putut obţine aprobare. Ne-am dus apoi la Casa pionierilor din Braşov. Am căutat mult pînă am reuşit să intrăm, deoarece intrarea se face prin «Parcul dendrologic». Acolo, am vizitat cercurile de rachetomodele «Henri-Coandă», navomodele, foto, radiofonie, pirogravură şi carturi. Am fost uimit de rezultatele obţinute în aceste cercuri de către pionieri de vîrsta mea şi chiar mai mici. Ce bucuros aş fi dacă aş putea participa şi eu la un asemenea cerc! Noi însă nu avem în sat aşa ceva. După vizitare, am scris în cartea de onoare, apoi am ieşit şi am făcut şi noi două fotografii: una cu mine, la intrare şi alta cu o vedere de ansamblu a Casei pionierilor.

Am mai vizitat BisericaNeagră, în care mi-a plăcut cel mai mult orga.

ETAPA A IV-A — 1 — VIII. Azi am parcurs o altă etapă prevăzută în planul excursiei. De la Braşov la Bran, satele sînt foarte frumoase, cu case noi, mari, din cărămidă. Şoseaua străbate o depresiune în care se cultivă grîu, sfeclă de zahăr, porumb, cartofi şi chiar varză.

În Rîşnov mi-a plăcut faptul că pe marginea şoselei sînt plantaţi pomi fructiferi şi multe flori, dovedind că locuitorii sînt buni gospodari, care ştiu să îmbine utilul cu frumosul. După ce am trecut de Tohanu Nou am intrat în Bran, trecînd peste rîul «Poarta». În centrul Branului se află un han turistic şi o tabără şcolară.

Eram foarte curios să văd castelul Bran, deoarece mi-l închipuiam cam ca Peleşul. Urcînd la castel şi pătrunzînd în el mi-am dat seama că există o mare deosebire între acesta şi Peleş. Nimic din luxul de la Peleş nu se vede aici. Gîndindu-mă la această deosebire mi-am dat seama că pentru istoria poporului nostru Branul este mult mai valoros decît Peleşul. Branul este un cuib de vulturi aşezat într-un loc foarte bine ales, pentru a împiedica pătrunderea unor oşti străine, nu un loc de petreceri. Armurile văzute aici şi cele cîteva arme simple de luptă m-au emoţionat mult mai mult decît cele două săli de arme de la Peleş.

Privind prin ferestruicile înguste, am văzut într-o parte şoseaua ce duce spre Cîmpulung, iar în cealaltă pe cea care duce spre Braşov. Minunată aşezare pentru apărarea de cotropitori, poziţie la care cu greu putea ajunge un duşman. Am făcut două fotografii cu vederea castelului dinspre Braşov. La plecare, am vrut să-l fotografiem şi dinspre Cîmpulung dar, după prima curbă, castelul a dispărut din vederea noastră şi, deşi am tot sperat că-l vom zări şi fotografia mai de la distanţă, nu l-am mai zărit. Mi-am dat seama încă o dată de poziţia lui bine aleasă, el neputînd fi zărit de la distanţă, iar atunci cînd era zărit, probabil că era prea tîrziu pentru oştile duşmane, deoarece se trezeau în bătaia armelor celor din castel.

Trecînd peste rîul Simon am părăsit Branul şi am început urcuşul spre Cîmpulung. Şoseaua şerpuitoare lasă în vale rîul Turcu şi aşezările omeneşti care, privite de la înălţime, oferă o privelişte minunată. Ne-am oprit, m-am urcat pe parapetul din partea stîngă a şoselei, iar părinţii m-au fotografiat, căutînd să prindă imaginea pitorească a acestei văi.

După ce am trecut de satul turistic Fundata, am intrat în judeţul Argeş. Am oprit şi la intrare în acest judeţ, deoarece argeşenii, în semn de omagiu adus marelui sculptor C. Brâncuşi, au ridicat aici o coloană a infinitului, alături de care se află, pentru odihna drumeţilor, o masă a tăcerii. Şoseaua începe să coboare, trecem prin satul turistic Valea Urdii, apoi peste rîul Dîmbovicioara. Un indicator ne arată că spre dreapta, la numai 5 km, se află peştera Dîmbovicioara. E păcat să trecem pe aici şi să n-o vedem. Ne abatem din drum, deşi norii din nou încep să ne îngrijoreze. Pînă să ajungem la peşteră, în Cheile Dîmbovicioarei, ne-a prins ploaia. Dar nu o ploaie ca oricare, ci un adevărat potop. Ne-am adăpostit sub nişte copaci în pădure, dar şi aici ne-a ajuns apa. A plouat cam trei sferturi de oră în aşa fel încît abia am mai putut trece din pădure la drum, unde lăsasem motocicleta, deoarece se formase un pîrîu care curgea cu repeziciune la vale.

Ne-a trecut tăticu, pentru că era încălţat cu cizme. Uzi pînă la piele am continuat drumul spre peşteră. După cîteva sute de metri am oprit la o grotă foarte mare, în care am intrat cu motocicletă cu tot.

Nu mai puteam ajunge la peşteră deoarece se oprise circulaţia pentru a se dinamita o stîncă ce ameninţa să se prăbuşească-n drum. Abia la a patra explozie au reuşit s-o arunce-n aer, dar spărturile ei au blocat drumul spre peşteră. Am profitat de faptul că eram la adăpost şi ne-am scos schimburi. Mi-am schimbat tot ce aveam pe mine, inclusiv ciorapii şi maioul. Erau ude. Pe deasupra am îmbrăcat o bluză de a lui tăticu (care se vede şi în poze), el rămînînd să continuie drumul tot în bluza de piele pe care o avea. Abia am putut ieşi de acolo, deoarece drumul se blocase de maşinile turiştilor care veniseră să vadă peştera şi care nu aveau de unde să ştie că nu se poate ajunge la ea.

Nu ne pare rău că ne-am abătut din drum, deoarece am văzut frumoasele chei ale Dîmbovicioarei, unde am şi făcut trei fotografii. Am ieşit la şosea, am trecut prin Rucăr, Dragoslavele, am văzut Fabrica de var din Mateiaşu apoi Combinatul de materiale de construcţii din Cîmpulung. Iarăşi ne-am abătut de la traseu, pentru a vizita Casa memorială Gh. Topîrceanu din Valea Mare.

Fragment din jurnalul elevului
VIOREL MOGA
Satul Mineri, comuna
Filipeştii de Pădure,
judeţul Prahova

RECREAȚIA mare

TURNEU DE ȘAH

LA SFÎRȘITUL UNUI TURNEU INTERNAȚIONAL DE ȘAH PARTICIPANȚII ȘI-AU STRÎNS MÎINILE LA DESPĂRȚIRE. FIECARE A STRÎNS MÎNA TUTUROR CELORLALȚI. ÎN TOTAL AU FOST 66 DE STRÎNGERI DE MÎNĂ. CÎȚI JUCĂTORI AU PARTICIPAT LA TURNEUL DE ȘAH?

OLGUȚA VĂ PREZINTĂ

De la stînga spre dreapta:

1— Bluzon și fustă în dungi. Bluzonul, cu revere și guler, se încheie cu nasturi la două rînduri, mîneca lungă și dreaptă se termină cu manșetă. Fusta este plisată.

2— Bluzon și salopetă din material uni. Observați gulerul întors, două buzunare aplicate și alte două buzunare tăiate pe piept, mîneca lungă și cu epoleți. În spate, o cută dublă. Se încheie în față cu fermoar. Pantalonii sînt drepți, cu cusătură în talie, două buzunare aplicate în față, iar bretelele se încheie cruciș la spate. Atît pe buzunarele de la bluzon cît și pe cele de la salopetă se brodează cu ață colorată, cîteva floricele. 3 — Bluzon și pantaloni din material uni. Rețineți platca, de unde pornește lărgimea jachetei. Mînecile lungi și largi terminate cu manșetă. Jacheta se încheie în față, la un rînd de nasturi. Pantalonii se strîng în talie cu un cordon.

4 — Bluzon din material în carouri, iar pantalonii din material uni. Garnitura de galon de la piept și mîneci îi dă o notă aparte.

5 — Bluzonul se încheie în față, cu fermoar. Salopeta este tăiată în talie, de unde pornește fusta puțin evazată. Se mai aplică buzunare confecționate din material în buline.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2					■					
3				■						
4	■							■		
5						■				
6					■		■			
7								■		
8			■						■	
9		■		■						
10							■			

De toamnă...

ORIZONTAL: 1. A pictat mai multe tablouri cu toamna — S-a sfîrșit vara! 2. A pictat tablourile: «După culesul viei», «Struguri și mere» — Autorul melodiei: «Romanță de toamnă». 3. Vișin fără coroană! — Autoarea poeziei «Noiembrie». 4. Mare poet chilian, autorul volumului «Strugurii și vîntul» — Lut! 5. Timp mohorît, de toamnă tîrzie — Prezent în multe din basmele noastre. 6. Acesta (reg.) — Institutul naval-Mangalia 7. A trata cu acid — Scurtă epigramă! 8. Începe culesul! — «Am strîns toamnă, după toamnă» (cum spune cîntecul). 9. Trage barca... pe uscat! 10. Pic, pic, pic! — Își scutură frunzele.

VERTICAL: 1. Butoaie pentru murat (sing.) — Patină (reg.). 2. Măiastră pană a liricii noastre, autorul poeziei «Afară-i toamnă» 3. Scriitor și ziarist, autorul unor «Schițe de toamnă» — Puțină ceață! 4. În zonă! Recoltate toamna. 5. Bun la tors — Localitate în U.R.S.S. 6. Oraș — Ramură. 7. Prezent în concertul lacustru — Bătrînețea fasolei! 8. Puțin amară! — Frunză de ridichi! — Din nectar! 9. Toamna le îmbrăcăm — Pe marginile aleei! 10. Toamnă (pl.).

NICOLAE PESCARU

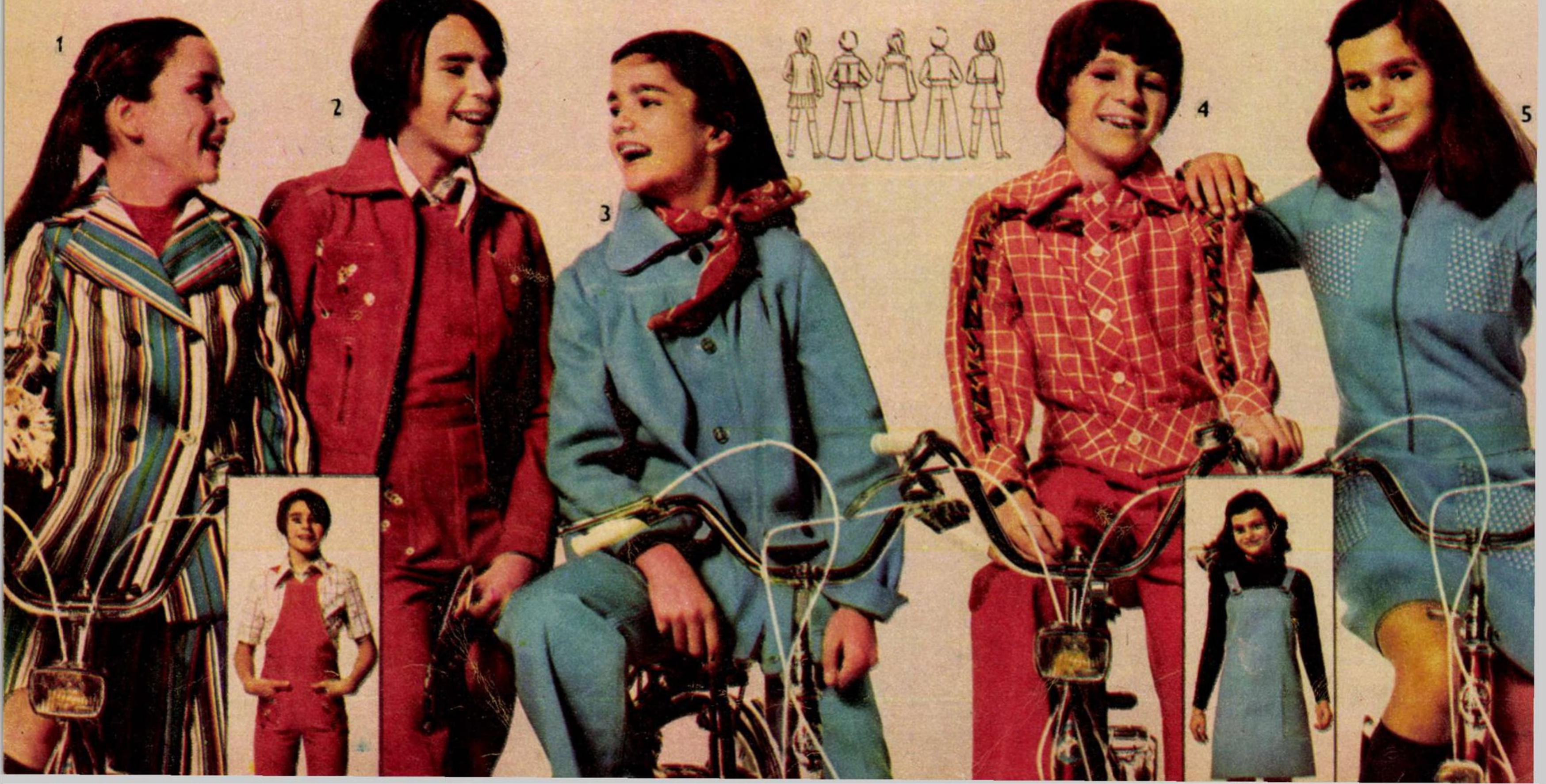

PREGĂTIRI DE IARNĂ!

CORESPONDAȚI CU NOI PE TEME DE:

PIONIERIE: VIOLETA MARTINIUC, comuna Vlăsinești, județul Botoșani; LENUȚA GRIGORESCU, comuna Făcăieni, județul Ialomița; CAMELIA VASILE, comuna C.A. Rosetti și MARIA ȘTEFAN, satul Unguriu, comuna Măgura, județul Buzău. **LITERATURĂ:** SANDA CĂLIN, Școala generală Manoleasa, județul Botoșani. **COLECȚIONEAZĂ ȘERVEȚELE DE MASĂ:** CARMEN MARIANA BOBU, B-dul Primăverii nr. 20, județul Vaslui.

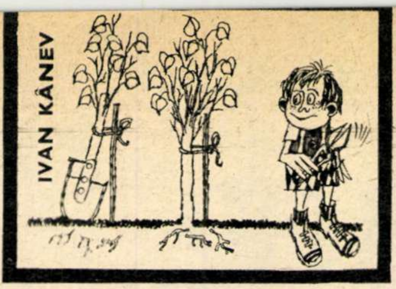

• IN EXCURSIE •

O CLASĂ A UNEI ȘCOLI A INIȚIAT O EXCURSIE LA MUNTE. AU FOST INVITAȚI ȘI PĂRINȚII. ÎN CELE TREI AUTOBUZE CU EXCURSIONIȘTI AU LUAT LOC ÎN TOTAL 89 DE PERSOANE (TAȚI, MAME, PROFESORI, ÎMPREUNĂ CU ELEVII – BĂIEȚI ȘI FETE.) ERAU CU ȘAPTE MAME MAI MULT DECÎT BĂRBAȚI, CU 45 DE COPII MAI MULT DECÎT FEMEI, IAR NUMĂRUL ELEVELOR ERA MAI MARE CU PATRU DECÎT AL BĂIEȚILOR. CÎTE FEMEI, CÎȚI BĂRBAȚI, CÎTE FETE ȘI CÎȚI BĂIEȚI AU LUAT PARTE LA EXCURSIE?

● VIOLETA MARTINIUC

● CAMELIA VASILE

● MARIA ȘTEFAN

● CARMEN BOBU

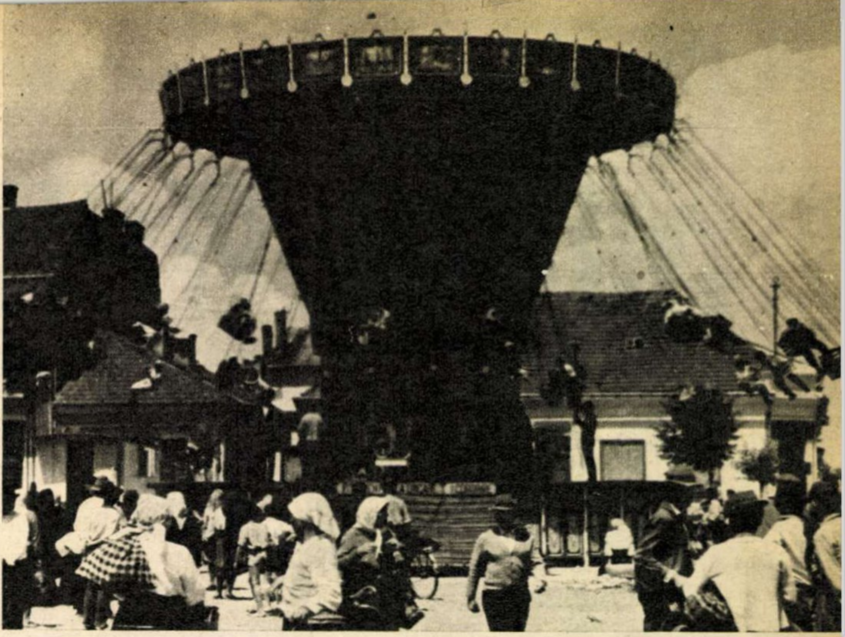

„TIRIBOMBA": CERCUL FOTO, Casa pionierilor, Rădăuți

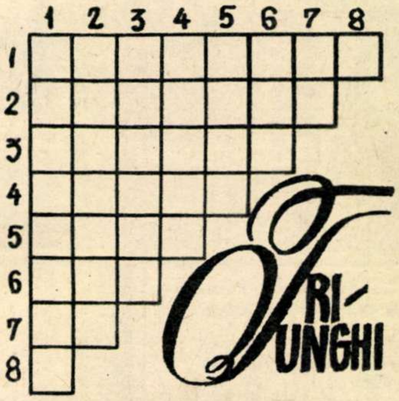

ORIZONTAL ȘI VERTICAL

1. «Un om între oameni». 2. Rîul moților 3) «Patent» muzical 4) Îi aparține «Universul protonilor» 5) Un gen de scriere 6) Tras la poartă 7) Cele! 8) «Universitatea», la sport.

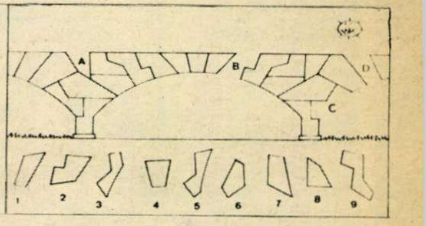

Intenționat, constructorul acestui pod a lăsat cîteva porțiuni din el (ABCD) necomplete, rugîndu-vă pe voi să-l ajutați să completeze aceste porțiuni libere cu patru din cele nouă bucăți de pietre care se află în desen, jos.

Care sînt cele patru pietre potrivite?

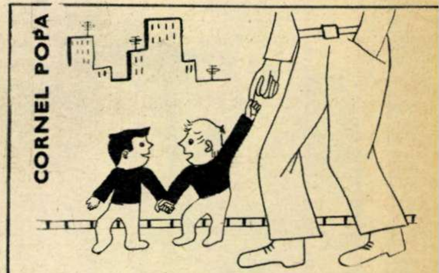

— Și-ndefinitiv, ce trebuie să faci ca să fi «cutezător»?

— În nici un caz să traversezi strada, neînsoțit!...

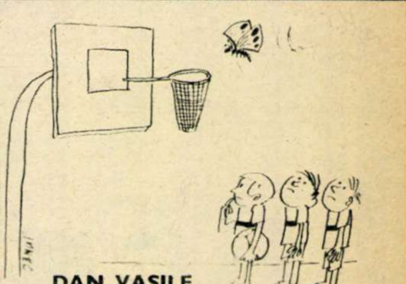

DAN VASILE

În reportajul «Noaptea albă», apărut în nr. 43 al revistei noastre (pagina 7), s-a informat greșit că în luptele pentru apărarea Bucureștiului, din august 1944, Podul Băneasa ar fi fost «aruncat în aer». Tirul a fost, într-adevăr nimicitor, dar podul a fost salvat.

Cerem scuze cititorilor precum și tovarășului general-maior în rezervă Marcel Olteanu, eroul reportajului.

Corneliu Vasile

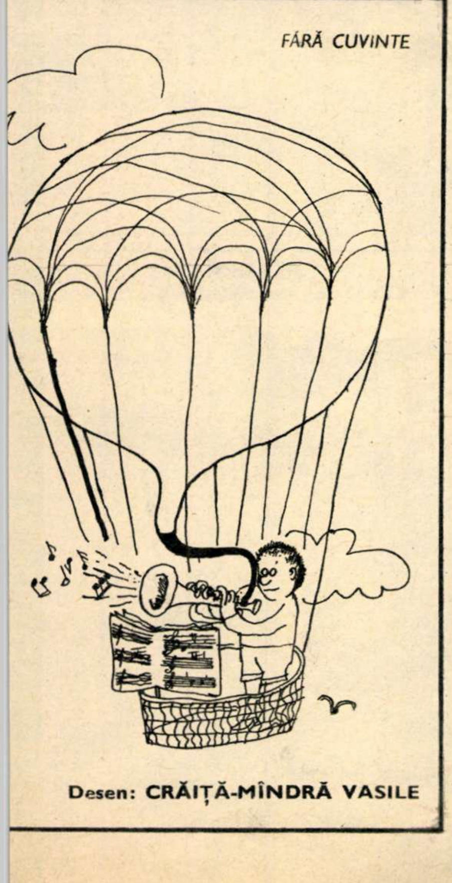

FĂRĂ CUVINTE

Desen: **CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE**

●●●●●●●●●●●●●●●●

De la 9 la 99 DE ANI REVISTA PREFERATĂ, Revista „Cutezătorii"

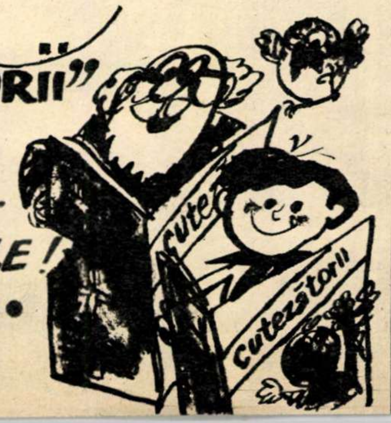

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTELE!

●●●●●●●●●●●●●●●●

Cutezătorii 45

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 – BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: **MIHAI NEGULESCU**
Redactor șef adjunct: **OVIDIU ZOTTA**
Secretar general de redacție: **IOAN DONCA**

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.** ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64–66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: **POMPILIU DUMITRESCU**
Secretar de redacție: **LUCIA SICOMAȘ**

MIU-AL-FLORILOR

8

Scenariul: ALEXANDRU MITRU și AUREL TITA **Desene: ALBIN STĂNESCU**

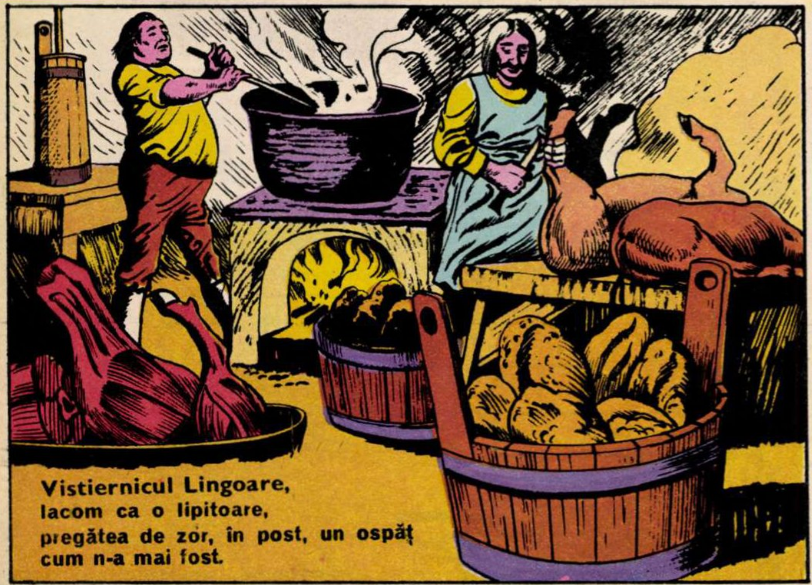
Vistiernicul Lingoare, lacom ca o lipitoare, pregătea de zor, în post, un ospăț cum n-a mai fost.

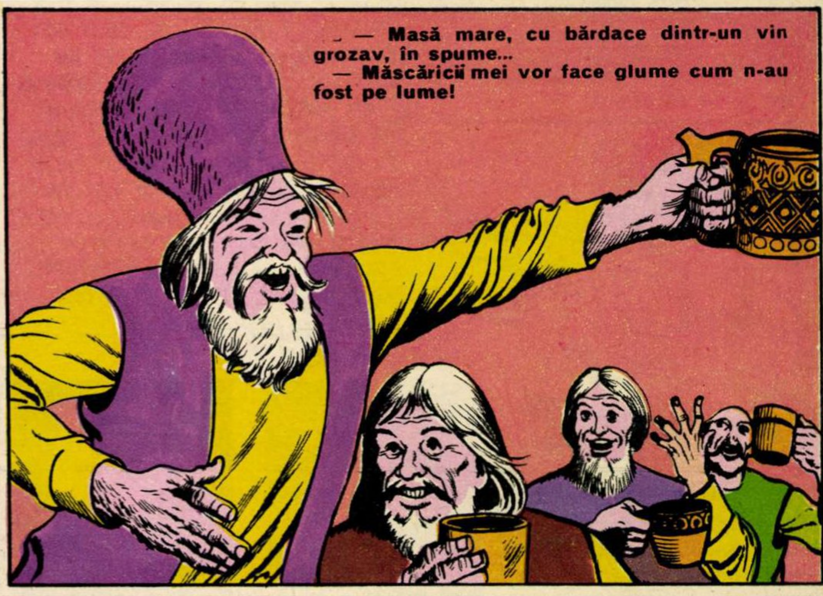
— Masă mare, cu bărdace dintr-un vin grozav, în spume...
— Măscăricii mei vor face glume cum n-au fost pe lume!

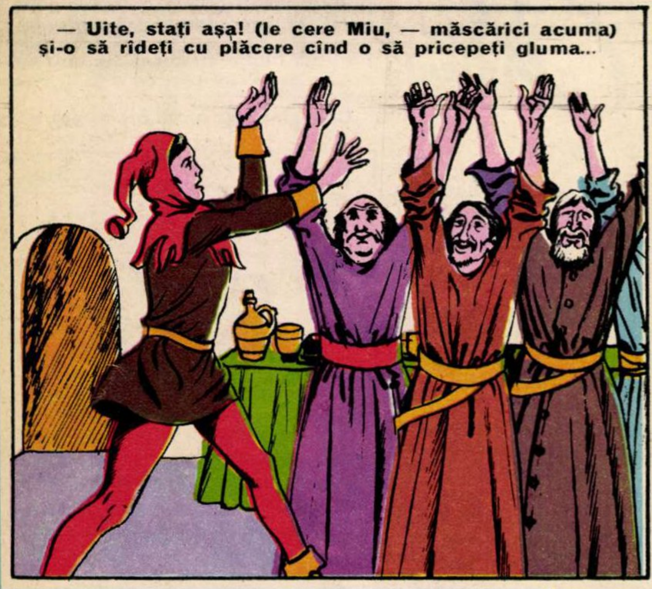
— Uite, stați așa! (le cere Miu, — măscărici acuma) și-o să rîdeți cu plăcere cînd o să pricepeți gluma...

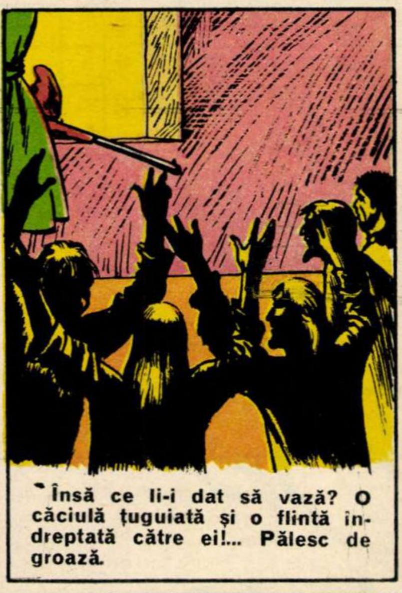
Însă ce li-i dat să vază? O căciulă țuguiată și o flintă îndreptată către ei!... Pălesc de groază.

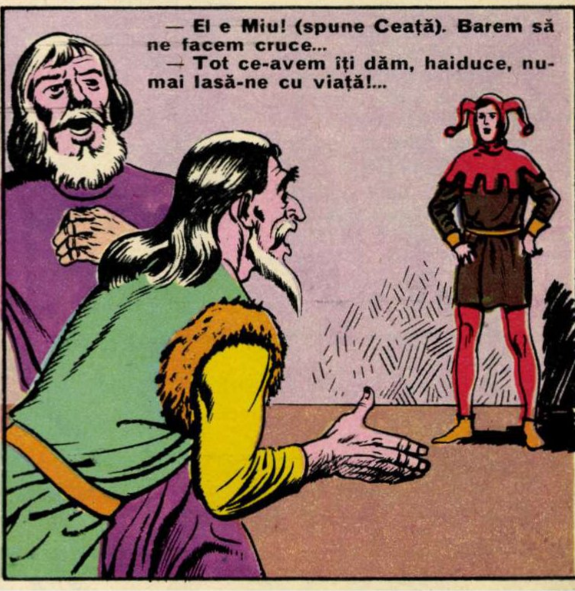
— El e Miu! (spune Ceață). Barem să ne facem cruce...
— Tot ce-avem îți dăm, haiduce, numai lasă-ne cu viață!...

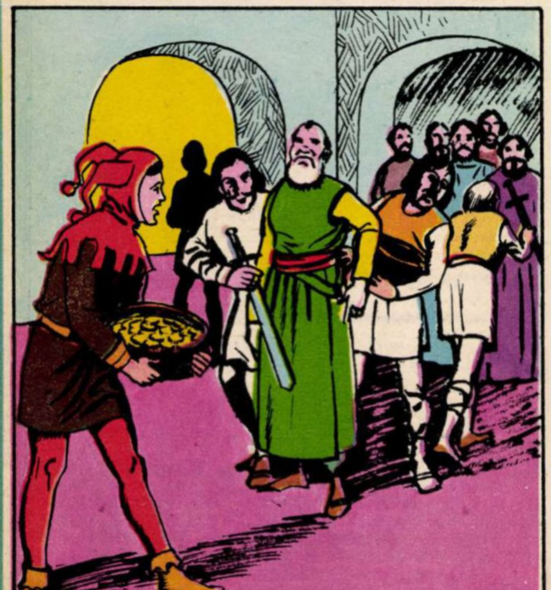
Blănuri, pietre scumpe, săbii, galbeni să încarci corăbii, jefuiți de voi, cu anii, au să se bucure sărmanii.

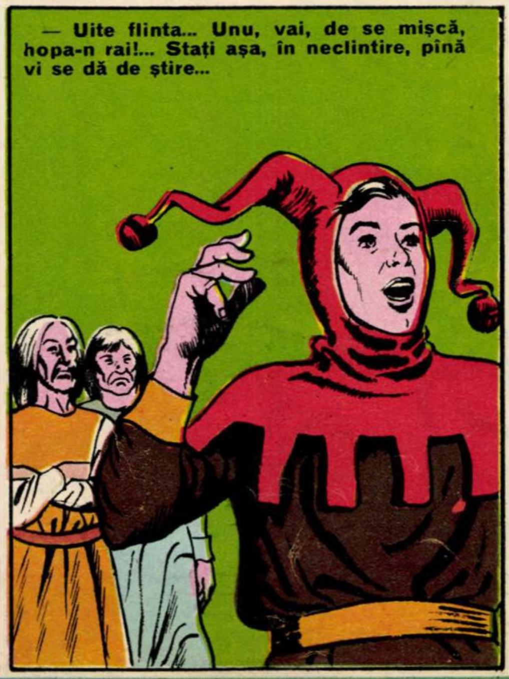
— Uite flinta... Unu, vai, de se mișcă, hopa-n rai!... Stați așa, în neclintire, pînă vi se dă de știre...

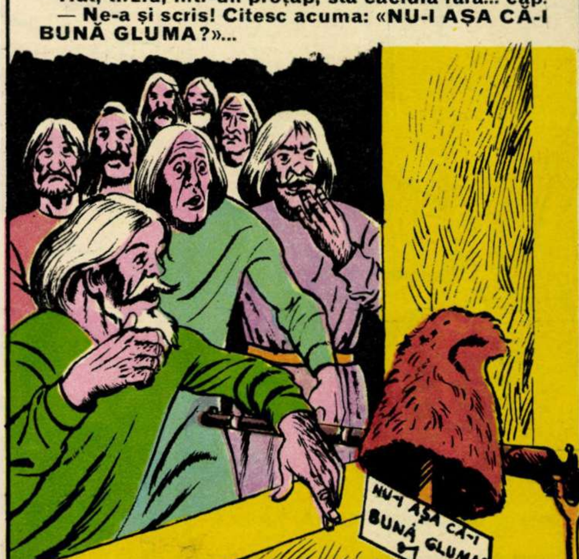
Hăt, tîrziu, într-un proțap, sta căciula fără... cap.
— Ne-a și scris! Citesc acuma: «NU-I AȘA CĂ-I BUNĂ GLUMA?»...
NU-I AȘA CĂ-I BUNĂ GLUMA?

(Va urma)

ÎN ACEST NUMĂR:
„COMORILE Patriei”
DESTINE NOI PE UN PĂMÎNT NOU

Cutezătorii 46

JOI, 15 NOIEMBRIE 1973, ANUL VII (321)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Întîlnire emoționantă: ÎNTRE PREMIAȚII CONCURSULUI „TROFEELE VACANȚEI”

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

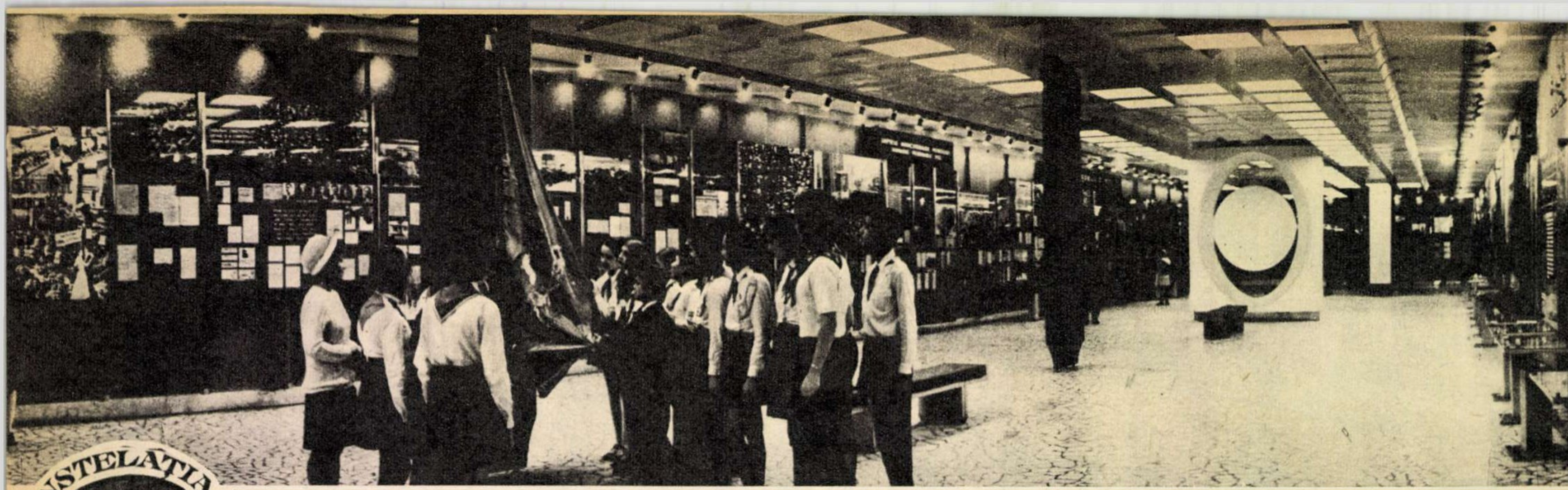

CONSTELAȚIA PIONIERIEI '49-'74

O PĂRTICICĂ DIN STEAGUL CLASEI MUNCITOARE

La intrarea în Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, zumzetul vesel al glasurilor unui grup de copii, de data aceasta imprimă momentului un caracter sărbătoresc. Pe piept le flutură cravatele roșii cu tricolor. Nu-i prima dată cînd vin aici, la muzeu. Îl cunosc bine, au cercetat îndelung mărturiile încărcate de semnificații și amintiri, mărturiile care vorbesc despre lupta grea, plină de sacrificii dusă de poporul nostru de-a lungul timpului în frunte cu cei mai buni fii ai săi, comuniștii, pentru făurirea unei lumi noi pe pămîntul românesc. Astăzi, cu cîntecul pe buze și sărbătoarea în suflet, un detașament de la Școala generală nr. 172 din București primește în mijlocul său noi pionieri. Emoția de pe chipurile viitorilor pionieri anunță că momentul solemn se apropie.

Veselia copilărească se potolește, locul ei este luat de respectul împletit cu emoția pentru tot ceea ce văd și aud în muzeu. Ei, acești tineri, sînt purtătorii de azi și de mîine ai simbolului aspirațiilor revoluționare ale poporului nostru, ai luptei pentru apărarea pămîntului drag al patriei.

Primirea cravatei pionierești, părticică din steagul de luptă al clasei muncitoare — aici, la muzeu — prilejuiește tuturor copiilor emoționante trăiri ale momentelor de seamă din istoria mișcării muncitorești din România.

ELISABETA IONIȚĂ

LA ANIVERSAREA ORGANIZAȚIEI

Părinții pionierilor ne scriu

ANGAJAMENTUL MEU

Îmi aduc aminte, cu mare emoție de clipa în care am fost primit și eu pionier. Mi-am luat un angajament sub drapelul partidului și al patriei, așa cum o fac de atunci generații întregi. Gîndurile mele au fost publicate în ziarul «Viața Buzăului» din primăvara lui '49 și pentru că textul acela îl păstrez cu drag și astăzi, vi-l redau:

TOVARĂȘI,

Mare bucurie a fost pentru mine, cînd am auzit că și la noi în școală se va înființa un detașament de pionieri. Din cele citite în revista «PIONIERUL» și explicate de tov. prof. de la școala noastră, precum și din cele spuse de tov. de la județeana U.T.M. care a venit la școala noastră, am înțeles cît este de frumoasă viața de pionier. Pionier poate fi numai acel școlar care învață bine, care este un exemplu în disciplină și care păstrează cu cinste cravata de pionier. El se deosebește de ceilalți copii prin faptul că poartă cravata roșie, care este o părticică din steagul de luptă al clasei muncitoare. Doresc să fiu și eu pionier să pot purta și eu cravata pionierească, luîndu-mi totodată angajamentul că voi lupta pentru pace, învățînd mai bine, iar pe colegii mei mai slabi îi voi ajuta în orice clipă.

EUGENIU IUGA,
cl. a VI-a elementară

Astăzi, după ce au trecut atîția ani, copilul meu este și el pionier, iar copiii mei de la școala unde sînt profesor și comandant instructor de unitate, poartă cu cinste cravata roșie cu tricolor.

Doresc din suflet, adresîndu-mă tuturor pionierilor, ca angajamentele voastre de pionieri să fie cu adevărat traduse în viață. Fie ca generația voastră, dragi copii, să-și aducă cu o mare emoție aminte de zilele fericite ale pionieriei, așa cum îmi aduc și eu. În spiritul HOTĂRÎRII PLENAREI C.C. din 18—19 iunie, și al celui de AL II-lea FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR — ca fost pionier, ca pionier pentru toată viața — mă angajez din nou ca întreaga mea putere de muncă să v-o dărui vouă, dragi pionieri și școlari.

Prof. EUGENIU IUGA —
comandant-instructor
al unității de pionieri,
Școala generală nr. 1,
Rm. Sărat

STIMAȚI PĂRINȚI,

Vă rugăm să ne trimiteți amintirile Dv. din anii pionieriei, o dată cu fotografii realizate de-a lungul anilor — la cele mai dragi momente din viața Dv. de pionieri — însoțite eventual de cele ale copiilor Dv., actuali pionieri.

Toate acestea le vom publica sub titlul «PĂRINȚII PIONIERILOR NE SCRIU», alături de alte numeroase imagini reflectînd cei 25 de ani ai Organizației revoluționare a copiilor din patria noastră.

COLEGIUL DE REDACȚIE

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

DOINA ȘI...DOINA

Ultimele clinchete ale clopoțelului se pierdură în vacarmul de strigăte și chiote de bucurie. Se sfîrșise o zi încărcată și odată cu ea, ora de matematică. Era o după-amiază însorită! Departe de ceilalți copii, pășeau două școlărițe. În contrast cu veselia dimprejurul lor, cele două colege (căci erau bune colege și prietene) discutau cu multă seriozitate. Mergeam în urma lor, fără să-mi observe prezența. Am prins din zbor cîteva cuvinte care mă făcură să le ascult și să le urmez pas cu pas. Discuția devenea din ce în ce mai aprinsă și atunci mi-am dat seama că una din ele și anume aceea îmbrăcată pionierește, cu șnur auriu de comandantă de detașament, încerca să-și convingă colega să nu mai absenteze cu regularitate sîmbăta de la școală. Într-un timp, pioniera comandant de detașament izbucni:

— Și să nu mai spui că îți pare grea matematica!

Jenată, cealaltă își lăsă capul în jos. N-avea ce să-i răspundă prietenei care încerca, fie cu vorbe blînde, fie cu supărare neascunsă, s-o convingă că sîmbăta e ca oricare altă zi de lucru și că-i dăunează mult la învățătură absentarea de la școală, în această zi. Trebuie să-i convingă și pe părinți de acest lucru...

*

Au trecut mai multe zile de atunci. Este sîmbătă. În banca sa, comandanta detașamentului zîmbește mulțumită. Colega ei venise pentru prima dată, sîmbăta, la școală!

*

Această întîmplare s-a petrecut în detașamentul clasei a VII-a A, comandantă fiind chiar eu, iar școlărița, Doina Hîrduă.

DOINA POPESCU,
cl. a VII-a A,
Școala generală nr. 1
Radovanu,
județul Ilfov

CE AȘTEPTAȚI DE LA PIONIERI ÎN ANUL ANIVERSĂRII?

Convorbire cu academicianul ȘTEFAN PÉTERFI

— Peste cîteva luni Organizația pionierilor va sărbători un sfert de veac de existență. După părerea dumneavoastră, care este cea mai importantă, cea mai de seamă realizare a acestui sfert de veac?

— Organizația pionierilor din țara noastră desfășoară o activitate multilaterală, bogată. Aș sublinia, mai ales, două laturi — după părerea mea deosebit de importante — ale muncii pionierești: autoeducația și activitatea social-utilă.

Participînd la acțiuni propuse de ei înșiși, copiii se obișnuiesc de timpuriu cu viața în colectiv, se călesc, se modelează ca cetățeni de mîine ai patriei.

— Dumneavoastră sînteți savant, cercetător. Viitorii oameni de știință vor crește din rîndurile pionierilor de azi. După părerea dumneavoastră ce poate să întreprindă Organizația pionierilor pentru ca cercetătorii de mîine să facă față cerințelor?

— Aș completa întrebarea: pentru ca ei să facă față acestor cerințe, în condițiile unor exigențe sporite, a creșterii rapide a volumului de cunoștințe. Ei trebuie să știe că în munca de cercetare se cere profunzime și exigență deosebită. Toată știința, toate cunoștințele despre lume, adunate de-a lungul mileniilor de către cei mai de seamă reprezentanți ai omenirii, s-au dublat în ultimele decenii ale secolului nostru. Consider că formele de activitate specifice Organizației pionierilor, cercurile și concursurile creează largi posibilități pentru manifestarea talentului copiilor, evidențiază dorințele lor, iar în cursul muncii de colecționare-observare-experimentare ei își exersează și își dezvoltă aptitudinile. Tineretul de azi va trebui să se confrunte cu un volum uriaș de cunoștințe. Instrucția este în primul rînd sarcina școlii, dar cîteodată cunoștințele din manuale sînt atît de multe încît pentru memorizarea lor integrală nu există nici timp suficient și poate că acest lucru nici nu este necesar. În primul rînd trebuie să învățăm să gîndim, să ne orientăm. E necesar să descoperim relațiile dintre fenomenele naturii, să știm unde și cum putem obține răspuns la o întrebare. Cred că organizația pionierilor poate să dea un ajutor real în acest sens, pentru obținerea unor rezultate mai bune. Să nu uităm că omul viitorului — fie el savant, muncitor sau scriitor — va trebui să cunoască natura...

— Chiar și cei care în activitatea lor viitoare nu vor avea preocupări legate de viața animalelor sau plantelor?

— Desigur! Doar cu toții trăim în natură. Aerul, apa, lumina solară, plantele și animalele necesare alimentației au fără excepție o importanță vitală pentru existența fiecărui om. Uneori, distrugerea unor viețuitoare, fără folos și însemnătate la prima vedere, ca de exemplu o specie de insecte, poate cauza un mare dezechilibru în sistemul complex al naturii. Ce catastrofă pot produce vărsarea în mări și oceane a încărcăturii unor tancuri petroliere sau deversarea în rîuri a unor mari cantități de detergenți, cred că nici nu e cazul să mai vorbesc. Generația viitorului trăiește în societatea tehnicii moderne. Ea va trebui să înțeleagă, să cunoască tehnica, să înțeleagă și să apere natura. Organizația pionierilor trebuie să-i educe în continuare pe copii, în acest sens să le creeze largi posibilități de manifestare a inițiativelor lor valoroase.

ȘTEFANIA HORVATH

UNICEF

Cutezătorii

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

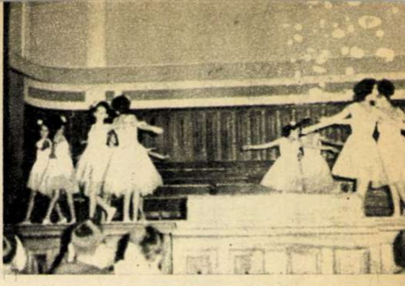

Din diferite județe ale țării, de la Casele pionierilor sau din școli, sosesc la redacție tot mai multe vești despre interesantele activități pe care membrii cluburilor și cercurilor UNICEF le dedică copiilor lumii.

Astfel, de la clubul UNICEF al Liceului «Frații Buzești» din **Craiova,** am aflat că cei peste 80 de membri întrețin o bogată corespondență cu copii din diferite țări ale Asiei și Europei. Afișe, fotografii și materiale documentare privind viața copiilor de pe alte meridiane pot fi consultate zilnic la colțul UNICEF, amenajat de către membrii clubului. Pentru școlarii mici ei organizează adesea adunări în cadrul cărora le citesc lucrări din literatura diferitelor popoare.

Membrii clubului UNICEF de la Casa pionierilor **Iași**, ne anunță că și ei întrețin o bogată corespondență cu copii din numeroase țări. Schimburile de vederi, insigne, fotografii și lucrări de sculptură și artizanat contribuie la o și mai bună cunoaștere reciprocă.

Pentru a cunoaște cît mai multe aspecte ale vieții copiilor de pe alte meridiane, copiii de la Școala generală Osoi, comuna Comarna, Iași au stabilit o legătură permanentă cu membrii echipajului de pe nava «Iașul». Din toate localitățile unde nava ancorează, echipajul trimite pe adresa micilor prieteni din Osoi nenumărate vești, privind preocupările copiilor din țările respective.

---

7 zile în insula Jersey

În urmă cu cîteva luni, pioniera Gabriela Mincă, laureată a Concursului internațional de desene «Bucuriile primăverii pe cele cinci continente», a petrecut timp de o săptămînă într-una din insulele britanice situate în golful Saint Malo — insula Jersey.

Datorită apelor calde ale Golfstomului, care influențează anotimpurile, făcînd iernile mai blînde, iar primăverile și verile cu mult cer senin, insula Jersey este cunoscută ca un important centru turistic al Angliei. De altfel insula Jersey deține recordul de lumină solară: 1 900 de ore pe an. Datorită acestui fapt mulți dintre cei 64 000 de locuitori ai insulei sînt cunoscuți ca specialiști în cultura roșiilor și cartofilor, a narciselor galbene și anemonelor. Nota specifică a așezărilor o constituie construcțiile vechi, datînd din secolele XVIII și XIX, pe care insularii le-au ridicat din granit șlefuit. Pe coasta estică, nu departe de micul port Gorey, mai dăinuie și astăzi o veche fortăreață care găzduiește în prezent nenumărate documente privind viața și preocupările locuitorilor de-a lungul secolelor.

Excursia laureatei noastre Gabriela Mincă, a constituit un bun prilej de cunoaștere a oamenilor și locurilor din această parte a Angliei și totodată un minunat prilej de inspirație pentru viitoarele sale desene.

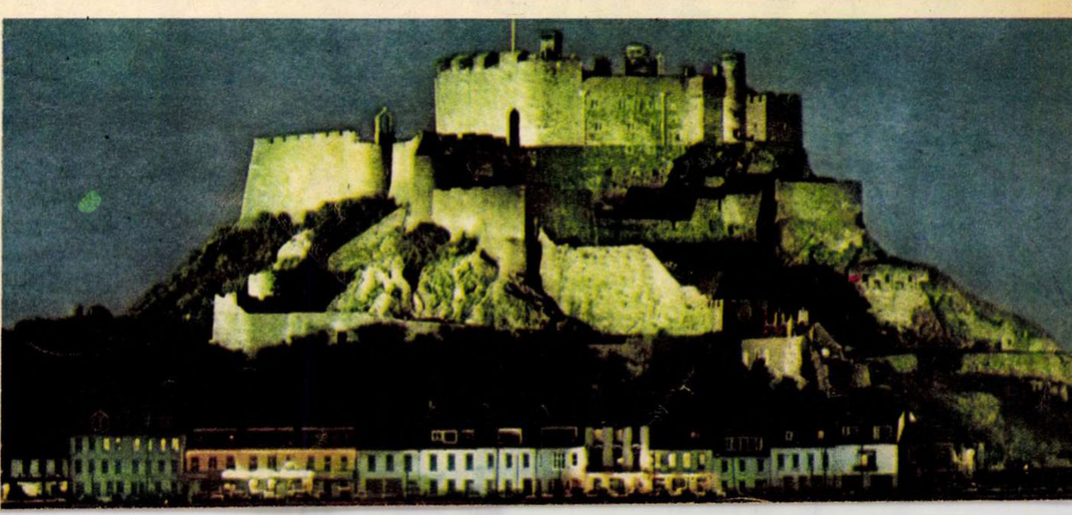

DIN ZILELE DE NEUITAT ALE PIONIERIEI

Post-scriptum LA O EXPEDIȚIE

E pentru prima oară cînd scriu revistei «Cutezătorii» deși de mulți ani îi sînt cititoare fidelă. Oare ce m-a determinat s-o fac, tocmai acum, în pragul ieșirii mele din pionierat?

Se apropie a 25-a aniversare a Organizației pionierilor, zi pe care cu toții o așteptăm, ca pe o adevărată sărbătoare, cu flori de bucurie. În acele zile eu nu voi mai purta cravata roșie cu tricolor, voi intra în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist, dar sînt fericită că pot să dedic organizației în care am crescut cea mai curajoasă faptă și cea mai frumoasă amintire din anii mei de pionierat: participarea la «Expedițiile Cutezătorii», în componența echipajului «Scutul Carpatic».

A fost primul an în care școala noastră a organizat o expediție și de aceea începutul a fost foarte greu. Pionierii priveau cu neîncredere această inițiativă și dacă n-ar fi fost tovarășul profesor **IOAN LUNGU,** care a dus o neobosită muncă de lămurire cu elevii, cred că nu ne-am fi înscris niciodată. Poate așa se explică faptul că în afară de mine și de secundul meu, Daniel, restul echipajului făcea parte din clasa condusă de dînsul.

Prima consfătuire a echipajului a fost pentru mine o surpriză. Expediționarii erau niște mititei pe care în nici un caz nu-i vedeai în ipostaza de excursioniști. Deci, așa un echipaj urma să conduc! O, nu! Eram pe punctul de a «depune armele», atît eu cît și secundul. A doua decepție avea să fie însă și mai mare.

Cu cîteva săptămîni înainte de start, au început pregătirile practice. La prima întîlnire, am constatat cu groază că nici unul dintre «temerarii cutezători» nu-și putea duce rucsacul (deși nu era umplut decît pe jumătate), că nu știe să meargă în șir indian, să instaleze un cort, să aprindă un foc.

N-am dat «bir cu fugiții», numai pentru că prea mă ispitea prestigiul funcției de căpitan, ce urma s-o primesc în expediție. Împreună cu secundul am început să-i antrenăm pe «puști» (căci așa îi numeam noi, «cei mari»).

Și zi după zi, pe măsură ce copiii se întăreau și începeau să arate a expediționari, munții ni se păreau mai aproape. Eram nerăbdători. Cu cît se apropia ziua plecării, cu atît mai mari erau surprizele. De exemplu: tovarășul Ioan Lungu, despre care știam că este un maestru al analizelor gramaticale și un îndrăgostit de literatura română, ne-a apărut în aceste zile ca un adevărat sportiv, plin de zel, hotărît să bată toate recordurile în materie de expediții pionierești.

În dimineața zilei de 1 iulie 1973, plini de planuri și speranțe, plecam spre culmile Bucegilor (care n-au fost deloc însorite, cum le-am fi dorit noi).

«Ce sînt în stare niște puști?» se întrebau cu neîncredere mulți dintre colegii mei. Multe! aș vrea să le răspund. În primul rînd am fost în stare să îndeplinim, în ciuda condițiilor atmosferice neprielnice, punct cu punct programul expediției. Apoi, am adus școlii o interesantă colecție de graminee și muscinee și un trofeu de o valoare comestibilă: o roată de cașcaval Penteleu, dar primit la cășăria Plaiul Miresii.

Dar, mai presus de toate, cred că cea mai prețioasă este acea descoperire pe care am făcut-o — învingînd zi după zi oboseala, ploaia și febra musculară — valoarea prieteniei. Îmi dau seama că în zilele acelea fiecare dintre noi a contribuit, într-un mod personal, la sudarea colectivului. Și pentru că este vorba despre acest colectiv, aș vrea să vi-i prezint pe membrii echipajului «Scutul Carpatic»:

MIRCEA GRECU, cel mai ghinionist dintre noi, meteorologul, a prezis tot timpul vreme bună; **LUCICA ATANASIU,** cea mai curajoasă și totodată cea mai reținută dintre fetițe, a fost geografa expediției; **ALINA TRĂISTARU,** botanista noastră și prietena florilor, gata oricînd să înfrunte pe cine ar fi vrut să le rupă; **MIHAELA VĂRVĂROIU,** folclorista expediției (ca om cu veleități artistice, părea mereu cu... «capul în nori»); **HORIA IOVU,** hidrologul expediției (poate că și datorită interesului său deosebit pentru ape, natura ne turna în cap, zi după zi, miraculosul lichid H_2O), **ALEXANDRU KERESTEȘ,** istoricul expediției, care, probabil din lipsa vestigiilor istorice demne de cercetat, își cheltuia energia inventînd farse menite să intre în istorie;

BOGDAN SBURLEA, geologul expediției (în domeniul de care se ocupa el, expediția noastră a înregistrat cel mai mare succes: pe muntele Strunga și pe valea Horoabei am găsit niște amoniți din jurasic, care prezintă — după cum ne-a explicat tovarășul profesor universitar Ovidiu Dragostan — un real interes științific). Lui Bogdan — care atunci cînd nu era cu nasul în «pietrele» lui trăgea un pui de somn - i s-a zis «Somnorici»; **MARIUS NUICĂ,** fotograf (de calitatea muncii lui se poate convinge oricine, urmărind imaginile albumului nostru); **IONEL GORNEA,** economist, iar în zilele fără soț, ajutor de bucătar; **DANIEL PĂDURARU,** sanitar. Din spirit de abnegație își umpluse jumătate din rucsac cu ustensilele sanitare. Cum însă nu ne-am îmbolnăvit și nici măcar nu-i ofeream zgîrieturi spre a fi tratate, Dan pansa florile și dezinfecta conurile de brad; **DANIEL CROCNEANU,** secund și cel mai vesel dintre noi. Pe lîngă faptul că era mare cronicar, îndeplinea funcția de bucătar șef; în sfîrșit, subsemnata, căpitan. Am fost atît de preocupată de răspunderea ce-mi revenea pentru echipajul meu, încît abia după ce am ajuns acasă mi-am dat seama ce extraordinară a fost expediția noastră.

Aceștia am fost cei 12, care în frunte cu tovarășul profesor Lungu, am pătruns, în prima jumătate a lunii iulie, în impresionantul univers al Bucegilor. Vom rămîne sub vraja lui tot restul vieții.

Acum, după ce le-am povestit, mulți dintre colegii mei regretă că n-au participat la expediție și-și fac deja planuri pentru vacanța viitoare.

Va primi oare redacția «Cutezătorii» în concurs și o expediție a veteranilor?

RADU ANA-MARIA,
cl. a VIII-a C, Școala generală
nr. 151, București

TRIBUNA INIȚIATIVEI PIONIEREȘTI

16 fete și MAROCHINĂRIA

Cînd mama își face o rochie, fiica abia așteaptă să pună mîna pe bucățelele care rămîn după ce a fost croit materialul. Dacă se mai joacă cu păpuși o să le facă acestora haine. Dacă nu, o să-și confecționeze o bentiță, un cordon, ceva. Asta li se întîmplă tuturor fetelor din lume, așa încep ele să fie pricepute și îndemînatice. Probabil că tot așa au început să fie inventive și îndemînatice si cele 16 pioniere de la Școala generală nr. 4 din Bacău, care s-au organizat într-un cerc de marochinărie.

Școala lor are un «patron»: Fabrica de încălțăminte «Partizanul». Acolo se croiesc pantofi din piele sau PVC, se căptușesc cizmulițele cu blană. Fetele știau, încă din experiența copilăriei cu păpuși, că din orice material croit rămîn resturi. Și mai știau că din orice fel de resturi, cu puțină imaginație, se poate face ceva. Totul e să vrei să născocești acel ceva. Mai ales că în felul acesta ai posibilitatea să participi și la mărirea fondurilor școlii, și la preocupările fabricii de a nu risipi nimic din materia primă.

Elena Nemeș, Mioara Nuțu, surorile gemene Irina și Mihaela Toma, Geneva Pîrlea și celelalte au hotărît împreună cu tovarășa profesoară Elena Iosebică să «pună pe roate» un cerc de marochinărie. Și așa cum rochițele păpușii

SEMAFOR

O ȘCOALĂ A OPINIEI, A SPIRITULUI CRITIC ȘI AUTOCRITIC

EPIGRAMĂ

adresata elevilor Gheorghe V. Guțu, Iancu Popa, Ștefan Rîclea, Maria Rîclea, Mariana Rîclea, Maria Nițu, care lipsesc de la școală.

Vin și eu de luni la școală,
A spus el fără elan.
A spus luni, ce vorbă rară!
Dar n-a spus și în ce an.

GHEORGHE GH. TIVDĂ,
cl. a VIII-a, Școala generală Viișoara,
județul Vaslui

FOILETON

MANNIX INTERVINE

Călătoream cu Mannix, în frumoasa sa mașină decapotabilă, spre Școala generală nr. 2 din Sighetul Marmației. Deodată, Mannix frînează brusc.

— Ce s-a întîmplat? întreb eu.

— Nu vezi?! răspunde Mannix.

Mă uit peste parbriz și îl văd pe Alexandru Huban care, împietrit de spaimă, stă la cîțiva metri de mașină. Îl cunosc de mult pe Alexandru, este doar colegul meu de clasă, știu că așa obișnuiește el să meargă pe stradă. Pe unde se nimerește...

Sărmanul de el, era s-o pățească rău. Mannix era tare nervos de cele întîmplate. Apoi, pornește din nou și peste puțină vreme se oprește în fața Școlii generale nr. 2. Dar, cînd să intrăm, ne ciocnim de patru «elemente» misterioase, care-și făceau semne enigmatice.

Mannix părea derutat, socotindu-se deja în fața unui mister, care se aștepta dezlegat. Îmi șopti:

— Desigur, am în față elementele unui nou mister.

— Așì! l-am liniștit eu. Aceștia sînt Alexandru Huban, Paul Oros, Ion Vivișcan și Vasile Sabadîș. Se pregătesc de un «cros» pe distanța școală-cinematograf. Au și un cîntec: «Hai colega să fugim,/ De la școală pîn' la film».

Mannix rămîne perplex. Nici chiar cele mai dificile enigme nu-l puseseră într-o astfel de încurcătură.

L-am întrebat surîzînd, cam ce părere are despre cele văzute. Gîndindu-se puțin, timp în care l-am văzut încrețindu-și fruntea spre a se concentra, mi-a răspuns:

— Trebuie să mă conving mai întîi de un lucru: colegii lor nu-i mustră deloc, nu încearcă să-i facă să înțeleagă cît le dăunează fuga de la ore?

Apoi, după ce mi-a șoptit ceva la ureche, Mannix s-a urcat în mașină și a plecat în cea mai mare viteză, lăsîndu-mi în suflet o mare speranță și o dulce bucurie. Se pare că va «prelua» el cazul în locul detașamentului...

MARIANA BERCIU,
Școala generală nr. 2,
Sighetul Marmației, județul Maramureș

* * *

o captivează și pe mamă, ideea lor a fost adoptată cu entuziasm și de fabrică. Maistrul Constantin Ursu și inginerul Gabriel Andron și-au adus contribuția așteptată. În primul rînd pe cea de îndrumători și inițiatori în tainele meseriei. Apoi în procurarea de materiale — deșeuri de toate felurile și culorile, de piele și chiar de blană. Au adus și unelte, nu mașini complicate ca cele din fabrică, dar capabile să stimuleze fantezia și hărnicia fetelor. Și acestea au dovedit că la micul lor cerc și cu micile lor mijloace reușesc să născocească obiecte frumoase și folositoare. Au făcut din piele portofele, port-chei, cordoane împletite. Iar la sfîrșitul anului au prezentat pentru vînzare o blană albă, din petice îmbinate artistic, demnă să se odihnească pe banchetele celei mai noi mașini «Dacia». Așa i-au și spus: «*Blană pentru mașina Dacia*».

Nu știm ce vor mai «inventa», ce vor mai confecționa în viitor în afara produselor deja tradiționale. Ceea ce vă putem spune cu siguranță este faptul că cele 16 fete de la Școala generală nr. 4 din Bacău au în momentul de față o preocupare deosebit de utilă, atît pentru ele cît și pentru alții, că ele se pregătesc încă de pe acum și cu adevărat pentru muncă și viață.

LUMINIȚA CIOBOTARU

---

25 DE ANI ALĂTURI DE PIONIERI

Interviu cu profesoara MARIA POPESCU de la Școala generală nr. 4, Giurgiu

Acest interviu a fost acordat la începutul unei ore de istorie. La catedră: profesoara Maria Popescu, alături reporterul, iar în bănci... liniște. M-au surprins trăsăturile tinere ale interlocutoarei cu atît mai mult cu cît știam că se află alături de purtătorii cravatelor roșii cu tricolor de la primele detașamente înființate în 1949.

REPORTERUL: Anul viitor Organizația pionierilor va sărbători 25 de ani de existență. Avînd în vedere acest lucru, vă rog să-mi spuneți; ce reprezintă pentru dumneavoastră pionierii, școlarii?

Prof. MARIA POPESCU: **Copiii sînt pentru mine adevărate flori în grădina patriei și în fiecare astfel de floare văd un cetățean de nădejde, văd comunistul anului 2000 dezvoltat multiplu, cu alese trăsături de caracter.**

REP.: Legat de aceasta, ce apreciați ca fiind un succes la vîrsta purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor?

M.P.: **Întreaga formă de activitate în cadrul organizației și condițiile de manifestare a personalității fiecărui copil constituie un succes la vîrsta pionieriei! Acestea au o influență puternică în formarea și maturizarea celor ce azi poartă cravata de pionier!**

REP.: Ce anume din orizontul personalității dumneavoastră de azi v-ați însușit la vîrsta pionieriei?

M.P.: **Mi-am format deprinderea de muncă conștientă, am îndrăgit oamenii, am învățat să iubesc Organizatia pionierilor de care nu m-am despărțit nici azi...**

REP.: Ce vă doriți foarte mult?

M.P.: **Aș dori ca pionierii, elevii mei, să facă față cu cinste locului de muncă unde se vor afla peste ani. Aș dori ca fiecare să devină educator pentru sine și pentru ceilalți...**

REP.: S-a realizat ceva pînă acum?

M.P.: **Da! Sînt mîndră, că alături de mine, aici, în școală, am colegi care mi-au fost elevi și care în prezența mea au primit cravata de pionier! Profesoara de geografie Elena Rădulescu, profesoara de franceză Victoria Mănăilă, profesoara de educație fizică Monica Chidran sînt doar cîteva exemple edificatoare...**

REP.: Au existat momente unice în activitatea dumneavoastră legată de pionierie?

M.P.: **Momente unice, emoții am avut ori de cîte ori am condus ceremonialul de primire a școlarilor în organizație. Am plîns de bucurie cu fiecare nouă promoție de pionieri și am participat cu strîngere de inimă la despărțirea de organizație a celor care deveneau uteciști, bucurîndu-mă în același timp că în organizația tineretului comunist și mai apoi în partidul comunist ei se vor forma și vor deveni adevărați fii de nădejde ai țării!**

REP.: Ce ați dori să transmiteți — prin intermediul revistei noastre-pionierilor de azi, oamenii maturi ai mileniului III?

M.P.: **Să facă cunoscut pionierilor din acei ani ai viitorului, trecutul glorios al organizației lor, succesele obținute de Organizația pionierilor la cea de-a 25-a aniversare.**

ION PETRESCU,
corespondent special,
Giurgiu

Poezii de **ION PETRACHE**

Drumuri, drumuri...

Drumuri, drumuri fără de sfîrşit.
Punţi peste întinderile ţării,
Trenuri între zori şi asfinţit,
Alergînd să prindă urma zării.

Jocurile toate le-am lăsat
Să se odihnească-n curtea şcolii;
Înghiţind distanţa ne-ncetat
Trenul nostru-şi şuieră bemolii.

Şi de frica goanei lui de fier,
Stîlpii, pomii, casele şi vîntul
Patinînd cu creştetul pe cer,
Fug cu fumu-n nas, de-nghit pămîntul.

Toamna

Nici o minge nu mai saltă,
Nici un zmeu pe bolta-naltă.
Numai ploaia în băltoacă,
Joacă sîrba şi se-neacă.

Stai, că nu-i adevărat...
După gard s-au arătat
— 'Nalte, mari ca nişte steme,
Curajoase crizanteme.

Poartă pălării de nea
Şi un chip frumos de stea,
Iar noroiul păcătos
Le priveşte trist de jos.
Cum sînt ele mîndre-acum,
Să le-atingă n-are cum.

Dau din plin flori după flori,
Nu se tem de frig şi nori.

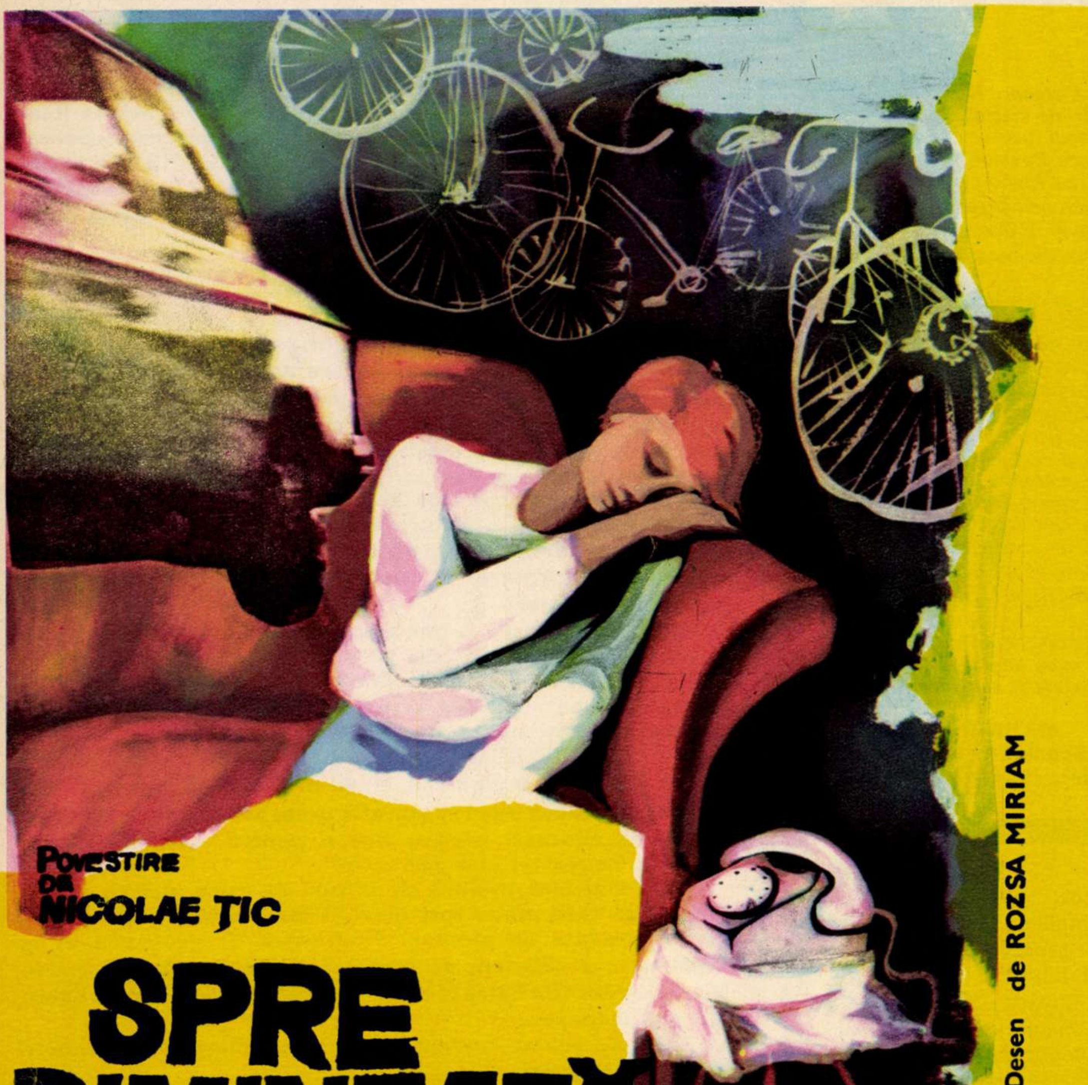

Desen de ROZSA MIRIAM

Povestire de **NICOLAE ŢIC**

SPRE DIMINEAŢĂ

Toţi copiii de pe strada mea aveau la dispoziţie cîte un vehicul, fireşte, după vîrstă şi posibilităţi: mormolocii pînă-n trei-patru ani defilau prin faţa mea cu trotinete; mai răsăriţii, pînă-n cinci-şase, pe triciclete şi-mi transmiteau cîte-un sîc-sîc, că tu n-ai; cei de anii mei, încălecaseră biciclete noi, ori moştenite şi înconjurau cartierul de zeci de ori în fiecare zi, doar la plecare şi la sosire îi mai zăream pe strada mea. Toţi aveau cîte un vehicul, numai eu mă jucam cu Ioachim, cîinele de pripas, veşnic în conflict cu pisicile lui nenea Tudorache. De cîte ori îi dădeam de-nţeles tatii că ar fi timpul să-mi cumpere şi mie o amărîtă de bicicletă, doar nu costă o avere, mă înălţa de urechi: «Întîi să faci şi tu o ispravă mai acătării!». Căutasem tot felul de isprăvi, nici una nu se potrivise cu aşteptările tatălui meu. Într-o seară, după ce am golit borcanul cu dulceaţă de zmeură, m-a pocnit o cumplită durere de măsele. Cum nu era chip să-nchid ochii (şi nici nu i-am închis pînă spre dimineaţă, cînd ar fi trebuit să plec la şcoală), m-am tot răsucit de pe-o parte pe alta, întrebîndu-mă ce ispravă să pun eu la cale, în timp scurt, doar-doar m-oi alege cu o bicicletă. Ar fi una singură, mi-am zis, să iau numai note de zece. Şi vreo două săptămîni numai în note de zece am ţinut-o, îmi mersese faima. «Asta nu-i ispravă, a hotărît tata, asta-i datoria ta de elev!» Altceva nu mi-a mai trecut prin minte — şi fără prea mare părere de rău mi-am luat gîndul de la bicicletă. «O să-mi cumpăr eu într-o zi o maşină!»

Şi-am început să mă văd la volan, gonind cu o sută pe oră, ca nenea Tudorache, vecinul, cînd a intrat în spital. «Ghiuţă, mă, ce faci Ghiuţă?» m-a luat la rost nenea Tudorache într-o după-amiază. Tot cu Ioachim? Lasă-l, măi, că-i bătrîn şi orb. ia urcă tu lîngă mine, să facem o plimbare!» Era de neînţeles: în trei ani, de cînd avea maşină, nenea Tudorache nu m-a poftit niciodată... Aflase cumva că mă închipui la volan, gonind?! Au rămas toţi cu gura căscată, se uita puştimea la mine şi nu-i venea să creadă. De la Ioachim, trecusem direct la un «Opel» impunător, cu oglinzi retrovizoare. Primul drum n-a fost prea lung şi nici cu prea multe peripeţii. În cinci minute am ajuns în curtea instituţiei unde lucra nenea Tudorache. Acolo era un robinet cu furtun. Şi cu răbdare, cu foarte multă răbdare, nenea Tudorache m-a învăţat cum se spală o maşină. E şi asta o treabă, nu poţi s-o faci oricum. «Eşti un adevărat expert!» mi-a zis nenea Tudorache după vreo două luni. Din două în două zile îi spălam «Opel»-ul, că doar e maşină pretenţioasă, cînd ieşi cu ea în lume trebuie să-ţi ia ochii.

Am făcut şi un drum de vreo treizeci de km, într-un sat de lîngă Bucureşti, de unde nenea Tudorache a cumpărat patru lăzi cu mere şi pere, eu am cules merele şi perele, îmi place să mă caţăr. Cînd să ieşim din sat, nenea Tudorache a călcat două gîşte, terci le-a făcut, dar n-a oprit. «Nene Tudorache, stai şi ia-o-napoi, să plătim gîştele, că-i vina matale!» Mi-a dat una după ceafă şi nu s-a oprit pînă la piaţa Matache din Bucureşti, unde a vîndut merele şi perele. Am fost şi la pescuit cu nenea Tudorache, adică — dînsul mi-a făcut pe voie, că-i pasiunea mea, pescuitul. Cinci kg de peşte i-am prins, patru a vîndut unei cunoştinţe, unul l-a dus acasă. Numai că în drum spre casă, cînd să iasă dintr-un parcaj, nenea Tudorache a ras aripa unei alte maşini, un «Fiat». A ras-o cu bara din faţă, bine de tot, pagubă serioasă. «Nene Tudorache, opreşte, să chemăm miliţia!» Însă nenea Tudorache mi-a zis că n-are nici un rost să cheme miliţia, atîta timp cît nu ne-a văzut nimeni. Bara maşinii lui nenea Tudorache nu pătise nimic, nu se-ndoise, doar că luase puţină vopsea de la «Fiat». Cu mare grijă, nenea Tudorache a şters vopseaua albastră şi s-a declarat multumit: «Lasă, Ghiuţă, că o să fie bine!» Aşa mi-a zis. «Poimîine o să mergem la cules nuci. Ai cules vreodată nuci?»

M-am uitat la nenea Tudorache, dar nu i-am răspuns. Cînd am ajuns acasă, era spre seară. Mi-am făcut lecţiile, am mîncat ceva şi m-am dus la culcare. Nu mă mai durea măseaua, şi cu toate astea n-am reuşit să-nchid ochii pînă spre dimineaţă. «De ce n-a oprit nenea Tudorache? Dacă e vinovat, de ce n-a oprit?». Nici cu gîştele nu oprise. Poate nici în alte împrejurări. «Poate nici dacă m-ar lovi pe mine n-ar opri...» Şi mă gîndeam că după atîtea isprăvi, nenea Tudorache doarme dus. De ce să doarmă el şi să mă frămînt eu?! Asta nu-mi convenea, bănuind că frămîntarea asta o să mă ţină mult. O să mă ţină dacă... Ştiam şi eu un număr de la miliţie, pe care-l ştiu toţi, la urgenţe... În casă era linişte, şi-ai mei dormeau, numai eu, numai eu... «Aici este elevul Ghiuţă dintr-a cincea»... am anunţat la telefon. Şi-abia după vreo zece minute, cînd o voce plină, de bărbat în putere, semănînd cu vocea tatălui meu — mi-a zis: «Mulţumesc elev Ghiuţă dintr-a cincea, noapte bună!» m-a pocnit un somn greu şi-am căzut frînt pe canapeaua din hol. Acolo m-au găsit ai mei dimineaţa, şi le-a fost de mirare, doar pînă atunci dormisem în patul meu.

COMORILE PATRIEI

Destine NOI PE UN PĂMÎNT NOU

Două fotografii de arhivă, două aspecte din titanicul efort al oamenilor care au transformat Balta Brăilei în Insula Mare a Brăilei.

CA-N BĂRĂGAN DAR ALTUNDEVA

Bacul, împins din spate de micul remorcher, acostează la mal. Camioanele puternice se urnesc din loc unul după altul, duduind și uruind pe scîndurile groase, apoi pornesc grăbite care-ncotro, pe drumurile șerpuitoare, stîrnind nori grei de praf. Le urmăm și noi exemplul și iată-ne în Insula Mare a Brăilei.

Un timp mașina aleargă pe coama înaltă a digului. Un dig masiv de pămînt care șerpuiește pe-aproape de Dunăre pînă departe, în zare. De la înălțimea lui, cîmpul de pe partea stîngă se-ntinde nesfîrșit sub priviri. Arături și miriști și lanuri de porumb punctate ici și colo de siluetele bondoace ale unor sălcii singuratice. Și multe tractoare și combine, dar mai ales camioane. Aceleași camioane puternice și grăbite, unele goale, altele pline pînă sus cu știuleți galben-aurii de porumb. Și, din loc în loc, cîte un grup mic de clădiri — sediile fermelor după cum aveam să aflu — care, cu coloritul lor viu împrospătează oarecum peisajul cenușiu, ca de stepă prăfuită, al Insulei

Șoferul — militar în termen — stinge țigara și-și continuă vorba întreruptă cu ochii țintă la drum:

— Aici am să vin, cum ziceam. Auzisem eu despre insula asta, dar nu știam cum și ce e de fapt. Se muncește din greu, nu zic, dar cine-i harnic cîștigă bine și trăiește bine pe-aici, pe pămînturile astea pe care se face agricultură, nu glumă.

E de prin părțile Sucevei și pe la ei nici grîul, nici porumbul nu cresc atît de mari și nu dau asemenea producții ca-n Insulă.

— M-am interesat și am aflat că au nevoie de oameni. De oameni care să se stabilească aici, pe locurile astea. Și cu toate că nu-s chiar asa de frumoase ca pe la noi, mie-mi plac. Îmi dau seama că aici am să fiu alt om, că o să am alte bucurii, mult mai mari.

Coborîm de pe dig și ne avîntăm spre inima cîmpului. Trecem pe lîngă un canal cu apă (e renumitul Filipoiu) pe malurile căruia pescarii amatori mînuind cu gesturi încete, calme și calculate, undițele lor, par aici, în uriașa forfotă plină de grabă care-i înconjoară, picați parcă de pe altă planetă. Lăsăm în urmă un lac asemănător cu o potcoavă uriașă, după care uităm cu totul de apă. Cîmp și iar cîmp, pămînt și iar pămînt, combine și tractoare, și camioane, și oameni arși de soare și plini de praf pînă-n albul ochilor, cu toții grozav de grăbiți. Și porumb. Lanuri nesfîrșite și munți de știuleți aurii. Și pe măsură ce mergem, avem tot mai mult impresia că de fapt nu ne aflăm în nici o insulă, ci în inima Bărăganului. Ne readuce însă la realitate digul care apare din nou în fața noastră și, dincolo de el, celălalt braț al Dunării. Pe malurile lui se văd cîteva stații de descărcare și încărcare, cu forfota lor de camioane și oameni, cu benzile lor rulante care nu stau o clipă, aruncînd continuu știuleții aurii în pîntecele uriașe ale șlepurilor. Apoi un sat și încă unul.

METAMORFOZA UNEI BĂLȚI

Nicolae Noghea, primarul din Frecăței, și-a petrecut mulți ani prin locurile acestea. E firesc, deci, să le cunoască la fel de bine ca pe propria-i casă, iar pe localnici ca pe copiii lui.

— Am auzit — zice dînsul — că sînt unii care regretă dispariția Bălții Brăilei, hățișurile ei de stuf și sălcii, canalele și luciurile ei de apă. Noi însă, cei care am trăit și am muncit aici și-nainte, și trăim și muncim aici și-acum, nu regretăm nimic. Dimpotrivă, ne bucurăm. Și încă mult de tot. E adevărat, deocamdată și mai ales toamna, Insula e mai puțin pitorească decît era Balta. Noi însă o iubim de o mie de ori mai mult și ne simțim în ea de o mie de ori mai bine. Și să vă spun și de ce.

Înainte de dig, de defrișare și desecare, oamenii de pe-aici trăiau în case încropite din nuiele de salcie, din stuf și din lut. Nu puteau și nu îndrăzneau să și le facă din altceva, pentru că în fiecare primăvară și-n fiecare toamnă îi izbea Dunărea. Stăteau tot timpul cu bocceaua făcută și gata de fugă. Și fugeau cel puțin de două ori pe an. Și cînd se-ntorceau, de cele mai multe ori nu mai găseau nimic. Da uitați-vă acum. Toate casele sînt noi, cu temelii de beton, cu ziduri de cărămidă, cu acoperișuri de țiglă sau tablă. Acum oamenii sînt siguri pe pămîntul de sub picioarele lor și construiesc nu pentru doi-trei ani, ci pentru douăzeci, treizeci și chiar mai mulți. Și să vedeți ce au prin ele. În afară de apă curentă, sînt la fel ca la oraș. Și ăsta nu-i decît un cîștig al nostru. Dar mai sînt și altele. Multe. Să fi căutat înainte de dig cu lumînarea, zile întregi, și nu găseai o piatră să spargi un geam cu ea.

(Continuare în pag. 8)

Reportaj de
CONSTANTIN DIACONU

Pionierii de la Școala generală din Frecăței în două ipostaze obișnuite: de agricultori și de «navigatori.»

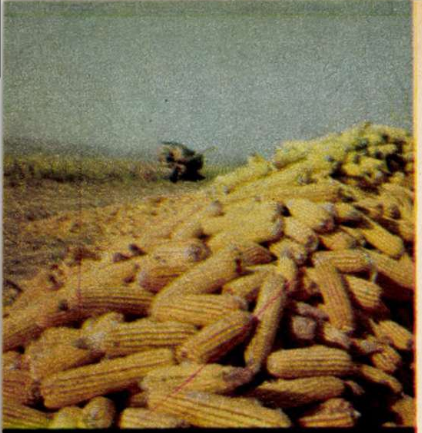

COMORILE PATRIEI

DESTINE NOI PE UN PĂMÎNT NOU

(Urmare din pag. 7)

Iar acum avem trotuare. Și magazin universal, și brutărie, și cămin cultural, și dispensar, și școală. Adică tot ceea ce visau și doreau oamenii de pe-aici de ani și ani. Și mai e ceva, un lucru mai important decît toate. Înainte, adică pînă acum nouă ani, localnicii nu puteau să-și aleagă decît una dintre cele trei meserii tradiționale: ori pescari, ori porcari, ori ciobani. Nu spun că meseriile astea nu sînt bune, dar erau prea puține pentru noi și mai ales făcute ca vai de lume. Și acum să-ncerce cineva să socotească bine, cu de-amănuntul, și va afla cu siguranță că avem cea mai mare densitate de tractoriști, șoferi, mecanici, tehnicieni, sanitari, ingineri — și alți asemenea oameni cu meserii moderne — pe kilometru pătrat față de toate zonele agricole din țară.

Vă spun eu, care-i cunosc bine, că oamenii din Insula Mare a Brăilei nu regretă fosta baltă. Dimpotrivă, se bucură că a dispărut și că așa au putut și ei să iasă la lumină, să dovedească întregii țări cît de harnici, de pricepuți și inteligenți sînt.

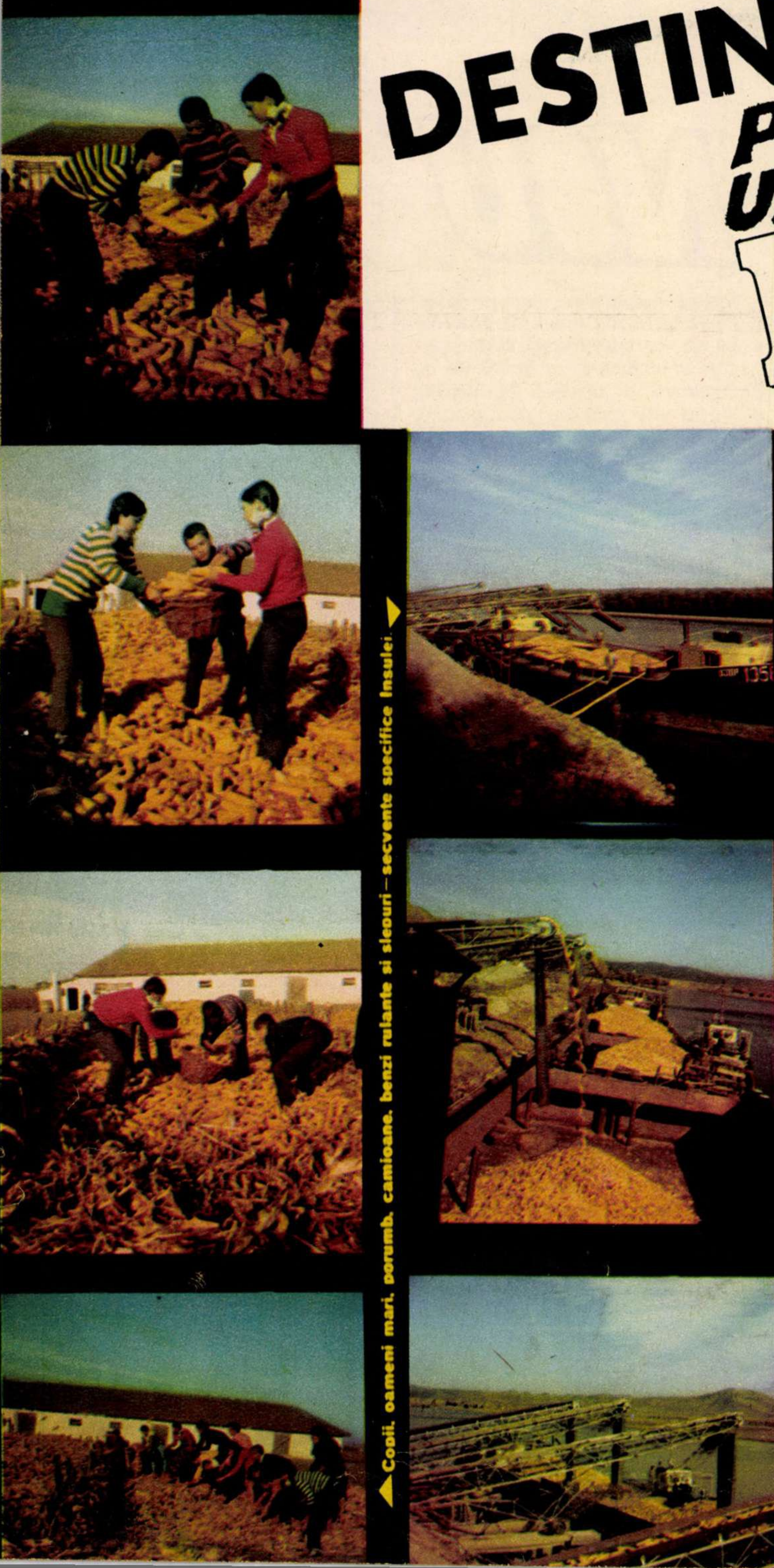

Copii, oameni mari, porumb, camioane, benzi rulante și sleouri — secvente specifice Insulei.

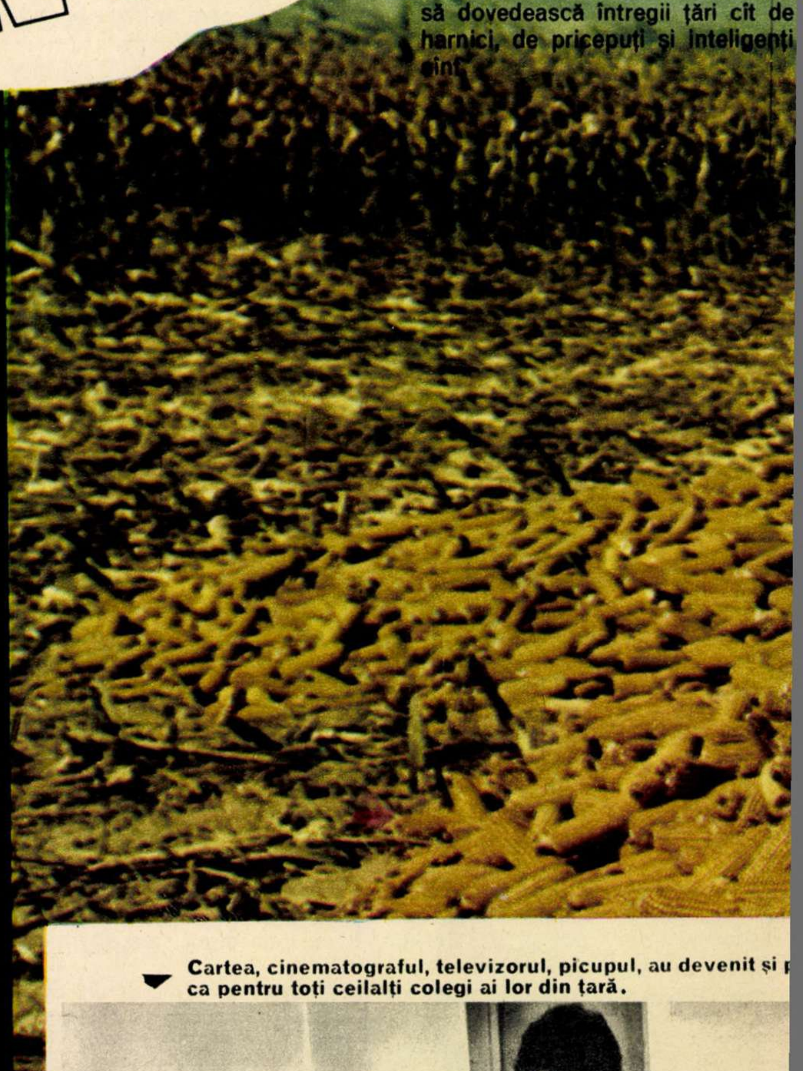

Cartea, cinematograful, televizorul, picupul, au devenit și
ca pentru toți ceilalți colegi ai lor din țară.

CINCI VIEȚI LINE ȘI LIMPEZI

Georgeta Bălan are 34 de ani și-o viață lină și limpede precum erau odinioară unele ochiuri de apă din Balta Brăilei, prin care se vedeau săgetînd peștii.

— Tot ce se vede am făcut în ăștia opt-nouă ani. Că înainte degeaba muncea omul. Că venea apa cînd nu te așteptai, mai ales la vreme de noapte, și ne lua tot. Și casă, și păsări, și porci.

Tot ce se vede. Adică o gospodărie cu două case — una de vară, alta de iarnă. Două case în care, deschizîndu-le ușile, te simți obligat să-ți scoți încălțările prăfuite și să le lași afară, în prag. Covoare, mobilă, televizor, radio cu picup, aragaz, bibliotecă. Ea e cooperatoare, soțul mecanic la o fermă, bunica pensionară,iar cei doi copii — Ioana și Gigel — elevi la școala din sat.

Ioana e în clasa a VII-a și-i comandanta unității. Învață bine și visează să ajungă «tehnician agronom, dacă nu s-o putea inginer». Îi place Insula și vrea să rămînă aici. N-are decît paisprezece ani,dar își mai aduce încă aminte de spaimele din copilărie. «Vine Dunărea mare!», ziceau oamenii, și-atunci cu toții o luau din loc. Și cînd se-ntorceau, o ajuta pe mama să refacă zidul de lut al casei, mîncat de ape pînă la nuiele. Acum lucrează și doarme liniștită. Învață, își ajută fratele mai mic, pregătește mîncarea cînd mama e la cîmp, are grijă de păsări. Dar cel mai mult îi place să asculte muzică și să citească. Nu de mult a terminat «Robinson Crusoe». Și ea locuiește pe o insulă, ca și el, numai că nu e singură. Pe-aici sînt așa de mulți oameni, așa de multe mașini! Nu, pe o insulă pustie n-ar vrea să stea, pe Insula Mare a Brăilei însă îi place. Mai mult decît oriunde în altă parte. Mai ales că a aflat cum o să arate insula asta peste cîțiva ani. Va fi și mai frumoasă, și mai bogată decît este acum.

BĂTĂLIA ÎN PLIN MARȘ

Cîteva mii de oameni — unii localnici, alții sosiți și stabiliți aici, pe acest pămînt nou, de prin alte părți — și-au contopit viețile și destinele lor cu istoria și destinul acestei insule. Unul dintre ei este și Cristache Moldoveanu, secretarul comitetului de partid de la I.A.S.-I.M.B. Tovarășul Moldoveanu știe mai bine decît mulți alții ce-a fost, ce este, dar mai ales ce va fi în viitor pe aceste locuri.

– Balta s-a dus, a dispărut, am secat-o și de cîțiva ani încoace, de pe cele 72000 de hectare (o suprafață echivalentă cu aproape o treime din suprafața statului Luxemburg — n.a.) obținem recolte record. E normal să fie așa pentru că pămîntul e roditor,iar noi facem aici agricultură modernă, cum scrie la carte. Dar bineînțeles că nu ne vom opri aici, că nu ne mulțumim cu ceea ce am realizat pînă acum. Peste cîțiva ani, Insula Mare a Brăilei va fi de nerecunoscut pentru cei care o știu cum arată acum. Digul va fi înălțat și consolidat, de la anul va începe asfaltarea drumurilor, vom extinde irigațiile, vom diversifica culturile, vom crea un puternic sector zootehnic. În mai puține cuvinte, în următorii ani Insula Mare a Brăilei se va transforma dintr-o unitate agricolă cu strict profil cerealier, într-o uriașă uzină de carne, lapte, lînă și alte asemenea produse. Și avem în vdere, totodată, și înfrumusețarea ei, creșterea gradului ei de atractivitate pentru turiștii din țară și chiar din străinătate. Avem pe Insulă cîteva canale și cîteva lacuri pe lîngă care vor fi amenajate mari zone de agrement. Lacul Blasova, de pildă, care s-a dovedit a fi mai potrivit chiar decît Snagovul pentru sporturile nautice, va fi realmente înconjurat de cabane, hoteluri și tabere pentru copii, de păduri de plopi și de campinguri.

Și acum Insula Mare a Brăilei este una dintre cele mai roditoare grădini ale țării. În viitor însă — și cînd spun asta mă gîndesc la anii 78—80 — va fi de cîteva ori mai mult decît e în prezent. Și e ușor de înțeles că cei care vor profita de binefacerile tuturor acestor transformări de pe acest pămînt nou vor fi în primul rînd copiii de azi, cei care mîine vor putea să trăiască și să muncească aici așa cum n-au visat niciodată părinții și bunicii lor.

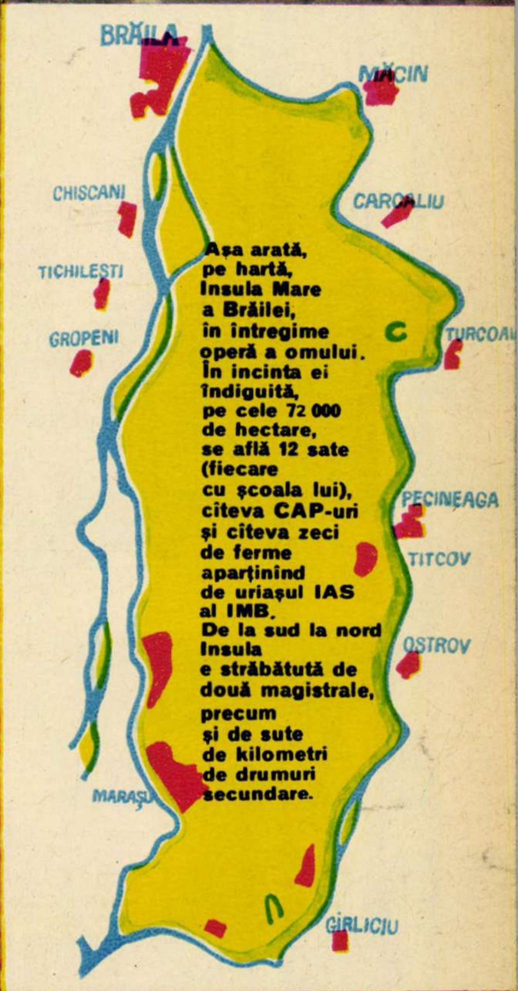

Așa arată, pe hartă, Insula Mare a Brăilei, în întregime operă a omului. În incinta ei îndiguită, pe cele 72 000 de hectare, se află 12 sate (fiecare cu școala lui), cîteva CAP-uri și cîteva zeci de ferme aparținînd de uriașul IAS al IMB. De la sud la nord Insula e străbătută de două magistrale, precum și de sute de kilometri de drumuri secundare.

opiii de pe acest pămînt nou, obiecte la fel de obișnuite

REVISTA
„Cutezătorii"
... săptămînal,
NU UITAȚI!
Mari concursuri cu premii
O PUBLICAȚIE VIE, INTERESANTĂ, DE MARE TIRAJ
16 pagini bogat ilustrate.
COLABORĂRI PRESTIGIOASE
ABONAMENTELE SE FAC LA TOATE OFICIILE POȘTALE ȘI DIFUZORII DE PRESĂ
Cutezătorii 16
Cutezătorii

STUDIO

CONCURSUL DE FOTOGRAFII *
25

DAN CORDOȘ, cl. a X-a, Liceul «Mihai Viteazul», Turda. *«Promotoarea cimentului românesc»*

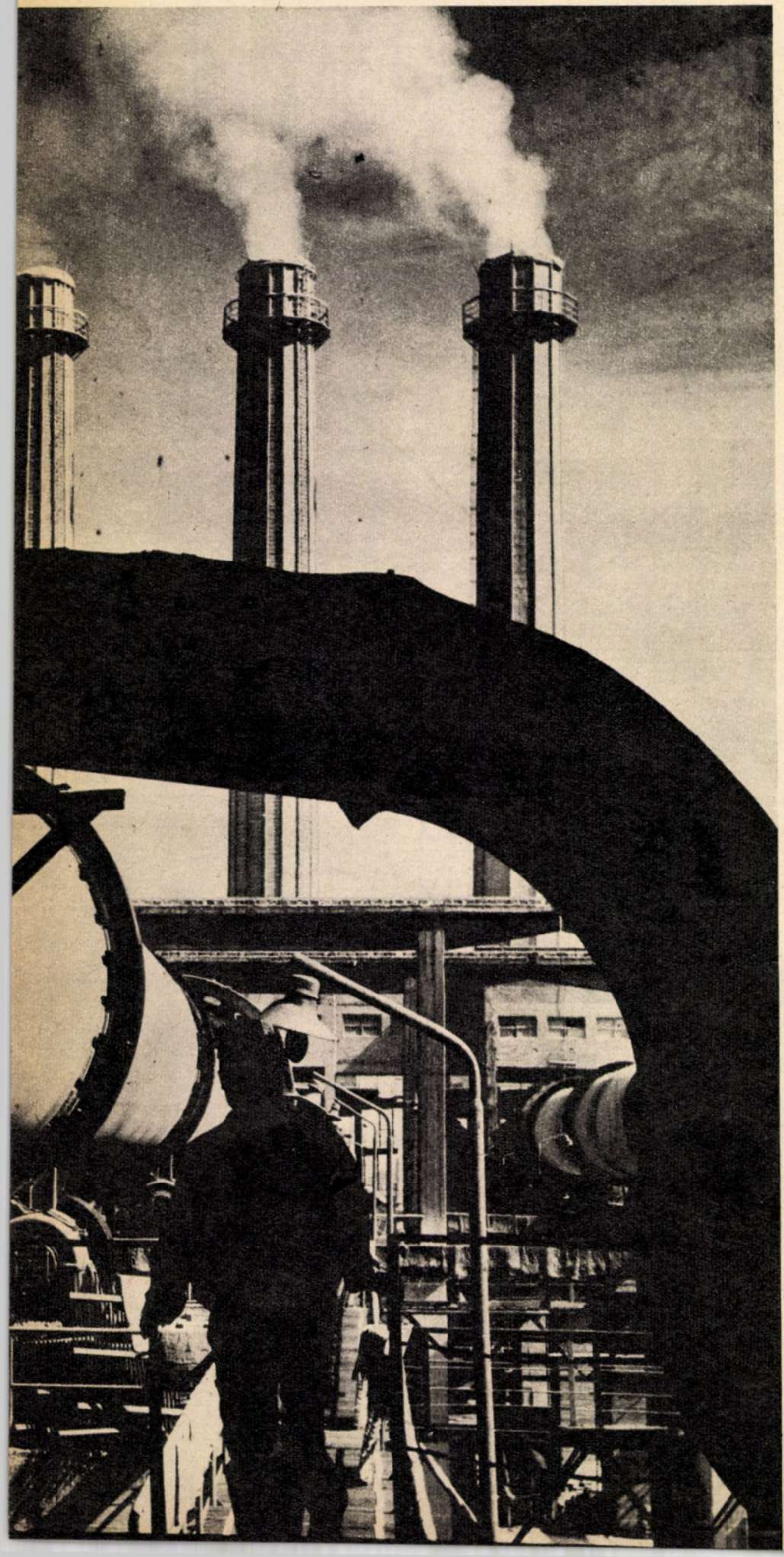

Casa de copii școlari, Beiuș, județul Bihor. Ați surprins cu măiestrie numeroasele evenimente pionierești din unitatea voastră, peisaje și momente din drumețiile vacanței de vară. Mai puțin v-ați ocupat de fotografia artistică cerută de un concurs. Imaginea «Port popular din Bihor», realizată de Liviu Opris, sau «Dans», executată de Ștefan Ruha, ar fi cîștigat mai mult în valoare printr-un prim plan. Adică, un detaliu semnificativ al costumului național sau o singură pereche în vîrtejul dansului.

Așteptăm noi vești în «imagini» de la voi.

Școala generală nr. 4, Ploiești. Setul de fotografii pe care ni l-ați trimis, constituie un fotoreportaj interesant, însă imaginea nu se bucură de cea mai bună compoziție. Planurile generale nu sînt semnificative. Frumusețea peisajului din Deltă, veselia echipajului nu reies din imagini.

Adalbert Harmath, Cluj. Este de apreciat faptul că ai fixat obiectivul aparatului asupra unui moment emoționant, petrecut în clasa ta. Păcat însă că execuția tehnică nu este încă bine realizată, de asemenea, unghiul ales, nepotrivit. De aceea, te sfătuiesc să repeți execuția fotografiilor și să dai mai multă atenție încadrării pe hîrtie.

Ing. Dorin Goaga, comuna Plopeni, județul Prahova. Fotografii de o mare sensibilitate, cu efecte de stampă japoneză. Am dori însă, ca subiectele fotografiilor dumneavoastră să fie legate mai mult de viața cotidiană a copiilor, a oamenilor.

PROF. BLITZ

BIANCA MĂRGINEANU, cl. a V-a, Casa pionierilor, Sibiu. *«Ioana»*

CRISTIAN PANCU, cl. a **VIII-a, Școala generală nr. 150, București.** *«Nevoia te învață!»*

O știință tînără descifrează codurile secrete ale naturii:

FOTO-INTERPRETAREA

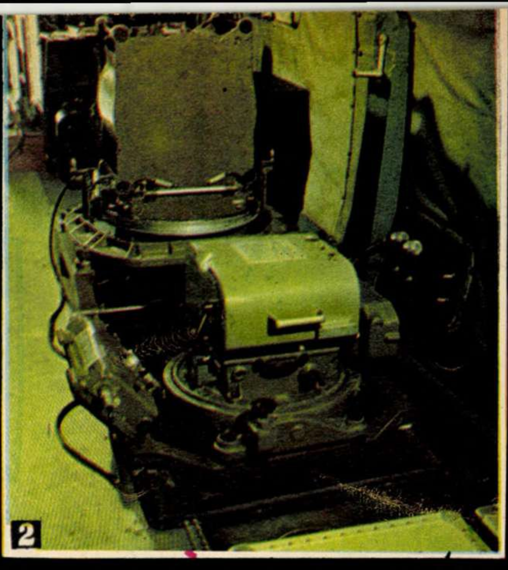
2

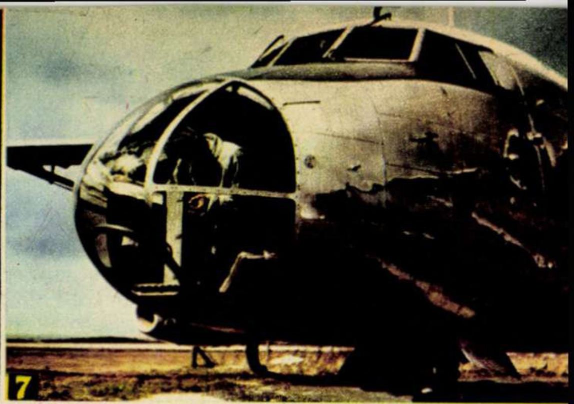
7

Căruia dintre voi nu i-a trecut prin mîini o carte poștală ilustrată, reprezentînd vederea de ansamblu a unei localități sau alta, luată din avion? Dacă ați privit-o cu atenție, ați observat desigur, că ea reușește să ne ofere uneori imaginea fidelă, adesea pînă la amănunt, a așezării respective, mergînd chiar și mai departe, la surprinderea unor împrejurimi. Dacă ar fi fost luată de la nivelul solului, din oricare unghi, respectiva «vedere» nu ar fi reușit să redea decît o infimă parte din realitatea existentă în acel moment la locul respectiv.

Singura imagine care poate reda omului, cu adevărat, locul exact al diferitelor elemente din sînul naturii, este fotografia aeriană. Privind o asemenea fotografie, poate nu v-ați gîndit niciodată că ea ar putea face obiectul unei întregi științe, căreia specialiștii i-au dat numele de fotointerpretare. Dar, spun ei, nu este suficient să reușești a copia doar chipul naturii. Marele merit al specialiștilor fotointerpretării este că au reușit să-l și citească, descifrînd multe elemente ale acelui cod secret pe care natura l-a ascuns cu grijă și pe care omul nu l-ar fi putut niciodată dezlega cu ochiul liber. Nenumărate științe au adus importante contribuții civilizației datorită folosirii fotointerpretării.

Vă amintiți, desigur, cu cîtă uimire a privit omul imaginea reală a planetei pe care trăiește, luată din cosmos, de camerele spațiale plasate la bordul navelor cosmice (foto 1). Datorită miilor de clișee care au fost realizate în spațiul terestru, omul cunoaște astăzi cu exactitate forma și dimensiunile continentelor, turtirea globului terestru la poli, chipul uriașelor suprafețe înghețate ca și a celor deșertice etc. Pentru științele mării fotointerpretarea a devenit astăzi instrumentul cel mai prețios. Periodicitatea mișcării curenților, migrațiunea peștilor, schimbările termice petrecute în adîncuri sau chiar aglomerările de alge sînt doar cîteva fenomene care, datorită bogatelor informații oferite de fotointerpretare au putut fi studiate.

Și arheologii, au putut reda istoriei nenumărate mărturii asupra civilizațiilor trecute datorită informațiilor obținute pe baza documentelor realizate din avion.

Putem spune că începuturile acestei științe datează din anul 1794, cînd un căpitan francez, Coutelle, a urcat într-un balon pentru a observa forțele dușmanului. Mai tîrziu, dezvoltarea rapidă a aviației ca și îmbunătățirea proceselor chimice privind suprafețele sensibile au dat un asemenea impuls fotografiei aeriene încît ea s-a impus în lumea întreagă.

În anul 1888, la bordul unei «mașini zburătoare» era fixat primul aparat de luat vederi cu telecomandă. Astăzi aceste aparate (unul dintre ele îl aveți în foto 2) sînt foarte diferite și infinit mai complexe. Fie că sînt fixate pe fuzelajul avionului, fie că sînt manevrate după voie, ele pot realiza de la mari înălțimi imagini ce pot atinge o scară de pînă la 1/1 000 000 sau mai mult. Luate în proiecție verticală fotografiile sînt parașutate sau readuse la sol, developate, mărite și apoi decodificate, reușind să ne ofere mii de informații privind scoarța terestră.

În tehnicile fotointerpretării, un rol foarte important îl dețin emulsiile folosite. Ele ajută la descoperirea cu multă ușurință a acelor elemente care nu pot fi vizibile cu ochiul liber. O imagine în alb-negru, de pildă, va oferi mult mai puține informații decît ne poate oferi o imagine în culori naturale sau în false culori (foto 3—4). Pentru a citi însă o imagine în false culori (foto 6) «lectorul» ei va trebui să lase la o parte obișnuita memorie cromatică.

După cum vedeți și în ciudata imagine nr. 5 care reprezintă împrejurimile unui golf, apele sînt colorate în roșu, iar bancurile de cochilii în galben. Colorată astfel ea reușește să scoată la iveală nenumărate taine de profunzime ale locului dat. Prin astfel de procedee geologii au reușit să descopere rapid zăcămintele de petrol din nisipurile Saharei, biologii au putut cerceta amănunțit savanele cu toate speciile de animale existente, științele agronomice au putut depista calități și defecte ale solului. Evantaiul științelor care folosesc în cercetare metodele fotointerpretării este însă infinit mai mare. Astăzi, datorită acestei tinere științe, natura, în întreaga ei complexitate nu-și mai poate ascunde secretele.

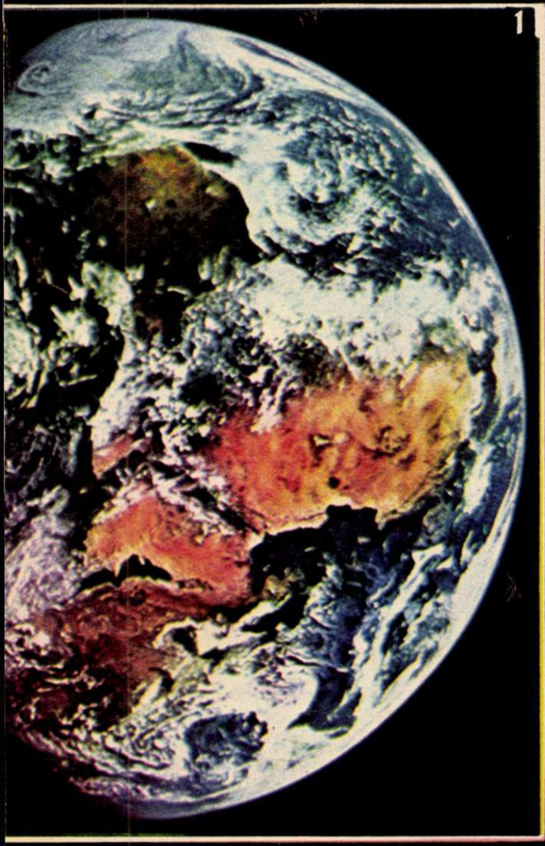
1

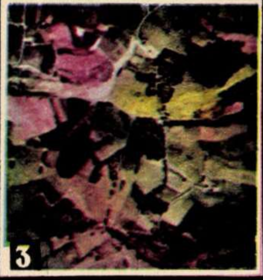
3

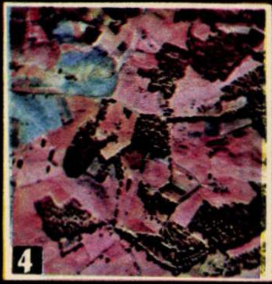
4

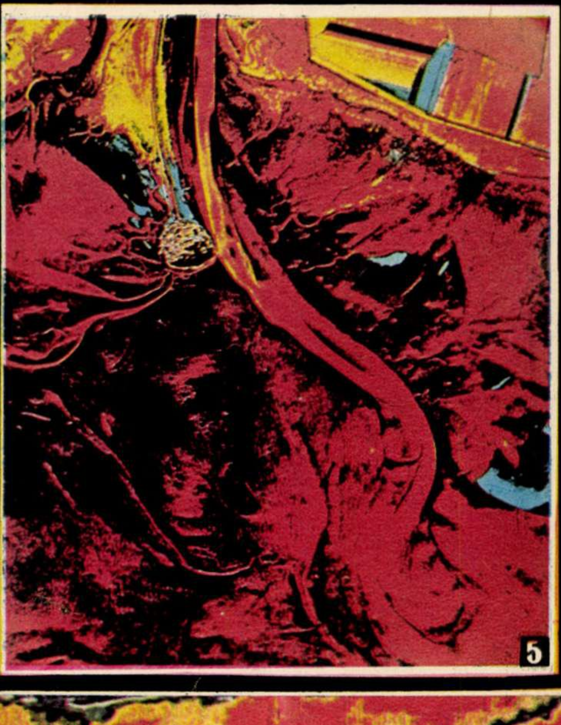
5

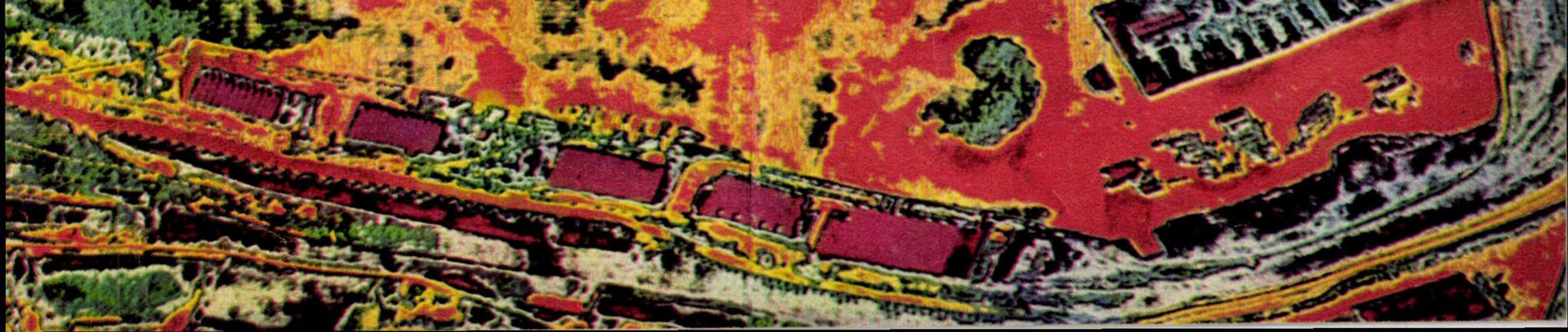
6

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

Capitolul X

Curînd m-am prăvălit din nou pe canapea. Şi n-am mai auzit nimic decît într-un tîrziu cînd, frînînd brusc, Eduard a oprit maşina undeva, într-o aşezare omenească, să ia, cum înţelesesem, benzină. Cineva, părînd să-i fi fost o veche cunoştinţă, îi explica ce era cu el pe-acolo şi cum fuseseră locurile astea mai înainte. Înregistram totul, cuvînt cu cuvînt, ca pe o bandă de magnetofon; eram lucid, numai că mi-era imposibil să mă ridic să-l văd, ca şi cum capul mi-ar fi fost ţintuit de canapeaua maşinii.

— Cînd am ajuns printre colinele acestea — îi auzeam eu povestirea — să facem măsurătorile pentru lacul de acumulare al hidrocentralei, mi s-a spus că sîntem nişte eroi. Chiar şi numele acesta «Colţii lupului» îl socotisem nefiresc. Pe urmă am văzut cu ochii mei hăţişul învălmăşit întunecîndu-se spre soare apune al trecătorilor şi pantelor abrupte şi nu m-am mai mirat de nimic altceva. Cînd le-am văzut, era dimineaţă, însă umbrele pîndeau cît era ziua de mare. Arborii creşteau prea deşi şi trunchiurile lor erau prea groase pentru o pădure obişnuită, oricît de viguroasă. Prin cărările întunecate dintre ei se strîngea prea multă linişte şi pămîntul era prea moale sub muşchiul umed şi frunzele care putrezeau de ani nesfîrşiţi. Prin cîmpurile deschise, mai ales de-a lungul vechiului drum, erau răspîndite case mici la poalele colinelor; uneori toate casele astea din bîrne de lemn rămăseseră în picioare, alteori doar una sau două, iar altele erau amintite doar prin cîte un horn singuratic sau o pivniţă năruită. Ierburi şi bălării sălbatice domneau pretutindeni, pline de foşnete. Nu m-am mirat că oamenii nu stăteau pe aici: prea aducea cu cine ştie ce gravură dintr-o poveste de groază...

Mi-am încordat puterile şi m-am ridicat. Cel care povestea, era un bărbat tînăr, bronzat de soare, şi arăta cu mîna într-o parte şi-n alta. Eduard, Corina şi Ciutu se aflau afară şi am ieşit şi eu. O lumină puternică m-a izbit, odată cu aerul răcoros şi somnul a fugit, lăsîndu-mi pleoapele uşoare. Contrastul dintre ceea ce povestise inginerul şi ceea ce vedeam era uluitor. În faţa mea, dincoace de versant, s-a arătat o privelişte dintre cele mai fermecătoare. Nu ştiai ce să crezi, clădirea hidrocentralei era acolo sus sau un vas mare, alb, ajuns printr-un miracol în creierul munţilor? Într-o parte şi în alta se deschideau alei asfaltate ducînd spre un mic oraş de vile despărţit în două de apele unui rîu vijelios, coborînd în cascade, — mari herghelii înspumate într-un galop continuu. Curenţii ce veneau dintr-acolo m-au înviorat de-a binelea şi-mi era ciudă că, dintre toţi, numai eu căzusem atît de frînt. Mi-am propus să-mi folosesc timpul în mod normal, cînd e noapte, să fie noapte, cînd e zi, să fie zi. Şi ca orice om care vrea să ajungă la un liman în mod onorabil, îmi făceam singur morală, spunîndu-mi: «Asta ţine de o disciplină elementară! Ciutu cum rezistă? Dar Corina? Dar Eduard care şi conducea? Fireşte, ei dormiseră, dar şi insomnia poate fi învinsă. Altfel n-ar mai exista cosmonauţi, de pildă».

După ce am lăsat mult în urmă hidrocentrala şi micul oraş de la «Colţii lupului» valea a devenit aridă. Aproape că nici nu mai erau păduri, ci numai smocuri de ferigă şi ici-colo cîte un arbust pipernicit. Departe, în zarea de miazănoapte, bătut de razele soarelui care se înălţase acum deasupra capului, se vedea ceva alb, un fel de perete proaspăt văruit, o lespede, o pînză uriaşă urcată vertical, la nesfîrşit, în văzduhul limpede al verii, un zid strălucitor pornit din pămînt şi trecînd ca o sabie enormă prin trupele de nori. Un fel de munte alb ce mi se păruse că-l văzusem şi-n ziua plecării, dar care, pe măsură ce înaintam, se depărta. Curînd dispăru cu totul din pricina drumului care cobora, alunecînd foarte aproape de buza prăpastiei, împleticindu-se printre stînci retezate ca printre nişte buturugi de arbori cuaternari. Cît mersesem oare? Aşchiile de piatră se ridicau abrupt în dreapta şi în stînga, arcuindu-se uneori ca pereţii unui canal deschis. Bekon nu putea fi, deci, decît înainte, pe strîmtoare, şi numai alergînd necontenit aveam să-l prindem din urmă. Mă simţeam acum cu totul lucid şi totuşi aveam senzaţia că de cînd plecasem trecuse un timp foarte îndelungat, senzaţie întărită, probabil, şi de barba lui Eduard care nu se învrednicise să se radă, arătînd acum ca şi călugărul de la schit. Şi mai trăiam o impresie tulburătoare, anume că în goana noastră pe panglica pietroasă, alunecam spre marginea de jos a globului gata, gata să ajungem cu capul în jos.

Dintr-o dată munţii dispărură, se lăsară parcă în pămînt ca înghiţiţi şi, în faţă, se desfăşură, întocmai ca o pînză proaspăt desenată, un cîmp umed, cu o vegetaţie nespus de bogată. Dar cîmpul ăsta se sfîrşea curînd. În depărtare începeau iar colinele pietroase şi dincolo de ele, ţinut parcă de umeri, trona muntele alb, de astă dată venind parcă spre noi, aproape, tot mai aproape. Viziunea aceasta fu repede înlocuită de imaginea unei fortărete apărută pe neaşteptate la marginea unui podiş deschis care urca în pantă lină. În dreapta, chiar sub peretele muntelui, podişul se înfunda într-un fel de şa; pe acolo urca drumul nostru — se vedeau clar serpentinele — părînd să se sfîrşească la picioarele zidului. Fortul era tăcut, scăldat în soarele puternic al amiezii, fără umbre. Zidurile care-l înconjurau (faţada nu se vedea fiind îndreptată spre miazănoapte) erau gălbui şi golaşe. De-a lungul întregului parapet, al bastionului central, al zidurilor de apărare şi redutelor, păreau să se vadă zeci de santinele, cu arma la umăr, patrulînd de colo-colo tacticos, fiecare pe cîte o mică porţiune, asemenea mişcării distanţelor şi unităţilor de măsură, spaţiu şi timp, timp şi spaţiu, timp, viteză şi spaţiu. Pînă la urmă am constatat că nu era vorba de nici o santinelă; pe spinările zidurilor străvechi crescuseră copaci. O clipă mă bătuse gîndul că această cetate ar fi putut să fie cartierul comis-voiajorului, fabrica lui de manechine. Ipoteza s-a spulberat însă îndată ce am ajuns acolo, sub zidurile sale galbene şi unde mi se păruse că drumul lua sfîrşit. Dar drumul mergea mai departe, ocolind cetatea absolut pustie, invadată de colonii de cucută, ferigi, bălării şi muşchi şi învăluită în vraja unei singurătăţi nemăsurate. De aici drumul cobora spre o zonă foarte întinsă, lipsită de orice aşezare omenească. O cîmpie fără margini. Doar departe în zare, fugind de lîngă cetate, se vedea muntele acela alb, piramidă fantastică alunecînd pe nişte şine invizibile.

Curînd însă după ce trecurăm pe lîngă un pîlc de copaci se iviră grădinile fermei despre care ni se vorbise la schit, iar mai apoi ferma însăşi — o alcătuire geometrică de clădiri fumurii. Dintr-o dată am avut sentimentul că din umeri mi-au răsărit aripi: pe sub porticul înalt al clădirii centrale intra duba verde a lui Bekon! Cum de n-o văzusem pînă atunci? Desigur, din pricina culorii ei verzi ca şi verdele cîmpului întins.

M-am trezit exclamînd:

— Eduard, o vezi?

— Am observat-o încă de pe cînd coboram, mi-a răspuns el. Altfel ne-am fi oprit la fort.

— Şi eu m-am gîndit la fort; era însă atît de părăginit!

— Dar în subteran? Te-ai gîndit la beciuri?

Nu mă gîndisem. Acum însă nici nu mai era nevoie.

Eduard ne-a atras atenţia să ne comportăm cît mai firesc. El o să meargă la administraţie să vadă dacă putem face acolo un popas, la hotelul fermei, în vreme ce noi vom încerca să aflăm (bineînteles cu cea mai deplină discreţie) ce face acolo Bekon. În funcţie de informaţii, vom vedea şi cum aveam să acţionăm. Am rămas în maşină pe un teren de parcare anume pentru autoturisme. Fiindcă ceva mai încolo, pe o suprafaţă de cîteva hectare în formă de trapez se afla un parc de maşini agricole, autocamioane grele cu roţi înalte legate în lanţuri, tractoare de tipuri diferite cu două şi cu patru roţi, pluguri, grape, combine cu aripi larg deschise, dînd impresia unui aeroport. Dincolo de clădiri sticlea un lac cu un mic debarcader ascuns în mijlocul unei vegetaţii dense, formată din sălcii, plopi albi şi cale, iar mai încolo, se întindea maiestuoasă o imensă pădure paralelipipedică, oprindu-se într-un perete înclinat, asemenea zidului înalt al unui canal făcut de mîna omului. Toate astea le-am descoperit folosind un binoclu foarte puternic de care nu m-aş fi folosit decît în asemenea împrejurări dificile. Şi cu multă grijă, deoarece nimic nu atrăgea atenţia mai mult ca un curios purtînd binoclu şi aparat de fotografiat.

(VA URMA)

Desen de **VINTILĂ MIHĂESCU**

UN PRECURSOR AL ALPINISMULUI

Într-o zi, Collie se afla la pescuit cu fratele său pe insula Skie (coasta de vest a Scoției). Curenții de apă erau însă foarte puternici și nu se putea da la undiță.

Frații au hotărît atunci să facă excursie spre înălțimile lui Cuillen Hills.

Deodată au vazut niște oameni cățărîndu-se pe pereții munților. Lui Collie i-a plăcut foarte mult. Oare n-ar putea face și el la fel? Și-a cumpărat frînghie pentru ascensiuni și a început să se antreneze. Foarte repede a învățat și a reușit să atingă vîrful lui Cuillen Hills. Așa a început (anul 1886) cariera sa de alpinist. Avea 27 de ani.

Puțin după aceea, Collie, împreună cu vreo doi prieteni, a pornit într-o ascensiune foarte grea. Au urcat lanțul de munți care cobora din centrul platoului Ben Nevis. Apoi, legați unul de celălalt, au urcat Tower-Ridy pe vîrful Ben (Anglia).

Au urmat ascensiunile în Alpi. Fără ghid, el a pornit pe un drum neumblat pînă atunci, pe culmea denumită «Dinți de rechin» din cauza formei sale. Mulți alpiniști pînă la el dăduseră înapoi în fața «Dintelui de rechin», dar Collie a izbutit. Înfruntînd prăpăstii, furtuni de zăpadă, el a găsit un nou drum pe care l-a străbătut în 20 de ore.

În anul 1895, Collie se afla în Himalaia, împreună cu doi tovarăși, distinși alpiniști, Mummery și Geoffrey Hastings. Era uluit de natura sălbatică a acestor înălțimi. Împreună cu ceilalți doi, el a atins înălțimea de 8 000 metri pe Nanga-Parbat. Aici însă s-a întîmplat o nenorocire. Nummery a pierit înghițit de o avalanșă. Collie a fost în așa măsură afectat, încît n-a mai revenit niciodată în Himalaia.

Ceva mai tîrziu, Collie s-a simțit atras de munții Arhipelagului Lafoten, care se înalță din fiorduri, pe coasta Norvegiei.

Collie a fost fermecat de forma și culorile în care erau investmîntați acești munți. Albastrul și purpuriul munților împrumutat din razele solare era de-a dreptul fascinant.

Cea mai celebră ascensiune a lui Collie a avut loc în anul 1908, în munții Athabasca, unde a descoperit cîmpia de gheață Columbia. El a urcat atunci pînă la înălțimea de 3 700 de metri.

Spre sfîrșitul vieții sale, Collie s-a întors la Skye, acolo unde-și începuse cariera de alpinist. A murit la vîrsta de 83 de ani. De numele lui John Norman Collie se leagă nu numai începuturile alpinismului, dar și o interesantă descoperire in chimie: identificarea neonului (gazul folosit la iluminat).

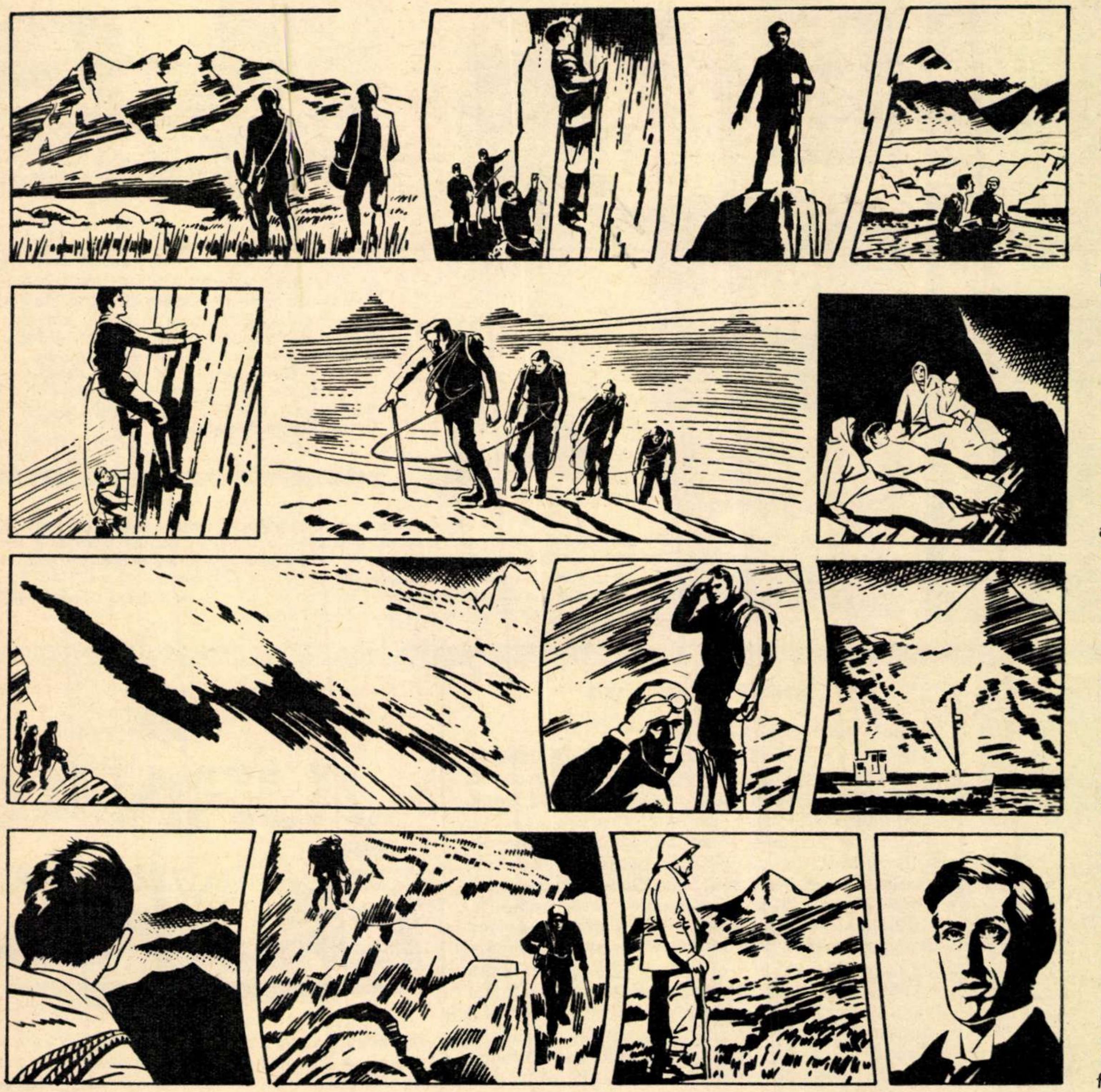

JOCURI

TRIUNGHI ORIZONTAL ȘI VERTICAL

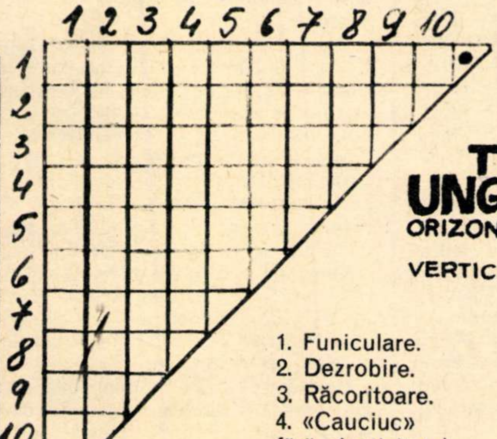

1. Funiculare.
2. Dezrobire.
3. Răcoritoare.
4. «Cauciuc» fără elasticitate!
5. Pasăre mitologică
6. Greșeli... îndreptate!
7. În port.
8. Curelușă de mașină.
9. Întrebare.
10. Vocală.

TEODORA MIJA

ASTRONOMIE

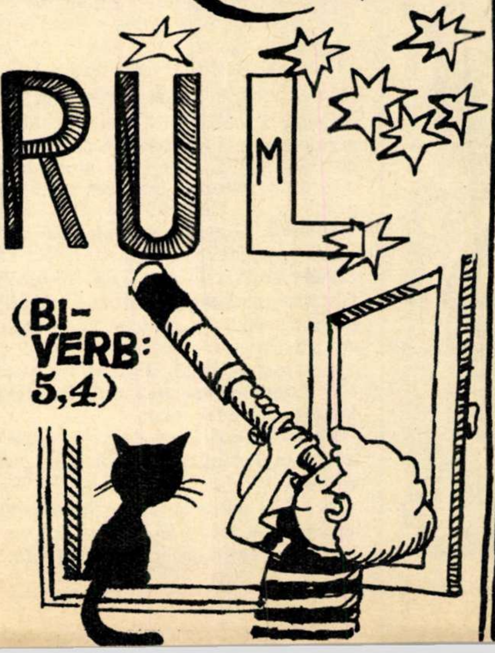

(BI-VERB: 5,4)

glume TOMNATICE...

TITI GHEORGHIU-VASLUI

— Ce este echinocțiul de toamnă?
— Un meci între zi și noapte...
— Scor?
— Scor egal: 12—12!

— Există vacanță de iarnă, de primăvară, de vară?
— Ei și?
— De ce nu este și vacanță de... toamnă?!

— Unde mergi cu umbrela?
— La stadion...
— Pentru ce?!
Dacă plouă cu... goluri!!

PRIETENELE *Olguței* CORESPONDEAZĂ CU VOI PE TEMELE DE:

MUZICĂ ȘI COLECȚIONEAZĂ ȘERVEȚELE DE MASĂ: Anișoara Marin și **Florica Petre,** Școala generală nr. 1, Pleașa, comuna Bucov, județul Prahova. **DESEN: Nina Dragnea,** comuna Poiana Mare, județul Dolj. **COLECȚIONEAZĂ VEDERI: Aneta Bănică,** Pogoanele, str. M. Kogălniceanu nr. 195, județul Buzău. **PIONIERIE ȘI MUZICĂ: Ramela Pastorcici,** comuna Greci, județul Tulcea și **Mariana Berciu,** Sighetul Marmației, str. M. Eminescu nr. 23, județul Maramureș.

practic

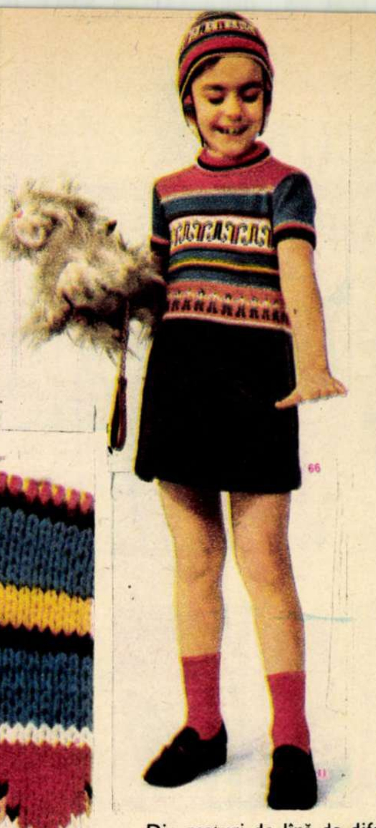

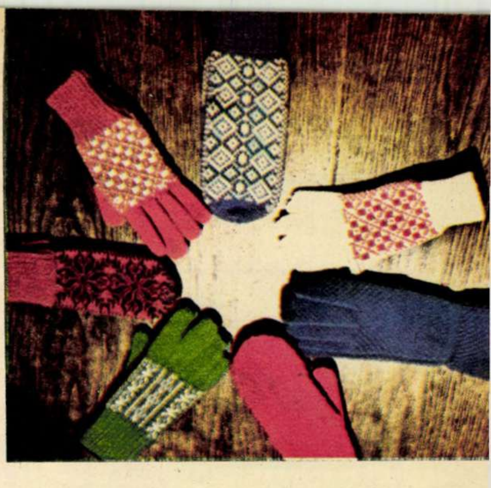

Iată cîteva modele de mănuși pe care le puteți lucra singuri din resturi de lînă sau de melană colorată. Procurați-vă de la mercerie cinci andrele speciale pentru executarea lor.

Mai întîi lucrați manșeta cu punct de elastic, apoi continuați mănușa în punct obișnuit (pe față) pînă la degetul mare. Însemnați locul degetului mare cu lînă de altă culoare (8—10 ochiuri). Continuați lucrul pînă în dreptul celorlalte degete. Cele patru degete ale mănușii le veți executa în funcție de mărimea lor. La urmă, lucrați degetul mare.

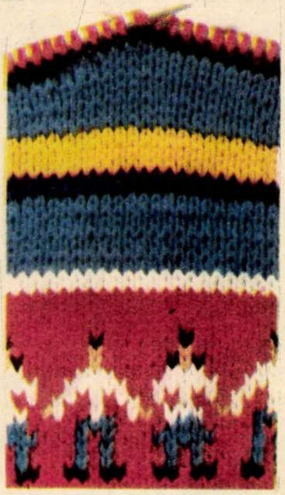

Din resturi de lînă de diferite culori, tricotați pentru surioarele voastre mai mici (6—8 ani) o rochie căreia îi asortați o căciuliță. Pentru lucru aveți nevoie de o pereche de andrele groase. Se recomandă ca lîna sau melana cu care lucrați să fie, de asemenea, cu firul gros. Partea de sus a rochiei se tricotează în dungi și cu modele, după cum se vede și în ilustrația de sus, iar fusta o tricotați din lînă uni. Căciulița se lucrează după modelul rochiei.

---

*

JURNAL DE BORD

JOI, 16 AUGUST 1973

Bună dimineața, jurnalule!

Se spune că «ziua bună se cunoaște de dimineață». Și eu m-am trezit cu un zîmbet. Îmi dau bine seama că voia bună e cel mai bun medicament. Sînt fericit.

Am luat micul dejun, am băut și un ceai care m-a reconfortat pe deplin. Acum nu mai avem ce aștepta și ne grăbim să plecăm. Ne așteaptă atîtea alte lucruri noi. Ne îndreptăm spre Bacău. Peisajul îmi place. Sînt bucuros că timpul e foarte frumos.

Călătoria pînă la Bacău ar fi fost prea monotonă, dacă pe traseu n-ar fi intervenit un incident neprevăzut, pe care am să-l relatez cît se poate de scurt.

...Mașina gonea cu 80 km/h. În interior, eram foarte liniștiți. Pe neașteptate «antenele» mele au captat un țipăt venit din eter, urmat de plînsete sacadate. În prima clipă am crezut că pămîntul se scufundă în mare, marțienii lansează bombe sau am crezut că e urletul de durere al unui animal feroce din junglă. Mai apoi, am identificat strigătul foarte sonor ca fiind al Simonei, sora mea cea «fricoasă». O frînă bruscă și mașina s-a oprit ascultătoare, pentru a descoperi cauza acelei «poluări fonice» care mi-a cutremurat timpanele, dar cutremurul n-a atins nici măcar un grad pe scara Richter. Toate nenorocirile fuseseră cauzate de o albină, de o «biată» albină care, sacrificîndu-și viața, a făcut-o pe Simona să-și plîngă de milă degetul arătător de la mîna dreaptă. «Viteaza» albină a fost oprită pentru insectar, la cererea mea, în ciuda protestelor Simonei.

După ce călătoria a fost reluată, m-am mai gîndit multă vreme la întîmplarea pe care nu cred c-am s-o uit. Nici nu știu cum am ajuns în Bacău, un «tîrg așezat în ostrovul Bistriței, vestit prin belșugul de pomi și de fructe», așa cum îl descrie Dimitrie Cantemir. Municipiul Bacău s-a dezvoltat intens în ultimii ani, devenind un puternic centru industrial, comercial și cultural. Tata mi-a spus că Bacăul a fost distrus complet în timpul celui de-al II-lea război mondial. Nici nu-mi vine să cred, cînd văd orașul de azi.

Am fost în piață. Simona l-a bătut la cap pe tata să-i cumpere un pepene. Insistențele ei au fost încununate de succes.

Mi-au plăcut Casa de cultură «V. Alecsandri» și noul hotel. Magazinele mi s-au părut bine aprovizionate.

Am luat masa la un restaurant, unde mi-am uitat aparatul de fotografiat. Din fericire, tata mi-a adus aminte și am fugit înapoi, găsindu-l în același loc. În general, am o părere foarte proastă despre uituci. Vreau să nu mai uit niciodată nimic. Am respirat apoi aer curat, în Parcul Trandafirilor, unde se află și bustul lui Vasile Alecsandri, născut în acest oraș.

Ora 15 ne găsește plecați în direcția Piatra-Neamț. Șoseaua trece pe frumoasa vale a Bistriței, traversînd și canalurile de fugă, de la cele 12 microhidrocentrale.

Din goana mașinii, văd orașul Buhuși, comunele Costișa și Zărnești. Ajungem la marea depresiune Cracău-Bistrița. În continuare, străbateam comunele Roznov și Săvinești, cea din urmă cu o fabrică de fibre sintetice (relon, rolan, perlon).

Municipiul Piatra-Neamț se caracterizează prin mulțimea blocurilor de locuit și a construcțiilor social-culturale, a întreprinderilor industriale ridicate la poalele dealului Cozla, pe malul pîrîului Cuejdului și în centrul orașului.

Simona s-a trezit din somn și a și-nceput să pună întrebări. Rezervorul de benzină e aproape gol, dar cei 2—3 litri care mai sînt, ne ajung pînă la Bicaz. Valea Bistriței devine tot mai bogată în hidrocentrale și lacuri de acumulare.

Nu mai sînt atent la localitățile prin care trecem, mă gîndesc la lacul de acumulare de la Bicaz. Oare se deosebește de lacul Vidraru, cel de pe Argeș?

Am și ajuns la Bicaz, oraș nou construit (1960). Prin peisajul său pitoresc, fiind înconjurat de dealuri bogate în păduri, Bicazul este nu numai un centru turistic, ci și o plăcută stațiune climaterică.

Șoseaua, în serpentine, ajunge după 7 km la coronamentul barajului înalt de 127 m.

Lacul are o lățime ce variază între 200 și 2000 m și o lungime de 34 km.

Sînt uimit de frumusețea acestor meleaguri de

„ALO, Cutezătorii

17 60 10
1767

— ...la telefon poștașul detașamentului nr. 2, de la Școala generală nr. 3 din comuna Pogoanele, județul Buzău...

— Ne bucurăm să te ascultăm, prietene, continuă!

— Sîntem foarte supărați pe colegii noștri: Zaharia Popa, Mariana Vlășceanu, Marian Baldovin, Fănel Vlășceanu, Gheorghe Baldovin, Daniela Vlad, Ștefania Țițeică, Constantin Irimia, Dănuț Golea și Ștefan Miroiu care nu-și învață lecțiile. Noi am stat de vorbă cu ei, dar...

— ...rezultatele nu se văd...

— ...da, exact. V-aș ruga să le scrieți dumneavoastră, să le spuneți că vrem cu toții, să învățăm bine, să fim și noi fruntași, ca alte detașamente...

— Îți promit că le voi scrie. Cred însă că odată cu scrisoarea noastră, ba chiar mai repede, ar trebui să le dați și sprijinul vostru. Încercați și așa, dar cum te cheamă, poștașule?

— Elena Vlășceanu și nu uitați, așteptăm scrisoarea...

— Da, da, va sosi negreșit și sperăm ca împreună să-i convingem și să-i ajutăm totodată să iasă din impas, iar voi să vă puteți mîndri din nou cu titlul de detașament fruntaș.

Alo, alo! Un mesaj pentru toți cititorii: nu uitați, redactorul de serviciu, este prezent la telefon *doar* joi, între orele 13,00—14,00 la telefon 17 60 20 interior 1767.

Cei din provincie ne pot suna cu taxă inversă.

Aștept mesajele voastre cu nerăbdare.

Redactor de serviciu
LIDIA NOVAC

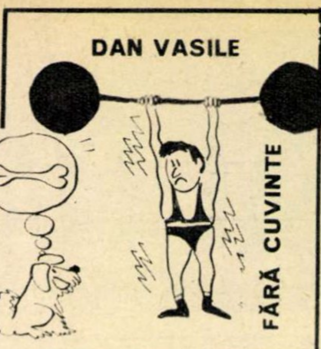
DAN VASILE
FĂRĂ CUVINTE

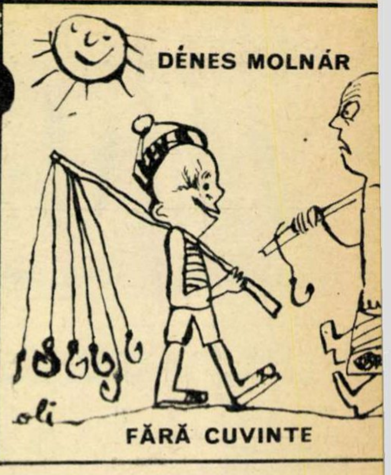
DÉNES MOLNÁR
FĂRĂ CUVINTE

glume

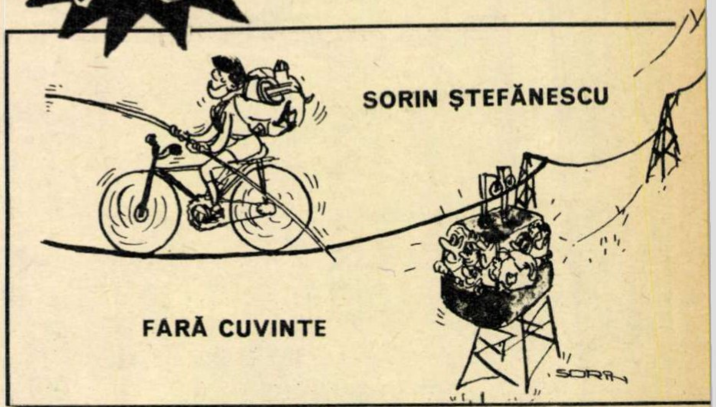
SORIN ȘTEFĂNESCU
FĂRĂ CUVINTE

Din însemnările elevului VASILICĂ ANCUȚA, de la Școala generală nr. 3 din Cisnădie, deținător al premiului I (O BICICLETĂ) la concursul „Trofeele vacanței“,

vis. Aș fi vrut să mă plimb cu vaporul pe lacul de acumulare, dar în portul Bicaz sînt foarte puțini călători și căpitanul vasului «Reșița» așteaptă să sosească vreun grup mare de turiști, pentru a porni în cursă. Speranțe prea mari nu sînt. Neavînd ce face, ne ducem la restaurantul cabanei. Trebuie să mărturisesc că-mi plac grozav mititeii. Cred că aici am mîncat cei mai gustoși mititei. Și cum să nu fie gustoși. cînd îi văd sfîrîind pe jeratic, încît și acum mă gîndesc la ei. Dar nu pot uita nici priveliștea lacului de acumulare, cu valuri care murmură ceva nedeslușit, legenda oamenilor de aur, care au obligat natura să le fie de folos, a oamenilor care au ridicat barajul, datorită cărora se aprind seara salbe de lumini.

L-am rugat pe căpitan să-mi pună pe pașaportul «Cutezătorii» o viză. Răspunsul mi-a fost favorabil, lucru care m-a bucurat, deși ștampila n-a prea reușit. Totuși se pot distinge cuvintele: Vasul fluvial «Reșița».

Am lăsat în urmă portul, barajul și peisajul atît de uluitor, îndreptîndu-ne spre orașul Bicaz, iar de aici vom urma drumul prin Cheile Bicazului, către Lacul Roșu. Ieșind din oraș, disting marea fabrică de ciment. Mașina gonește, gonește...

Sălbaticele chei ale Bicazului! Parcă te strecori printr-un cotlon îngust. Simt apăsarea de piatră a uriașelor stînci roase de vreme. Liniște fioroasă, tulburată doar de mugetul Bicazului lovindu-se de pereții abrupți, netezi ca o oglindă.

Șoseaua urcă în serpentine. Vrăjiți, toți tac. Totul e un basm pe care l-am vrea fără sfîrșit.

Dar, Cheile au rămas în urmă! Apare stațiunea Lacul Roșu. Parcă sînt la sfîrșitul unui concert în care am ascultat o simfonie extraordinară, cea a naturii, pe care nu mai pot s-o uit.

S-a înserat. Mă pătrunde frigul. Cortul l-am amplasat foarte aproape de lac. Sînt foarte emoționat: voi dormi pentru prima dată în cort. Am și mîncat, dar a început să picure. Ce păcat, după o zi așa frumoasă! Nu pot dormi. Toate amintirile mi se învălmășesc în cap, apoi totul se limpezește. Somn ușor!

LUNI, 20 AUGUST 1973

Nu știu de ce, dar astăzi m-am trezit devreme. Poate pentru că e o sărbătoare deosebită pentru noi. SIMONA ÎMPLINEȘTE 7 ANI. Toate necazurile pricinuite de «maimuțica» asta neastîmpărată, le-am dat uitării. Acum nu aștept altceva decît să se trezească, pentru a-i spune «La mulți ani!»

Luăm micul dejun, apoi reluăm călătoria. Trecem prin sate cu case foarte atrăgătoare, pe care le-am remarcat și ieri. Ora 10 încă nu a trecut și am ajuns la Marginea, comună vestită prin ceramica neagră. Într-adevăr, se află o secție de ceramică pe care am vizitat-o și o expoziție cu vînzare. Acești olari au o meserie deosebită, frumoasă.

Drumul spre Putna trece prin comuna Vicovu de Jos, unde ne oprim pentru a revedea o cunoștință care însă este plecată. Pînă va veni ne ducem spre Putna, frumoasa ctitorie a lui Ștefan cel Mare. La cancelaria mănăstirii am obținut o viză pentru pașaportul meu.

Biserica mănăstirii Putna are o mare valoare istorică. În incinta mănăstirii se află un muzeu cu obiecte de artă religioasă din timpul lui Ștefan cel Mare, cărți, manuscrise și documente. Aflată într-un cadru pitoresc, mănăstirea e unul din obiectivele turistice foarte mult vizitate, amintind de glorioasa domnie a lui Ștefan cel Mare. Nu departe de-aici se află o biserică de lemn, atribuită, potrivit tradiției, lui Dragoș Vodă, despre care se spune că ar fi cea mai veche biserică de lemn din țară.

Am vizitat apoi chilia lui Daniil Sihastru, sfătuitorul lui Ștefan cel Mare.

Am părăsit comuna Putna, regretînd faptul că am stat foarte puțin într-un loc atît de frumos.

Nu pot uita cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu care afirma că mănăstirea Putna este «o școală de patriotism».

Pe o căldură toridă, am intrat în Vicovu de Jos. L-am găsit pe omul căutat și am mîncat. Am plecat pe la ora 13 spre Rădăuți. Din nou sînt fermecat de peisaj. Rădăuțiul ni se înfățișează ca un oraș modern. Nu vizităm decît biserica Bogdana, cea mai veche din Moldova, ctitorie a lui Bogdan-Vodă. Ca frumusețe artistică, biserica rămîne în urmă față de cele văzute pînă acum. Totuși, are o valoare istorică, fiind prima biserică din Moldova.

Gonim fără întrerupere către Suceava. Copaci, case, oameni, totul rămîne în urmă. Din Iacobești, ajungem în satul Arbore și vizităm biserica cu același nume, ridicată în 1503, cu pictură în frescă de mare valoare.

Suceava își deschide porțile. Trecutul și prezentul se întîlnesc aici, își dau mîna, privind spre viitor. Simona nu are chef să viziteze orașul, astfel că rămîne singură în mașină.

Magazinele din centrul orașului sînt foarte frumoase. Tata s-a dus să-i cumpere Simonei o păpușă mare. Degeaba am încercat s-o conving pe sora mea să ceară alt cadou de ziua ei. Ea: nu și nu! Încăpățînarea asta mă exasperează. E prea mare pentru a-i mai cumpăra o păpușă!

O găsesc stînd pe o bancă. E nerăbdătoare. Știe ea ce știe! Dar ce fericită e! Cred că nu mai vede altceva decît papușa ei. Și în mașină continuă să-și mîngîie odorul. Nici nu observă că noi ne frămîntăm, întrebîndu-ne «unde vom dormi la noapte». S-a înserat. Ne repezim spre Ilișești. Acolo e lume multă. Slabe speranțe! Totuși găsim o cameră la hanul Ilișești. Înainte de a ne culca, ne ducem la restaurant. Bineînțeles că eu am comandat mititei, pe care i-am mîncat cu mare poftă. Cînd am ajuns iarăși în cameră, mi-am dat seama cît sînt de obosit. Ochii se vor închide repede. Simona a și tras pe dreapta! Chipul nu-i poate fi umbrit de nici o tristețe. Și în somn zîmbește fericită. Cred că visează păpușa. Noapte bună!

Cutezătorii 46

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

MIU-AL-FLORILOR 9

Scenariul: ALEXANDRU MITRU și AUREL TITA Desene: ALBIN STĂNESCU

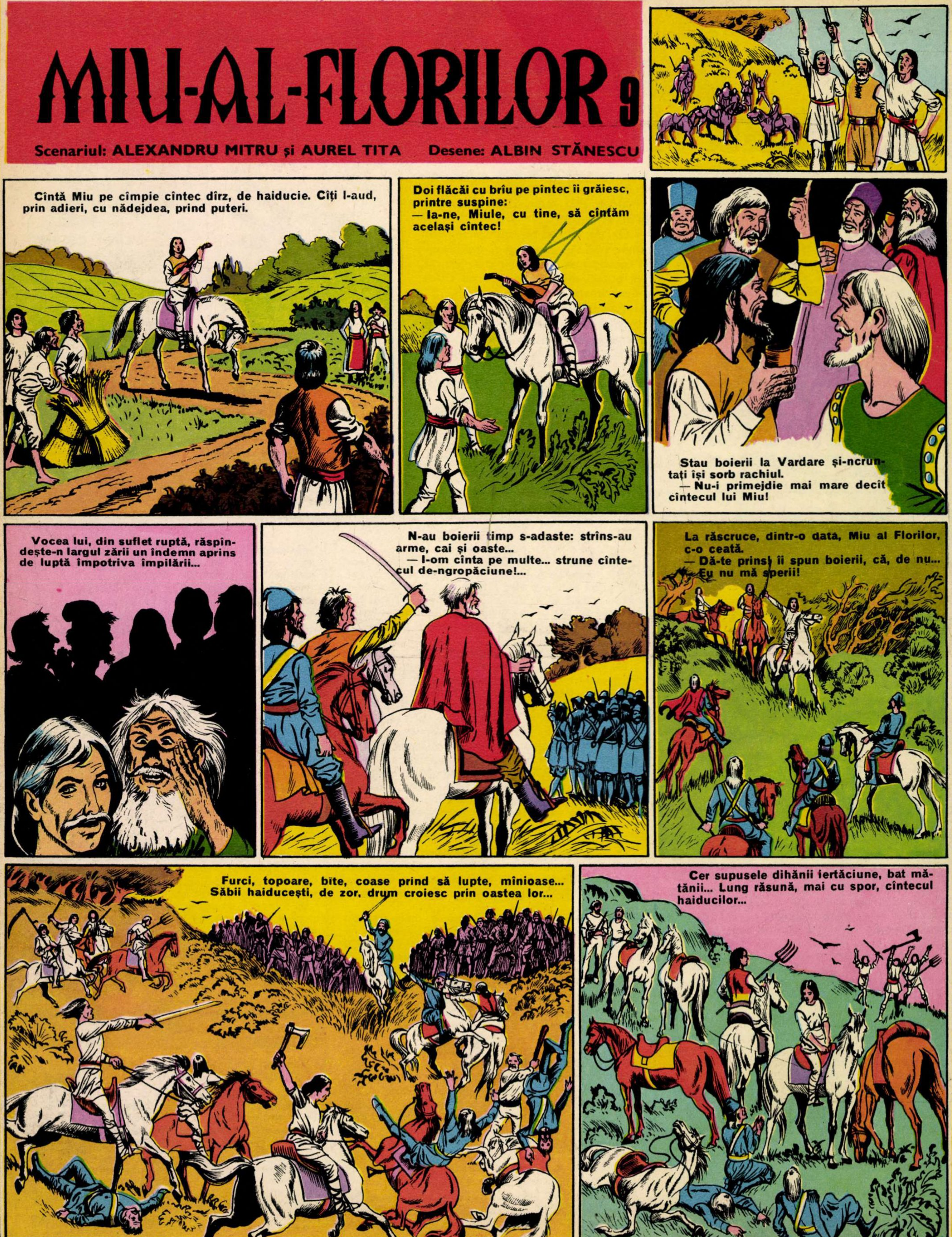
Cîntă Miu pe cîmpie cîntec dîrz, de haiducie. Câți l-aud, prin adieri, cu nădejdea, prind puteri.
Doi flăcăi cu brîu pe pîntec îi grăiesc, printre suspine:
— Ia-ne, Miule, cu tine, să cîntăm același cîntec!
Stau boierii la Vardare și-ncruntați își sorb rachiul.
— Nu-i primejdie mai mare decît cîntecul lui Miu!
Vocea lui, din suflet ruptă, răspîndește-n largul zării un îndemn aprins de luptă împotriva împilării...
N-au boierii timp s-adaste: strîns-au arme, cai și oaste...
— I-om cînta pe multe... strune cîntecul de-ngropăciune!...
La răscruce, dintr-o dată, Miu al Florilor, c-o ceată.
— Dă-te prins! ii spun boierii, că, de nu...
— Eu nu mă sperii!
Furci, topoare, bîte, coase prind să lupte, mînioase...
Săbii haiducești, de zor, drum croiesc prin oastea lor...
Cer supusele dihănii iertăciune, bat mătănii... Lung răsună, mai cu spor, cîntecul haiducilor...

TRADIȚII PIONIEREȘTI: „Raliul castanelor" la Baia Mare

Cutezătorii 47

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 22 NOIEMBRIE 1973,
ANUL VII (322)
16 pagini, 1 leu

*

UN TEATRU PENTRU TINERET ȘI COPII VĂ AȘTEAPTĂ

(PAGINILE 10-11)

ÎN IMAGINE, MOMENT DIN SPECTACOLUL „IANCU JIANU"

1

CEI MAI TINERI PIONIERI

«Voi învăța și voi munci pentru a deveni fiu de nădejde al patriei mele — Republica Socialistă România; voi fi credincios poporului și Partidului Comunist Român; voi respecta neabătut îndatoririle pionierești».

Cuvinte emoționante rostite zilele acestea de zeci și zeci de școlari în adunările de primire în Organizația pionierilor.

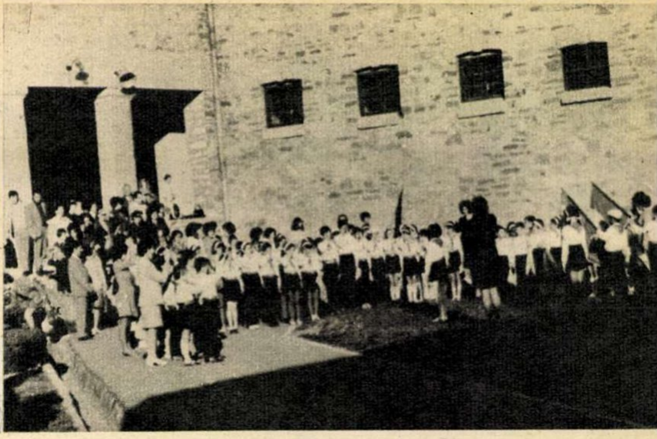

2

3

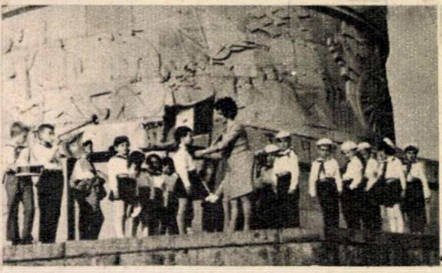

4

5

1. Un nou detașament la Școala generală nr. 1 din Oțelu Roșu.

2 Octombrie 1973. La Doftana, pionierii clasei a II-a de la Liceul George Enescu din Sinaia, aduc primul lor salut pionieresc.

3. Moment solemn: Detașamentul primește în rîndurile sale noi pionieri (Liceul din Marghita, județul Bihor).

4 Școlarii dintr-a II-a, de la Școala generală nr. 4 din Bacău, primesc cravata roșie cu tricolor la Mausoleul de la Mărășești.

5 «În curînd, voi fi pionier!» (Școala generală nr. 4, Mediaș).

PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ

Era în primăvara lui '49

«Era o dimineață însorită de aprilie. M-am trezit copleșită de emoție. Pe scaun, pregătite cu grijă, așteptau bluza albă și fusta bleumarin.

Nerăbdarea mi-a îndreptat devreme pașii spre școală. Străzile, atît de cunoscute, erau parcă altele. Cred că bătrînele case își spălaseră în roua dimineții fețele și îmi zîmbeau vesele, cu ochii geamurilor, iar castanii își deschiseseră în grabă verdele crud al mugurilor, privindu-mă curioși.

Pașii mei grăbiți răsunau voioși, inima bătea mai tare decît de obicei: aveam nouă ani, era primăvara anului 1949 și trăiam emoția unui eveniment deosebit.

Atunci, în acea zi de primăvară, prin grija partidului comuniștilor noi, cei mai tineri cetățeni ai republicii, am primit cravata roșie de pionier, am depus legămîntul pionieresc: «Eu, tînăr pionier al republicii... mă angajez în fața tovarășilor mei să fiu credincios poporului român...» cuvinte încărcate de emoție, purtate de atunci pe buzele fiecărei generații care intră în Organizația pionierilor»...

Ascultam amintirile și priveam cravata pionierei de altădată. O cravată modestă, din pînză roșie, acum decolorată. Am aflat că și în urmă cu un sfert de veac, ca și acum, pionierii erau în fruntea tuturor acțiunilor: își împodobeau școala, aveau grijă de cei mai mici, ajutau la strînsul recoltei sub lozinca: «spic cu spic, patriei snop», mergeau des în mijlocul muncitorilor, care se străduiau să șteargă de pe chipul țării urmele anilor de război și secetă, le descrețeau frunțile brăzdate de sudoare cu veselia cîntecelor și jocurilor lor.

Anii au zburat, iar pioniera din 1949, utecista de mai tîrziu nu s-a despărțit de frumoșii ani ai pionieriei. A fost instructoare de detașament, pînă a terminat liceul.

Acum? Tot tînără, tot veselă, tot printre copii. Este comunistă, comandant-instructor de detașament, este profesoară. Crește generații de copii, călăuzindu-le pașii, pregătindu-i pentru viitor.

O viață închinată copiilor pentru care a învățat și pe care îi învață, alături de care se bucură de frumusețea anilor noștri socialiști.

Pionierei din 1949, profesoarei comandant de azi, mamei mele, la aniversarea noastră, a pionierilor: «La mulți ani!»

CRISTINA ILIEȘ,
cl. a VI-a, Liceul de muzică și arte plastice, Brașov

CONSTELAȚIA PIONIERIEI

Județul Arad

LA PECICA BĂIEȚII ȘI-AU PIERDUT TRADIȚIONALUL PRIVILEGIU

Ca peste tot și la Pecica, balonul rotund e alergat și bătut cu aceeași îndîrjire și pasiune binecunoscută nouă, tuturor. Numai că pe-aici nu numai de către băieți, ci și de fete. «Un capriciu de-al lor» — veți zice. Dar nu-i deloc așa. E vorba de ceva mult mai serios.

Se zice că și la Pecica, așa cum se mai întîmplă și prin alte părți, băieții se cam grozăveau față de fete. Și mai ales cu fotbalul, pe care-l considerau privilegiul lor exclusiv. Fetele însă, descoperind frumusețea acestui sport, dar mai ales dornice să le demonstreze că oricînd, în orice domeniu și-n orice împrejurare sînt cel puțin la fel de capabile ca și ei, au rupt-o cu binecunoscuta și atît de înrădăcinata concepție tradițională. S-au constituit în echipe, și-au încălțat chiar și ghete cu crampoane și le-au demonstrat. Cu prisosință chiar, învingîndu-i uneori pe colegii lor la scoruri... astronomice.

Așa se face că la Pecica există vreo treizeci de echipe de fotbal cu o prodigioasă activitate, dintre care jumătate de băieți și jumătate de fete, că aici, spre deosebire de alte locuri și localități, lupta acerbă pentru întîietate în acest sport nu se mai desfășoară între băieți, ci între băieți și fete. Și cine are de cîștigat de pe urma acestei... particularități locale e lesne de înțeles.

CINE VREA ȘI SE MAI ȘI STRĂDUIEȘTE

Cine vrea și se mai și străduiește un pic poate să descopere printre numeroasele posibilități oferite de concursul Expedițiile «Cutezătorii» alte o mie și una încă nefolosite. Și unii se străduiesc și descoperă, vin cu idei și inițiative care nu numai că ies din tipar, dar sînt și de-o reală valoare practică și educativă.

Printre căutătorii neobosiți ai Expedițiilor «Cutezătorii» se numără și expediționarii din județul Arad (43 de echipaje, totalizînd peste 500 de membri la ediția din acest an). Iată-i, de pildă, pe «pescărușii» de la Școala generală

CONSTANTIN DIACONU

(Continuare în pag. 6)

„TRADIȚII PIONIEREȘTI”

PE CARTODROMUL de la BAIA MARE Start în RALIUL CASTANELOR

FOTO REPORTAJ DE IOAN DONCA

Baia Mare, 28 octombrie 1973

Larma pusese stăpînire pe oraș încă de cu zori, smulgînd localnicii din somnul lor prelungit de duminică, aducîndu-i la ferestre și în balcoane.

11 echipaje pionierești, reprezentînd orașele: Arad, Vișeul de Sus, Jibou, Carei, Prundul Bîrgăului, Bistrița-Năsăud, Satu-Mare, Cehu Silvaniei, Sighetul Marmației, Salonta și Baia Mare inaugurează cel mai tînăr cartodrom din țară.

— Pînă nu demult aceste locuri nu reprezentau un punct de atracție printre copii, ne spunea tovarășa Elisabeta Gan, președinta Consiliului județean Maramureș al Organizației pionierilor. Terenul era mlăștinos. Cu hărnicia, priceperea și fantezia pionierilor însă, după cum vedeți, am amenajat Cartodromul pionierilor, pe care îl inaugurăm azi cu... «Cupa castanelor», competiție aflată la a IV-a ediție.

În acest moment inaugural, bucuria noastră este împărtășită și de prietenii mai mari ai pionierilor, utecişti și comuniști, muncitori în instituții și întreprinderi locale (Consiliul popular municipal, Automobil-Club Român — filiala Baia Mare, I.R.E.M, Șantierul de construcții nr. 2, Combinatul Chimic, Întreprinderea de colectare a metalelor) care au sprijinit inițiativa pionierilor nu numai moral, ci și material.

Dar, iată și clasamentul disputatei competiții:

a. **VITEZĂ 50 CM^3 BĂIEȚI — 4 ture.** I. Kelemen Mihai, Arad 2'48''; II. Blaj Ioan, Arad, 2'50''; Schwarzkopf Iosif, Baia Mare, 2'50''; III. Bîrle Teodor, Arad, 2'51''.

b. **VITEZĂ 50 CM^3 FETE — 3 ture.** I. Suceanu Felicia, Bistrița, 2'25''; II. Szucs Aniko, Carei, 2'34''; III. Fazekas Aurelia, Salonta, 2'46''.

c. **VITEZĂ 68 CM^3 BĂIEȚI — 4 ture.** I. Ciorba Marius, Satu Mare, 2'16''; II. Mîndraș Liviu, Jibou, 2'24''; III. Talpoș Gheorghe, Jibou, 2'28''.

d. **VITEZA 68 CM^3 FETE — 3 ture.** I. Budu Dana, Jibou, 2'27''; II. Medve Dana, Jibou, 3'09''.

e. **ÎNDEMÎNARE — BĂIEȚI.** I. Schwarzkopf Iosif, Baia Mare, 40'05''; II. Tarcă Valentin, Prundu Bîrgăului, 50'; III. Smucker Marius, Vișeul de Sus, 50'03''.

f. **ÎNDEMÎNARE — FETE.** I. Budu Dana, Jibou, 54'; II. Suceanu Felicia, Bistrița, 1'05''; III. Fechete Floare, Carei, 1'21''.

g. **VETERANI — BĂIEȚI — 4 ture.** I. Toth Alexandru, Baia Mare, 2'27''; II. Toth Alexandru, Carei, 2'46''; III. Dragoș Teodor, Satu Mare, 2'46''.

h. **VETERANI — FETE — 3 ture.** I. Nemeș Ana, Carei, 2'12''; II. Szabo P., Carei, 2'25''; III. Szabo M., Jibou, 2'27''.

i. **CLASAMENT PE ECHIPE.** I. Arad; II. Satu Mare; III. Cehu Silvaniei;

j. **CEL MAI TÎNĂR CONCURENT:** Mile Ioan, Carei.

k. **CEA MAI TÎNĂRĂ CONCURENTĂ:** Suceanu Felicia, Bistrița.

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

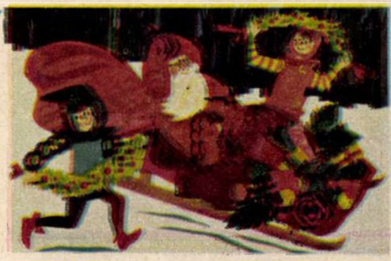

„MOȘ GERILĂ” DESEN DE PAMELA ADAMS

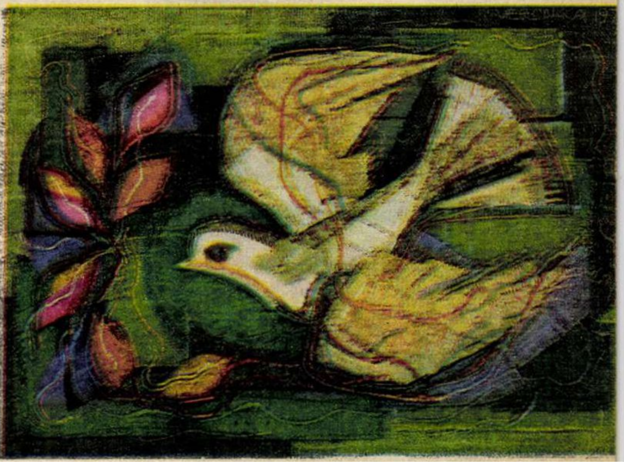

«PASĂREA PĂCII», DESEN DE VERONIKA MALTA, — AUSTRIA

În fiecare an, Fondurile Națiunilor Unite pentru Copii — UNICEF — editează un mare număr de calendare și felicitări pe care le difuzează în toată lumea. În pagina de față, prezentăm cîteva dintre aceste felicitări, pe care le-ați primit și voi — spre valorificare — la Clubul sau cercul UNICEF în care activați. Ele sînt reproduceri ale unor lucrări de artă, donate de reputați artiști plastici din diferite țări.

Depuse în contul UNICEF, sumele realizate pe această cale contribuie și ele la realizarea programelor de asistență (alimentație, sănătate, educație etc.) pe care și le-a propus acest organism internațional pentru a veni în ajutorul copiilor ce se află în suferință, din diferite părți ale lumii.

Ați aflat, de pildă, că milioane de oameni care locuiesc într-o imensă regiune din Africa (situată în sudul Saharei) trăiesc de cîțiva ani drama teribilă a lipsei de ploaie. Seceta și foamea au atins circa 12 state dintre care Senegal, Mauritania, Volta Superioară, Mali, Niger și Ciad sînt cele mai lovite.

Pentru a veni în ajutorul copiilor și mamelor din aceste țări, UNICEF a destinat importante sume de bani pentru prepararea și expedierea unui aliment special, bogat în proteine, pentru trimiterea de medicamente și lichide necesare rehidratării, precum și pentru procurarea de materiale utile forării fîntînilor etc.

În regiunile în care copiii din cauza slabei nutriții erau amenințați cu pierderea vederii, UNICEF a lansat o vastă campanie de prevenire a bolii, administrînd vitamina A concentrată unui număr de 2 250 000 de copii.

Importante sume sînt alocate anual pentru realizarea altor obiective (precum: pregătirea preprofesională a tineretului, instrucția școlară, găsirea unor surse de apă potabilă etc.) în diferite țări ale Asiei, Africii și Americii Latine.

Iată pentru ce, dragi prieteni, vă adresăm invitația de a difuza felicitările UNICEF, adăugînd această acțiune altora, nenumărate, prin care v-ați manifestat sentimentele de solidaritate față de copiii care au nevoie de ajutor.

«TOȚI PENTRU UNU, UNU PENTRU TOȚI!» Da, dar cum anume?

Zi de toamnă, soare.

Stăteam de vorbă amîndoi, lîngă fîntîna din curtea școlii, ca-ntr-un decor de operetă. Și ochii lui Ionică G. se întunecară.

— Ești supărat pe cineva?

— Nu.

— Colegii tăi de anul trecut nu s-au purtat frumos cu tine? Nu te-au ajutat?

— Ba da...

Și vocea îi coboară, iar privirea alunecă spre pămînt.

*

Clasa a V-a a Școlii generale din comuna Crainici, județul Mehedinți. O clasă de școlari cuminți și harnici; un catalog vesel și mulțumit, care de la începutul anului n-a «primit în gazdă» nici o notă proastă.

Și cine nu s-ar bucura știind că-n catalog se odihnesc numai note de ispravă, că-ntre coperțile sale e numai liniște și lumină?

E bine, e tare bine așa...

Afară, răcoarea a început să piște la urechi; numai bine de hîrjoană, ca-n zilele nu prea îndepărtate ale vacanței; în clasă, soarele ajunge pînă la al treilea rînd de bănci; materiile noi te atrag prin avantajele noutății și materiile vechi își adaugă rosturile ca niște prieteni statornici, maculatorul nu mai are multe file albe iar... tezele sînt pe aproape.

Nici o adiere de corigență, nici o amenințare de repetenție...

Viață de școlar pașnică și senină. Furtunile necazurilor au rămas în urmă, în anul trecut.

...Dar oare, odată cu terminarea anului trecut sîntem chiar în afara oricărui pericol de «furtună»?

E prea devreme pentru a ne uita cu ocheanul, de pe catarg, în zare? Pentru a fi cu ochii pe timonă?

«TOȚI PENTRU UNU...» SAU «TOȚI CRITICĂ PE UNU»?

Rep.: *Și cum procedați voi la adunările de detașament dedicate învățăturii?*

— Discutam despre notele obținute în ultima vreme și mai ales despre cele slabe (Silvica Rusu, fostul comandant de detașament).

Rep.: *Și ce anume spuneați, cum discutați despre cei cu note slabe?*

— Îi criticam. Toți pionierii luau cuvîntul!

Rep.: *Ionică G., fostul vostru coleg, azi în clasa... a IV-a — era un copil nedisciplinat, obraznic?*

— Deloc! Era chiar foarte liniștit...

Rep.: *Dar Ionică R. (un alt fost coleg de-al lor) ce fel de copil era?*

— Aaaa! Acesta era tare zurbagiu, neastîmpărat și neserios, greu te înțelegeai cu el. Putea să facă treabă, dar era și leneș și încrezut.

...Și cu toate acestea amîndoi, în repetate rînduri, au fost tratați *la fel*(?).

— Cred că noi am greșit (Nicolița Boghici). I.G. era altfel. Eu sînt vecină cu el. Și el putea să învețe, dar era prea copilăros. Îi plăcea să se joace cu cercul pe uliță, uita de toate. Într-o seară, mi-a spus că e și el în stare să învețe și că de fapt noi nu credeam în el.

— Și mie mi se părea supărat, abătut. Nu ne zicea nimic, dar ne ocolea și tăcea (Maria Miloșescu).

Rep.: *L-ați «discutat» vreodată și cînd a luat o notă bună. L-a felicitat careva?*

— ...Tăcere.

UNDE SÎNT LAURII LUI Z?

Cum adică prieteni? Noi toți știm că nu toată lumea poate la fel, dar cînd cineva *dă tot ce poate* — adică își face *datoria de școlar în cel mai înalt grad* — voi unde erați? Sau așteptați ca I.G. să piardă din nou în lupta cu cartea ca să vă năpustiti cu criticile?

U.S. care poate întotdeauna de 9 și 10, iată, are în catalog un 6 și-un 7. Sigur, 7 nu este o notă care să-i dea insomnii lui U.S. Dar nu credeți că dumnealui trage chiulul? Că la note egale, există merite inegale? Și că la *merite* inegale, tratamentul egal este... inegalitate, o mare nedreptate?

Dirigintele clasei, totodată și comandantul instructor al unității, ne spune că A.Z. (Angel Zăbavă) în anii trecuți, cu note la linia de plutire — a depus mari eforturi la matematică și fizică și «și-a revenit spectaculos» la acest început de an.

Iată deci, un excelent prilej pentru o adunare de detașament frumoasă și eficace: *Pionierul A.Z. a izbutit!* Pionierul A.Z. a trecut dincolo de ceea ce credea el că poate.

...În anul trecut și Ionică G. reușea din cînd în cînd să învingă. Unde erați voi atunci...?

ÎNTRE COPERȚILE CATALOGULUI

Pionierii din detașamentul clasei a V-a A de la Școala generală din satul Crainici-Mehedinți sînt surprinși parcă și nedumeriți. «Cum, așa devreme să...?»

Rep.: *Anul acesta ce schimbări de «tactică» veți face în legătură cu analiza rezultatelor la învățătură?*

— Vom discuta în adunările de detașament. Dar le vom face mai des. O să avem grijă să apreciem rezultatele bune, sîrguința colegilor noștri (Mariana Turcitu — noul comandant de detașament).

Rep.: *Și cu cei care vor lua note slabe?*

— O să-i criticăm.

Rep.: *Păi, i-ați mai criticat, insistent și de-a valma și anul trecut.*

Și fetița, dezorientată de constatarea că *singura critică* nu este o metodă eficace, e frămîntată și încolțită. Se gîndește la grupele de întrajutorare. Dar, apoi tot singură are grijă: «Numai să nu se-nvețe leneși pe spinarea altora». Și schimbă priviri cu cele două comandante de grupă: Mariana Croitoru și Maria Miloșescu. Poate Nicolița, poate Vasilică Teodor au dreptate: «Să nu ne mai grăbim nici cu lauda, nici cu critica. Să știm mai sigur *cine* și *de ce* a luat nota respectivă.»

Se știe, succesul unui elev cu posibilități scăzute este mai rar decît... eșecul. Prin faptul că eșecul este mai frecvent, el devine obișnuit și parcă astfel el pare foarte ușor de explicat: «așa este el!...» Nu-i așa, prieteni! Obișnuința ține loc de explicație, dar ea *nu este* o explicație.

Căutați-o.

Un elev foarte bun a luat un 6. Raritatea evenimentului îl transformă într-o *întîmplare*. Întîmplarea ține loc de explicație — dar ea *nu este* o explicație.

Căutați-o!

Nu numai cînd ascultați o lecție nouă, cînd răspundeți la tablă, cînd dați teze. *Mai ales* dincolo de aceste situații. Acolo unde și cînd vă apăreți vouă înșivă ca *oameni la datorie*.

...Catalogul, acum la început de an ca și mai tîrziu, este liniștit și mulțumit de roadele prinse-n coloanele sale. Dar între coperțile sale voi știți bine că *averea cea mai de preț este EFORTUL*. Al unora mai mare decît al altora.

Dar asta voi trebuie să știți precis și permanent.

Nu-i prea devreme pentru a vă urca pe catarg să priviți în zare!

Un necaz prevenit la timp este mai ușor înlăturat; o bucurie prevăzută devine de două ori mai mare.

...Pentru ca nicicînd, nici un școlar întrebat fiind: «Te-au ajutat colegii tăi, te-au înțeles ei?» să nu mai plece privirea în pămînt.

ILIE TRAIAN

SEMAFOR
Cutezătorii

SUCCESUL «SEMAFORULUI»

Vreți să știți răspunsul colegei noastre Elena Tomniuc după apariția acestei caricaturi la gazeta satirică «Semafor Cutezătorii»?

Ei, aflați! Chiar de a doua zi, Elena a fost lăudată de colegi pentru ținuta vestimentară.

TAMARA FROICU,
Școala generală Hlipiceni, Botoșani

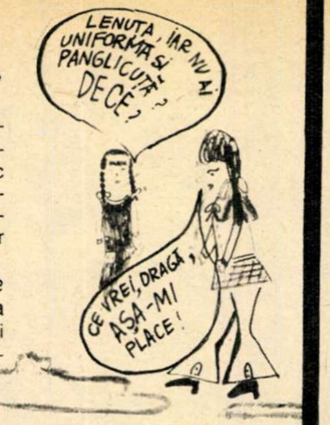
LENUȚA, IAR NU AI UNIFORMA ȘI PANGLICUȚĂ? DE CE?
CE VREI, DRAGĂ, AȘA-MI PLACE!

Elena Elena Tomniuc a uitat care este uniforma de elevă

Știați că... unele eleve din școala noastră se eschivează de la orele de educație fizică pretextînd că au uitat echipamentul acasă? Oare cît va dura acest «uitat»?

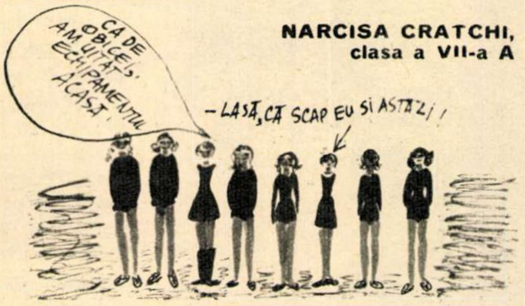
CA DE OBICEI, AM UITAT ECHIPAMENTUL ACASĂ.
— LASĂ, CĂ SCAP EU ȘI ASTĂZI!

NARCISA CRATCHI,
clasa a VII-a A

EPIGRAMĂ elevului GABRIEL IONIȚĂ din clasa a V-a B

— Din scoarță-n scoarță-am învățat!
Se lăuda Gabi — aseară,
La ore, însă, am constatat
C-a învățat pe din... afară!

ANCA MATEI, cl. a V-a B,
Liceul nr 2, Ploiești

EPIGRAMĂ
ADRESATĂ ELEVULUI HORIA SPINEANU
CLASA A V-B.

— Am uitat acas' carnetul,
Spui cînd 4 ai primit,
— Dar mister!
La notă bună,
Hocus, Pocus!
Lai găsit!

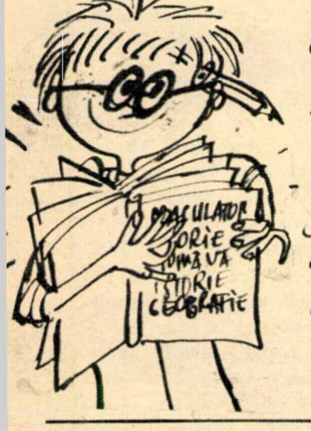

ȘERBAN VASILESCU,
clasa a VII-a,
Liceul nr. 2, Ploiești

MACULATORUL...

elevului DUMITRU TUDORACHE din clasa a V-a

Mitică, elev silitor,
La școală are un singur maculator;
Pînă aici... gramatică,
De aici, matematică:
Trei foițe-s geografie
Și încă două, biologie.
Ce ziceți de-așa «ghiveci»,
Oare, ce mai înțelegi?

COLECTIVUL DE REDACȚIE,
Școala generală Brehuești,
comuna Vlădeni,
județul Botoșani

(Urmare din pag. 2)

nr. 5 din Arad. Știți care a fost obiectivul pe care l-au urmărit în expediția lor din vară? Cu siguranță că nu-l veți ghici, de aceea vi-l spunem noi: studierea efectelor poluării Mureșului pe traseul Alba Iulia — Arad, întocmirea unui studiu cu propuneri pe această temă și sesizarea comisiei județene de ocrotire și conservare a mediului natural. Așadar, un obiectiv de stringentă actualitate.

CONSTELAȚIA PIONIERIEI
Județul Arad

UN NUME + UN ECUSON + UN MARȘ =...

Este egal cu faptul că «ți-e mai mare dragul să asiști acum la adunările de unitate, la careuri, la competițiile sportive și de alte feluri, care au loc la noi» (după cum ne scrie Corina Vîlceanu din clasa a VI-a a Liceului nr. 4 din Arad). Ți-e mai mare dragul, pentru că în urma unei inițiative a comandamentului unității din această școală, fiecare detașament de pionieri și-a ales nu numai un nume, așa cum se obișnuiește de cîtva timp, ci și un ecuson și și-au compus și cîte un marș propriu. Însemne deosebite pe care, în numeroasele competiții colegiale cu toți ceilalți, fiecare pionier și le apără cu și mai multă ardoare.

PASIUNEA CERE NEAPĂRAT ȘI COMPETENȚĂ

Îngrijirea și creșterea păsărilor și animalelor mici este o pasiune comună multor purtători ai cravatei roșii cu tricolor din întreaga țară. Trebuie însă să recunoaștem că una e să te îndeletnicești cu așa ceva, folosindu-te doar de pasiune și alta atunci cînd acesteia îi mai adaugi și competență. Competența cîștigată de la oameni cu experiență în acest domeniu și atestată în același timp de către aceștia.

2 300 de pionieri din acest județ (potrivit informației primite de la eleva Eva Pflaumer din Arad) au făcut acest pas important, devenind membri ai numeroaselor cercuri AVIROM din școli și case ale pionierilor. Și dacă porumbeii și iepurii crescuți de ei vor fi mai mari și mai frumoși decît ai altora, dacă beneficiile realizate de pe urma acestei activități (a cărei utilitate nu trebuie s-o mai demonstrăm) vor fi mai consistente decît cele de pînă acum, se înțelege că nimeni nu se va mira.

DE TEAMA «CELEBRITĂȚII»

Că satira și umorul sînt două dintre cele mai ascuțite și eficiente «arme» în combaterea lipsurilor și abaterilor de tot felul, oricine o știe. Și mai toți pionierii le folosesc din plin, cu rezultate bune. Arădenii însă se pare că le-au luat-o multora înainte și-n acest domeniu. Și cînd fac această afirmație, mă gîndesc la Semafoarele «Cutezătorii», care au fost introduse nu numai în fiecare școală, ci și în fiecare clasă, la brigăzile lor de agitație (nu există școală în județ fără o asemenea brigadă temută, dar și respectată) și la broșura editată de Consiliul județean Arad al Organizației pionierilor. În broșura aceasta de 16 pagini, care cunoaște o largă circulație în rîndul pionierilor și școlarilor, sînt publicate cele mai reușite epigrame, foiletoane, caricaturi și texte cu adresă precisă. Și uite-așa se face că de teama de-a nu deveni «celebri» la nivel de județ, mulți dintre băieții și fetele cu... lipsuri se străduiesc (și reușesc după cum se spune) să se îndrepte văzînd cu ochii.

Nu trebuie neapărat să semănăm cu alții așa cum seamănă picăturile de apă între ele. Mai precis spus, trebuie să semănăm, în tot ceea ce facem și întreprindem, cu noi înșine. Este o exigență pe care pionierii din județul Arad se străduiesc să o respecte, convinși că în felul acesta reușesc să organizeze și să desfășoare nenumărate acțiuni, activități atractive și instructive.

Ploaie roșie, rotundă

SCHIȚĂ DE ILIE Tănăsache

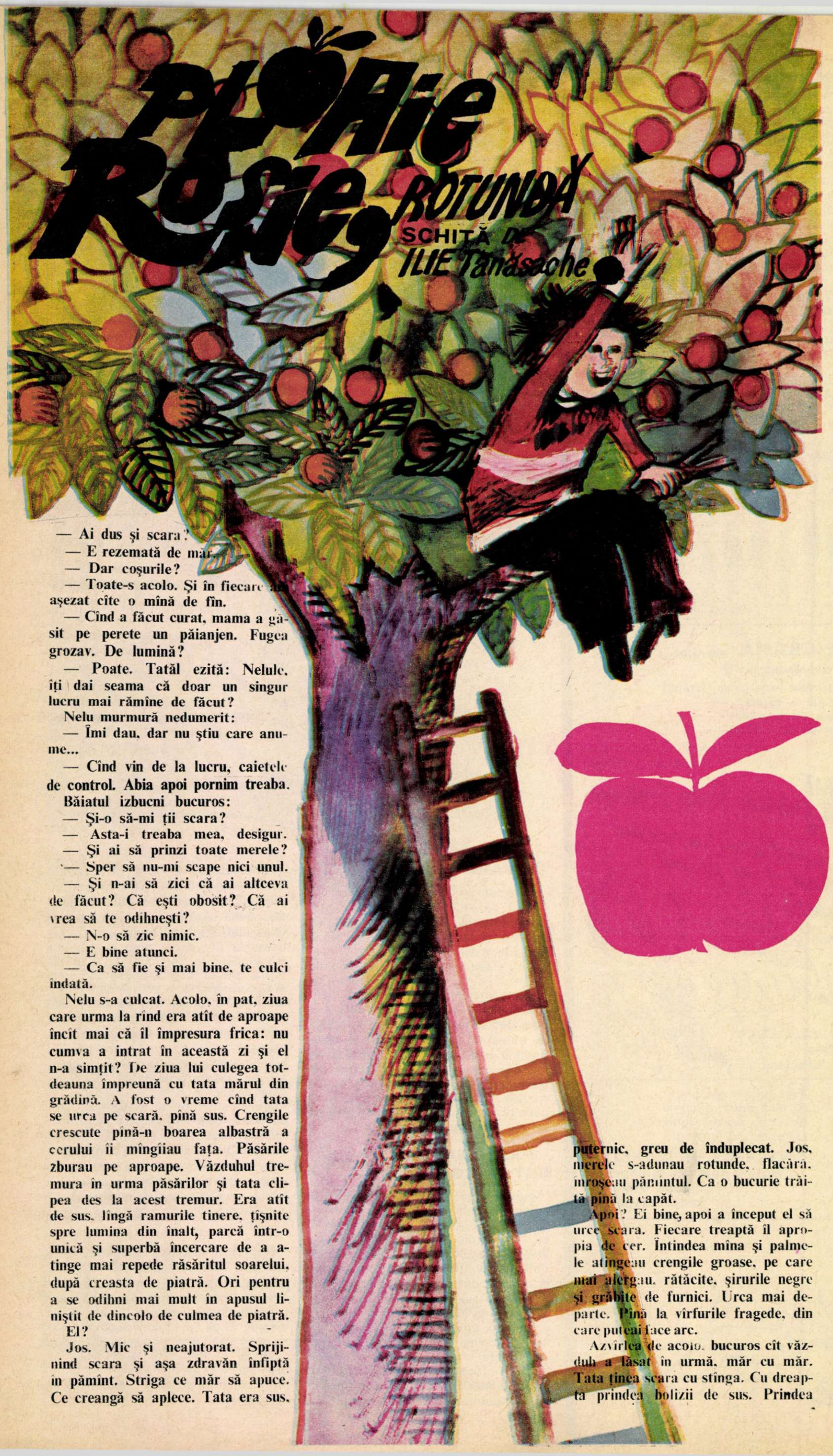

— Ai dus și scara?

— E rezemată de măr.

— Dar coșurile?

— Toate-s acolo. Și în fiecare am așezat cîte o mînă de fîn.

— Cînd a făcut curat, mama a găsit pe perete un păianjen. Fugea grozav. De lumină?

— Poate. Tatăl ezită: Nelule, îți dai seama că doar un singur lucru mai rămîne de făcut?

Nelu murmură nedumerit:

— Îmi dau, dar nu știu care anume...

— Cînd vin de la lucru, caietele de control. Abia apoi pornim treaba.

Băiatul izbucni bucuros:

— Și-o să-mi ții scara?

— Asta-i treaba mea, desigur.

— Și ai să prinzi toate merele?

— Sper să nu-mi scape nici unul.

— Și n-ai să zici că ai altceva de făcut? Că ești obosit? Că ai vrea să te odihnești?

— N-o să zic nimic.

— E bine atunci.

— Ca să fie și mai bine, te culci îndată.

Nelu s-a culcat. Acolo, în pat, ziua care urma la rînd era atît de aproape încît mai că îl impresura frica: nu cumva a intrat în această zi și el n-a simțit? De ziua lui culegea totdeauna împreună cu tata mărul din grădină. A fost o vreme cînd tata se urca pe scară, pînă sus. Crengile crescute pînă-n boarea albastră a cerului îi mîngîiau fața. Păsările zburau pe aproape. Văzduhul tremura în urma păsărilor și tata clipea des la acest tremur. Era atît de sus, lîngă ramurile tinere, țîșnite spre lumina din înalt, parcă într-o unică și superbă încercare de a atinge mai repede răsăritul soarelui, după creasta de piatră. Ori pentru a se odihni mai mult în apusul liniștit de dincolo de culmea de piatră.

El?

Jos. Mic și neajutorat. Sprijinind scara și așa zdravăn înfiptă în pămînt. Striga ce măr să apuce. Ce creangă să aplece. Tata era sus, puternic, greu de înduplecat. Jos, merele s-adunau rotunde, flacără, înroșeau pămîntul. Ca o bucurie trăită pînă la capăt.

Apoi? Ei bine, apoi a început el să urce scara. Fiecare treaptă îl apropia de cer. Întindea mîna și palmele atingeau crengile groase, pe care mai alergau, rătăcite, șirurile negre și grăbite de furnici. Urca mai departe. Pînă la vîrfurile fragede, din care puteai face arc.

Azvîrlea de acolo, bucuros cît văzduh a lăsat în urmă, măr cu măr. Tata ținea scara cu stînga. Cu dreapta prindea bolizii de sus. Prindea harnic și pămîntul se-nroșea din nou, fantastic, cuprins de aceeași nesfîrșită sărbătoare. De pe treapta de sus a scării, Nelu cuprindea toți pomii din jur. Toate casele de pe coasta din vale. Cablurile de oțel pe care alergau betoanele, să înalți sus, tot mai înalt, barajul cenușiu și puternic, încît apele să se oprească la pieptul lui supuse, ca lîngă un zid neînvins, de cetate.

Cablurile de oțel se legănau continuu, precum somnul dulce care-l îmbrățișa acum pe băiat. Atît de dulce și adînc încît nici nu tresări la plesnetul năprasnic ce se rostogoli peste vale. Valea vui, hăui, stîncile, desigur, se despicară. Brazii înalți au fremătat tulburați și demni. Mai degrabă, înfiorați și demni.

Dimineața începu cu o ploaie repede și fără vînt. Cu o bucată de cer senin dincolo de vale și nori grăbiți în partea cealaltă. Înainte de-a pleca la școală, Nelu s-a uitat la mărul din grădină. Asculta supus ploaia, cu înțelepciunea copacului care știe că, în natură, toate vin și trec. Precum ziua ori noaptea. Totul se repeta ca mai înainte: cu cer curat ori viscolit de nori. Cu soare asvîrlit în adîncul albastru ori ninsoare grea, strălucitor de albă. Cu muntele înflorit pentru toate gîzele muntelui.

Ziua a trecut greoi și repede totodată. Încet, pentru că abia în drum spre casă s-a înseninat deplin. Repede, pentru că avea atîtea de făcut. De douăzeci de ori a întrebat de tata. Și tot de atîtea ori mama i-a răspuns că acolo, în vale, a fost chemat la nu știu ce treabă, iar dacă a terminat lecțiile pot începe și amîndoi culesul merilor. Toate sînt pregătite și tata o să se bucure cînd va vedea cît de harnici au fost, cît au despovărat copacul.

Au început culesul după o lungă așteptare. Soarele coborîse într-un vîrf de stîncă ascuțită. Merele se înroșiseră grozav. Nu, nu de frica culesului, ci mai degrabă de puterea acelei zile de toamnă, care învăpăia brazii și stîncile, cablurile de oțel în veșnică mișcare, barajul cenușiu, lung și greoi, pădurea urcată pînă aproape de cer.

Și cum aduna fructele acolo, pe ultima treaptă, îmbrăcat frumos, ca de ziua lui, încercînd să cuprindă cu privirea toate drumurile posibile pe care tata le-ar fi putut urca, urechile lui Nelu prinseră deodată un zgomot. Venea pe firul văii? Greu de spus. Doar văzduhul se mișca. Pe șosea jos, nici un camion, nici un tractor. Nici măcar o bicicletă. Pe coaste, de asemenea.

Și totuși, zgomotul creștea, creștea. Parcă venea de undeva din pădure. Sau din adîncul muntelui. Ori de peste pădure. Sau, mai sigur, de dincolo de munte. Dar muntele și pădurea n-aveau în partea aceea nici un drum. Doar pentru fiare. Doar pentru păsările cerului.

Pe drumurile păsărilor se ivi vuind cu aripi largi un elicopter. Mugea violent, încărcînd toată valea de ecouri. Aerul clocotea. Merele tremurau pe crengi. Firele de iarbă, florile înalte de toamnă. se plecau, se legănau. Nu, nu fricoase, Ci, mai degrabă neputincioase că nu se pot înălța să vadă mai bine ce-i.

Nelu țipă, dar strigătul lui se pierdu în hărmălaia dintre cer și pămînt. Şi totuşi, de acolo, de sus, de sub aripile uriaşe, tatăl lui îl zări şi-i făcu semn cu mîna. E adevărat, numai un semn scurt, După asta a coborît în vale, tîrînd după ei, prin văzduh, un stîlp de metal, care se dădea de-a huța, într-un neastîmpăr, fără nici o bucurie adevărată.

— A trăsnit linia electrică de peste munți, zise simplu mama.

Nelu înțelese şi coborî cîteva trepte, sub coroana încăpătoare a mărului. Ştia că tata n-avea cum să mai vină şi din clipa asta fructele nu mai erau atît de frumoase şi roşii ca altădată. Crengile — de copac oarecare. Zările, valea, muntele, cablurile de oțel? Nişte lucruri obişnuite! Pînă şi scara asta nenorocită, înnegrită de ploaie, nu mai era decît o banală scară, încît foarte bine se putea lipsi de ea.

Culegea merele rar, leneş. Degeaba îl zorea mama de jos. Cînd elicopterul s-a înapoiat din vale, să treacă dincolo de creastă după un alt stîlp de metal, Nelu nici măcar nu s-a mai arătat de sub coroana mărului. Avea lacrimi de ciudă că un trăsnet bezmetic a putut să-i strice o zi atît de frumoasă. Îi era ciudă pe zgomotul puternic al motorului de sus. Pe tata care nu s-a ținut de cuvînt. Pe merele multe ce aşteptau răbdătoare să fie adunate de pe toate crengile copacului.

Elicopterul s-a rotit o dată în jurul mărului.

— Nelule, uite-l pe tata!

S-a mai rotit şi a doua oară

— Tata, tata! Nelule!

Apoi, a coborît încet, cu grijă. Exact deasupra pomului. Mai, mai să-l atingă. Aripile de pasăre uriaşă se învîrteau parcă furioase. Totul cînta, vibra. Valea, muntele, pădurea. Firul firav de apă de jos. Soarele ascuns după stîncă, înaltul albastru. Şi-n acest zgomot puternic, asurzitor, fără trecut a început o ploaie nemaivăzută. Copacul răvăşit de furtună, cu frunzele răsucite de furtuna de zgomote, cu crengile tinere amestecate cu ramurile groase tremurînd, a început să plouă.

O ploaie roşie, rotundă de mere.

Curgeau sălbatic pe umerii lui Nelu. Pe pieptul lui. Îi lovea obrazul, mîinile, şoldurile. Şuvoi roşu, nesfîrşit. Crengile se scuturau peste el, cum s-ar fi scuturat de roua dimineții, ploua continuu pe pămîntul dedesubt, mama nu mai dovedea să adune, iar pămîntul se învăpăiase tot. Sus, tatăl rîdea grozav. Rîdea şi-l căuta pe Nelu în furtuna asta tulburătoare, încît Nelu, de bucurie, ori cine mai ştie de ce, alese un măr rotund, împinse scara cît colo şi ochi elicopterul.

Nu-l atinse pentru că tata îl mîna acum tot rîzînd, peste munte, să mai aducă un stîlp de fier în locul celui retezat de trăsnet.

CONCURSUL DE FOTOGRAFII „Studio 25”

Posta concursului

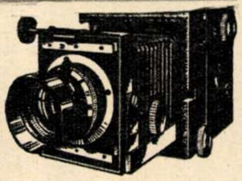

Cornelia Dumitrache, Țuțuleşti, județul Argeş. Aflăm din scrisoarea ta că doreşti «...doar premiul III», Foarte bine! Ai uitat însă că la acest concurs, dedicat celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor, trebuie să participi cu *fotografii* artistice, nu cu... desene.

Cercul foto de la Şcoala generală din comuna Sf. Gheorghe, județul Tulcea. Dimensiunea fotografiilor, execuția tehnică și subiectul imaginilor nu se încadrează în tematica concursului. Dacă priviți în jurul vostru, constatați că numeroase momente din viața și activitatea voastră de pionieri merită surprinse pe peliculă. Încercați!

Dan Iordăchescu, Galați. Imaginea «Liniștea apusului de soare la Dunăre» este bine realizată artistic. Ai surprins momentul înserării într-o imagine echilibrată și bogată în tonuri strălucitoare. Restul imaginilor sînt neconcludente. Mai încearcă.

Eremia Nemeş, Pădureni, județul Timiş. Se vede că ești la început de drum. Ca să înțelegi bine cum trebuie să prezinți fotografiile pentru concurs, cred că ar fi bine să urmărești în paginile revistei la rubrica «Studio 25» imaginile trimise de colegii tăi.

ELENA FUNDULEA

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

Copiii întinderilor de zăpadă și ai aurorelor boreale

Aproape jumătate din lungimea calotei polare arctice, adică regiunea cuprinsă între Groenlanda și peninsula Ciukotsk de o parte și de alta a Cercului polar este locuită de eschimoși, cea mai nordică populație a planetei. Conștienți de faptul că sînt singurii oameni care au reușit să se adapteze în regiunile cu o natură vitregă, acoperite cu ghețuri și stăpînite de furtuni de zăpadă, eschimoșii își spun *inuit*, adică *om* sau ființă superioară. Cuvîntul are același înțeles atît în așezările din Groenlanda cît și în Alaska sau nordul Canadei căci, diferitele grupări de eschimoși, fie că duc o viață nomadă sau nu, își păstrează, prin tradiție, atît o mare omogenitate a limbii cît și a ocupațiilor, costumelor, legendelor și obiceiurilor. Pentru acești oameni ai uriașelor întinderi albe, ai aisbergurilor strălucitoare și ai aurorelor boreale, viața înseamnă o permanentă luptă cu forțele naturii dezlănțuite, cu vînturile puternice și furtunile de zăpadă, cu frigul care îngheață respirația. Nimic din toate acestea nu au înfrînt dorința de a supraviețui a eschimoșilor.

Încă de la vîrste fragede, copiii eschimoși învață să folosească vicisitudinile mediului în care trăiesc în avantajul lor. Dacă gheața îi ajută să-și lustruiască tălpicile săniei, frigul îi ajută să și-o construiască. Astfel, în regiunile în care lemnul lipsește cu desăvîrșire, copilul eschimos învață de la tatăl său să-și alcătuiască o sanie dintr-o simplă piele de focă. El știe că, după ce o va îngheța cu apă din mare și o va înconjura cu pești despicați, va obține cea mai solidă bîrnă pentru scheletul săniei care-l va duce departe, la zeci de kilometri, să vîneze, alături de tatăl său.

La eschimoși familia este o unitate socială foarte puternică. Dacă tatăl, cu îndelungata sa experiență, este cel mai capabil să asigure hrana familiei, copiii sînt considerați averea cea mai de preț și frumusețea casei. Fetițele și băieții au nume asemănătoare, întrucît numele eschimos nu are gen. Cînd sînt mici, copiii sînt purtați pe spatele mamei într-un sac din piei și blănuri călduroase.

În timp ce tatăl este plecat cu sania trasă de ciini sau cu caiacul la zeci și zeci de kilometri depărtare, pentru a procura hrana întregii familii (reni caribu, foci, morse, narvali sau pești), copiii cresc sub ochii grijulii ai mamei. Apoi, în timpul iernii polare și chiar în zilele de vară, tatăl își învață băiatul să mînuiască harponul, să-și mențină echilibrul într-un caiac sau cum să se strecoare printre sloiurile de gheață, în urmărirea vînatului.

Cînd băieții au împlinit 14 ani, încep să conducă singuri caiacul și pleacă la vînătoare pentru a-și ajuta tatăl. Atunci cînd va reuși să-și ajute părintele să înfrunte ursul alb, considerat cel mai periculos animal al Arcticei, el va fi considerat vînător în adevăratul sens al cuvîntului. Dar tatăl este cel care dă copiilor săi și primele cunoștințe de astronomie, învățîndu-i să se orienteze. În viziunea lui «Cloșca cu puii» este o haită de lupi care urmărește ursul alb, iar «Carul mare» o turmă de reni.

Mamele, la rîndul lor, își învață fetele să curețe pieile, pentru a le face mlădioase, pentru ca apoi să coasă împreună haine pentru întreaga familie. Din pieile renilor și a morselor vînate, vor confecționa haine de iarnă și cizme, iar din cele de focă vor croi pantaloni. Nimeni, în afară de femeile eschimose nu poate confecționa o încălțăminte atît de impermeabilă, încît umezeala să nu ajungă niciodată la picioare.

În zilele călduroase ale verii arctice ele își așază copiii în «umiac» (ambarcațiune pentru mai multe persoane) învățîndu-i să vîslească pe distanțe de kilometri.

Ele opresc umiacurile de-a lungul falezelor și lasă copiii să se cațere pe stînci pentru a culege ouă de pescăruși și rațe sălbatice.

În regiunile îndepărtatului nord canadian, unde locuința eschimosului este iglu-ul (casa de zăpadă). Copiii îl construiesc de la 14—15 ani. La această vîrstă un băiat știe să aleagă locul potrivit pentru o asemenea casă (în apropierea unei surse de apă potabilă), ferit de curenți și vînturi. Cuțitul de os și ferăstrăul îl ajută ca, în cîteva ceasuri să taie «cărămizile» de zăpadă, să le așeze în formă rotundă de dom și să construiască în același timp din zăpadă un «eegla» (pat) și o firidă pentru primus.

Vă veți întreba, poate, cînd mai au acești copii și timp pentru joacă. În lungile nopți polare, cînd zăpada viscolită biciuie solul, copiii își petrec vremea în casă, alături de părinți. Atunci e timpul jocului și al distracțiilor, al adunărilor în care se cîntă, se compun poezii și se dansează.

Unul dintre jocurile preferate ale copiilor eschimoși din Alaska este «jocul cu peștele». Un pește agățat de o sfoară în balans este urmărit de jucător pentru a-l prinde cu gura. În tot timpul jocului ceilalți copii bat «krida» (toba). O altă distracție specifică a copiilor din Alaska de sud-vest este «jocul cu sfoara» sau «ajaratu». La desfășurarea lui participă adesea și bunicii. Jocul constă în a reuși să execuți diferite figuri geometrice cu ajutorul unei sfori pe care jucătorul o ține cu dinții și cu degetele. Aceste figuri reprezintă adesea un aisberg, o sanie sau un urs. În aer liber ei practică diferite jocuri cu mingea (din resturi de curele) printre care și unul asemănător fotbalului. În ultimele decenii în locuințele eschimose din nordul canadian au pătruns și unele jocuri din interiorul continentului. Cu toate acestea, jocurile moștenite de la strămoși ca și ținuturile aspre în care au văzut lumina zilei sînt mult iubite de copii. Ne-o spun nenumăratele legende eschimose, ca și un obicei de la sfîrșit de februarie, cînd un soare roșu țîșnește deasupra orizontului, amintind apropiata sosire a primăverii. Atunci, copiii ies din iglu-uri, își aruncă în sus mănușile îmblănite și își descoperă capetele strigînd «sainang sunian sekonok!» ceea ce înînseamnă «Salut, ție Soare!».

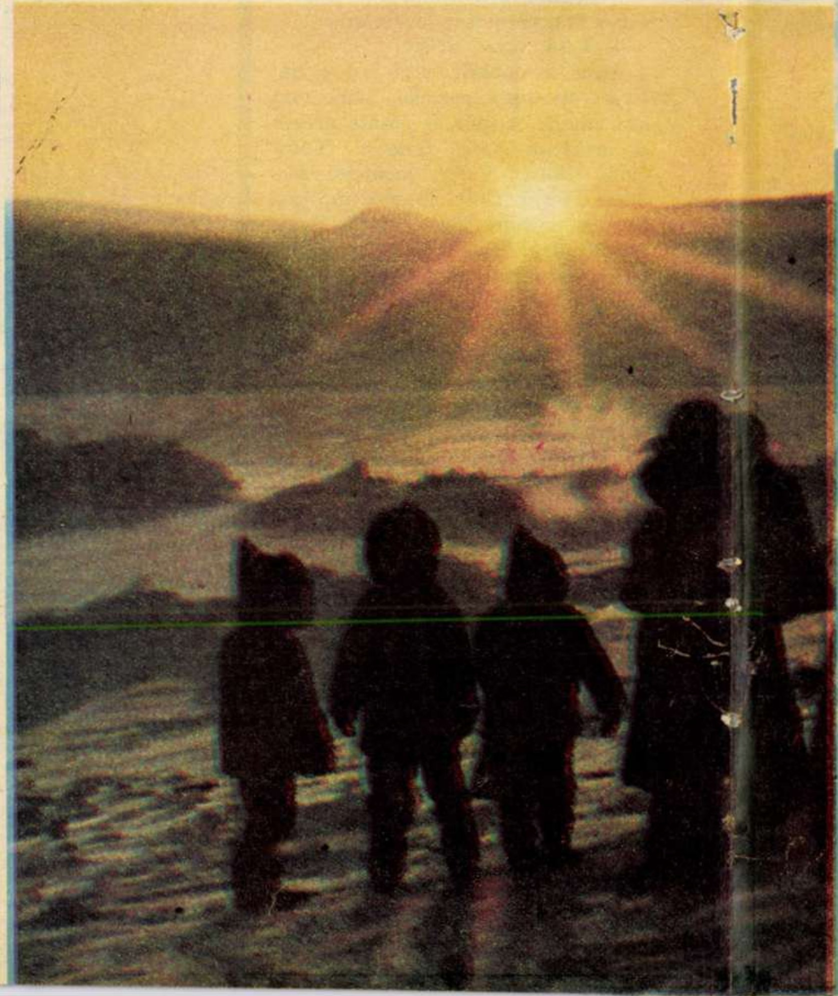

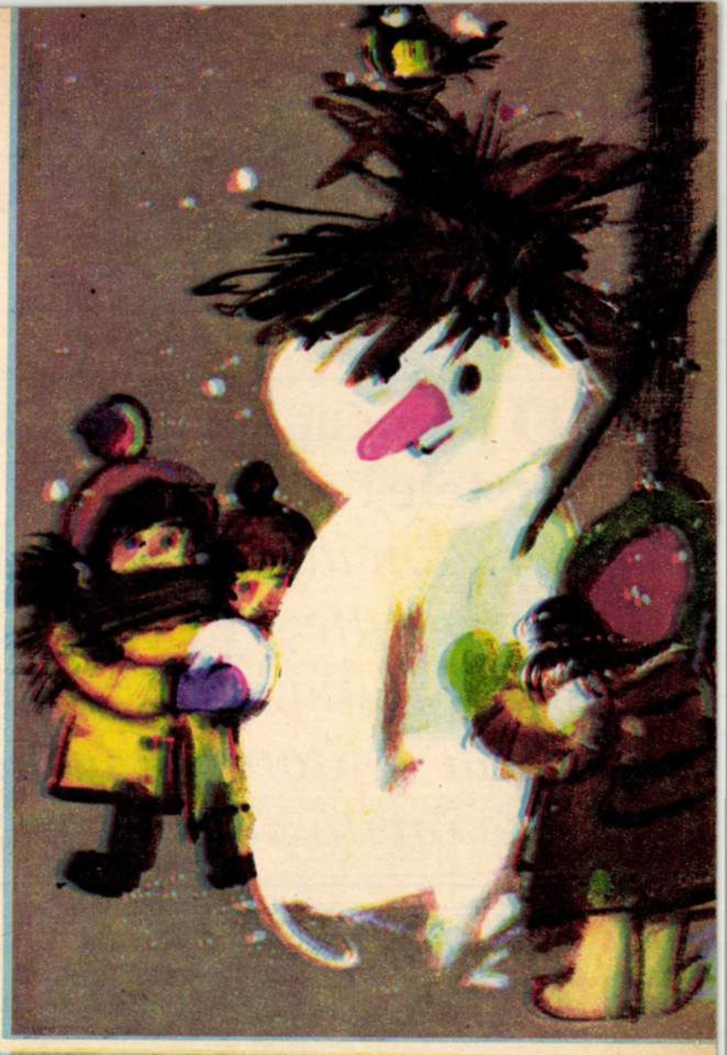

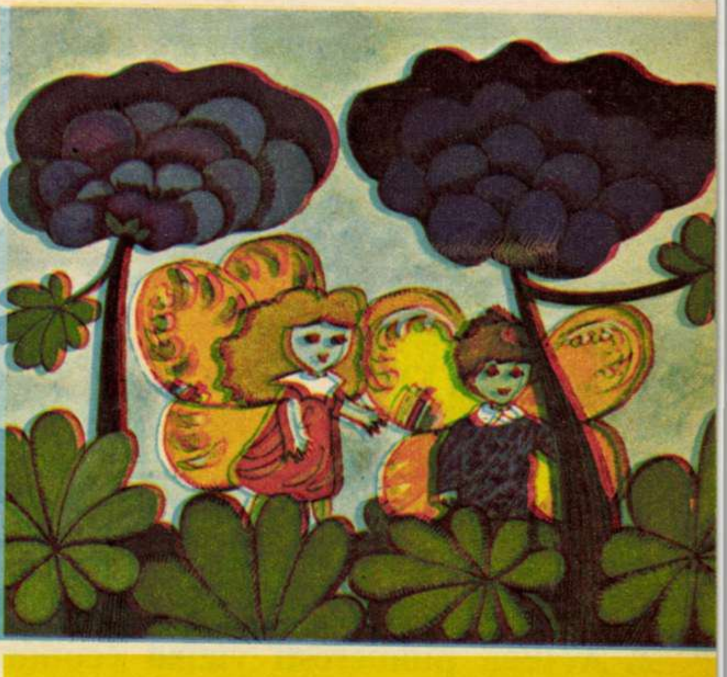

DESENE OFERITE UNICEF-ULUI, PENTRU A FI REPRODUSE PE CĂRTILE POȘTALE
«BĂIAT ȘI FETIȚĂ, FLUTURI» DESEN DE WALTTER GRIEDER — ELVEȚIA
OM DE ZĂPADĂ, JANUSZ BRABIANSKI — POLONIA

AGENDA C.N.O.P.

Săptămîna trecută, la invitația Consiliului Național al Femeilor, Valentina Nikolaeva Tereșkova, președinta Comitetului Femeilor Sovietice, membru al C.C. al P.C.U.S., deputat în Sovietul Suprem, erou al Uniunii Sovietice, împreună cu o delegație de femei a întreprins o vizită în țara noastră. În dimineața zilei de 13 noiembrie delegația sovietică, în frunte cu Valentina Nikolaeva Tereșkova a fost oaspete de onoare al Consiliului Național al Organizației Pionierilor, la invitația tovarășului Virgiliu Radulian, președinte al C.N.O.P. Cu acest prilej, prima femeie cosmonaut din lume, eroi celebrului periplu circumterestru 16 iunie 1963 la bordul navei«Vost 6 , a fost primită cu căldură entuziasm de către pionierii d Capitală, care au fost bucuroși s împărtășească rezultatele activ tății lor în cadrul cercurilor radio, navomodele, muzică pop lară, dansuri precum și în cadr «Clubului prieteniei internațional cercuri care ființează la Palat pionierilor. Valentina Nikolae Tereșkova le-a vorbit, la rînd său, despre preocupările pionie lor sovietici, urîndu-le pionieril români, în încheierea vizitei sa multe succese la învățătură și activitatea pionierească.

ENERGIA

O noțiune de strictă actualitate!

ENERGIA

O preocupare pentru toate vîrstele!

Credincioasă situării sale în actualitate, revista **«Cutezătorii»** *inițiază începînd din numărul viitor o dezbatere la care invită pe toți cititorii:*

«TINERETUL ŞI ENERGIA»

Alături de specialişti pe care-i vom invita la această dezbatere aveți cuvîntul voi, specialiştii de mîine.

«TINERETUL ŞI ENERGIA»

O DEZBATERE DESCHISĂ TUTUROR CITITORILOR

SCRIEȚI-NE DESPRE:

1. Folosirea rațională a energiei.

2. Acțiuni pionierești vizînd economisirea energiei.

3. Surse de energie ale viitorului.

4. Idei, proiecte, invenții privind producerea, transportul, conservarea şi buna gospodărire a energiei.

5. Construcții practice cu caracter experimental (Cele mai ingenioase propuneri vor fi brevetate de clubul «MINITEHNICUS»)

ASTĂ SEARĂ MERGEM LA TEATRU

„Auziți-ați de un Jian?

La Teatrul «Ion Creangă» din București ni se prezintă un nou spectacol: «Iancu Jianu». Cunoscutul scriitor pentru copii Alexandru Mitru, în colaborare cu profesorul Aurel Tita, au adus pe scenă, din paginile unei străvechi balade populare, legendara figură a Jianului.

S-a oferit astfel posibilitatea tinerilor spectatori să urmărească cu mult interes isprăvile vestitului haiduc, mlădiță de oltean, viteaz fără pereche, care băga spaima în boieri și slugile lor, în toți cei care făceau judecată strîmbă, aducînd țăranilor împilați dreptate și alinare.

Autorii realizează în piesa lor portretul romantic al vestitului Iancu Jianu, înfățișîndu-l în diferite ipostaze: fără teamă în fața dușmanului, întotdeauna apropiat de tovarășii de luptă, cu spirit de dreptate în fața celor năpăstuiți, duios cînd se afla în preajma mamei, plin de gingășie față de aleasa inimii.

Așa se explică de ce tinerii spectatori aplaudă din inimă, participînd cu însuflețire la tot ce se petrece pe scenă, îndrăgindu-l din toată inima pe Iancu Jianu.

Evident că bucuria lor nu mai cunoaște limite cînd Jianu scapă de spînzurătoare și împreună cu tovarășii săi se pregătește să lupte pentru dreptate, în rîndul pandurilor lui Tudor.

Piesa de pe scena Teatrului «Ion Creangă» are meritul de a ne aduce în centrul unei acțiuni pline de dinamism, nu numai figura intrată în legendă a lui Iancu Jianu, despre care scriitorul Ion Ghica spunea «încăleca fără a pune piciorul în scări, nici mîna pe coama calului și băga glonțul prin veriga de inel», dar și epoca în care a trăit. Astfel, ne este înfățișată domnia lui Caragea-Vodă, curtea sa în care jaful fanariot se desfășoară în voie, o vedem pe domnița Ralu, de numele căreia se leagă începutul teatrului românesc, admiratoare a învățatului iluminist Gheorghe Lazăr. Finalul piesei ne poartă cu gîndul spre Tudor Vladimirescu, de care Jianu este legat printr-o strînsă prietenie și pe care-l va ajuta la pregătirea revoluției ce se va înscrie cu litere de foc în istoria poporului nostru.

Spectatorii generoși care sînt copiii trăiesc cu intensitate momentele piesei, de aceea regretăm că sala, scena, dotarea tehnică nu creează toate condițiile pentru un spectacol strălucitor, cum ar binemerita cei de vîrsta cutezătorilor.

„Teatrul nostru vă așteaptă”

CONVORBIRE CU MIRCEA PETRU SUCIU, DIRECTORUL TEATRULUI „ION CREANGĂ“

Cunoscînd căutările Teatrului «Ion Creangă», dorința colectivului său de a oferi copiilor spectacole frumoase și interesante, v-am ruga, tovarășe director, să recomandați cutezătorilor cîteva piese din repertoriul teatrului.

— Întîi o precizare importantă: în repertoriul nostru sînt incluse spectacole anume pentru cei mici, ca de pildă «Scufița cu trei iezi», «Pinocchio», «Soldățelul de plumb», avem apoi spectacole pentru școlarii mijlocii, cărora le oferim în reluare «Comoara din Insulă» (Insula piraților) și care foarte curînd vor vedea «Fetița cu chibrituri», o dramatizare după cunoscutul basm al lui Andersen. Din repertoriul destinat celor de vîrsta cutezătorilor, recomandăm «Nota zero la purtare», piesă străbătută de un cald lirism, apreciată deopotrivă de spectatori și critică, «Dansați cu Salamandra», a căror eroi, un grup de pionieri, locatarii unui bloc, te cuceresc cu farmecul lor. Cutezătorii vor putea vedea curînd pe scena noastră dramatizarea realizată de scriitorul Ion Hobana după cunoscutul roman «Omul invizibil» de Wells. Și, în sfîrșit, putem anunța că totul este pregătit ca matineele

școlare să înceapă. Pe foarte curînd, «premiera».

— În ce vor consta aceste matinee?

— Vom face o incursiune în istoria teatrului. În fiecare matineu, spectatorul va putea urmări o scurtă expunere ilustrată cu fragmente din piese reprezentative pentru epoca respectivă. Vom începe cu antichitatea și vom călători apoi de-a lungul unor pasionante perioade istorice.

— Ce pregătiți pentru jubileul Organizației de pionieri?

— Pregătim două spectacole cu piese ai căror eroi sînt purtătorii cravatelor de pionieri: «Moștenirea», autor I.D. Șerban (acțiunea se petrece într-o microcooperativă pionierească) și «Căutători de comori» de Viniciu Gafița, care surprinde peripețiile unei expediții pionierești. Și, în sfîrșit, scriitorul Iuliu Rațiu s-a angajat față de teatrul nostru să ne predea în timp util o comedie purtînd titlul provizoriu «La telefon, Soarele!». Sărbătorii pionieriei îi vom dedica o săptămînă specială în cadrul căreia actorii noștri se vor întîlni în școli cu tineri spectatori, vor avea loc recitaluri de poezie, mici spectacole realizate de pionieri cu ajutorul actorilor noștri. Avem planuri bogate și multe speranțe. Sperăm că anul sărbătoresc al pionieriei o să ne aducă o sală de teatru, care să creeze condiții mai bune de activitate colectivului nostru de actori tineri și entuziaști.

— Cutezătorii vă doresc realizarea tuturor proiectelor și mai ales o nouă sală de spectacol. Este, într-adevăr, timpul să existe un teatru pentru copil, cu un profil definit, cu bune condiții de desfășurare a activității, un teatru al cutezanței, talentului și fanteziei.

În rolul lui Iancu Jianu - Romeo Stavarache.

Pe copertă, actrițele Janine Stavarache și Florica Luican.

BITI CARAGIALE
FOTO:
GRIGORE PREPELIȚĂ

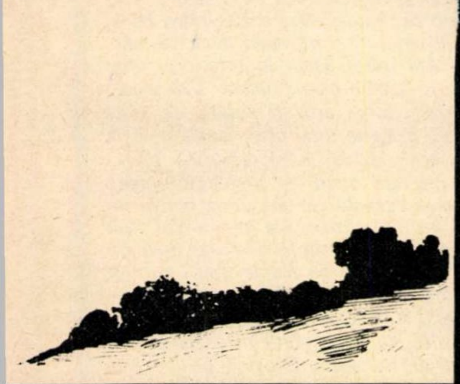

misterul din insula ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

CAPITOLUL XI

Întorcîndu-se de la administrație, Eduard a făcut «plinul» mașinii și a intrat cu ea pe una din aleile pietruite ce se oprea într-o rotondă din fața micului hotel, o vilă superbă cu etaj. Acolo, la etaj, avînd la dispoziție și o terasă cu șezlonguri, ne-am instalat noi. Băiatul care ne-a condus, de-o vîrstă cu Eduard, și el student, dar la agronomie, l-a pus în temă pe Eduard: comis-voiajorul Bekon era un fel de client al fermei, ori de cîte ori se întorcea cu duba spre insula lui, se abătea o zi, două pe aici să se odihnească. Fiindcă Bekon locuia pe o insulă numită Euforia, studentul n-o știa. El făcea aici numai practica de vară și n-ajunsese nici o dată nici măcar la muntele alb, ce strălucea, dominînd zarea de miazănoapte, ca o nălucă încremenită. Pe studentul de la fermă îl chema Ald și ne-a mărturisit că ar fi fost foarte bucuros să ne ajute dacă, zicea el, ne-ar fi putut fi de vreun folos cu ceva. Eduard s-a împrietenit repede cu el, i-a spus că e student la silvicultură și Ald s-a oferit să ne arate pădurea și grădinile. Între timp, eu m-am împrietenit cu fratele acestuia, Tem, un băiețel slăbănog, care-mi explicase că la nevoie știa să scoată niște fluierături atît de puternice încît ale ciobanilor erau pur și simplu de rîs. «Perfect, nu»? l-am înghiontit pe Ciutu. Cînd îl vedeai nu dădeai nici doi bani. Și totuși... Cine știe de unde își adunase tot sufletul acela! Fiindcă, să ne convingă, slăbănogul și-a ridicat buza de jos, a vîrît-o înăuntru întinzînd-o mult, și-a lăsat-o pe cea de sus pînă aproape de nivelul bărbiei avînd grijă ca gura să rămînă totuși căscată. Și-a scos în afară puțin vîrful limbii, apoi lăsîndu-se ușor pe vine și trăgînd aer mult în piept i-a dat drumul aerului cu forța unei locomotive. Așa ceva era, într-adevăr, demn de toată admirația, dar l-am sfătuit să nu șuiere decît atunci cînd o să vadă mișcîndu-se de la locul ei duba cea verde. Drept răsplată Ciutu îi va trimite o sumedenie de fotografii. Pe el nu-l interesa grădina, o văzuse de prea multe ori; îi plăcea mai mult să joace tenis de unul singur, iar nouă ne convenea, deoarece terenul se afla în spatele casei în care trăsese Bekon și de unde se vedea foarte bine și duba. Pentru orice eventualitate însă, prevenind orice surpriză, Ciutu s-a obligat să-i fie partener. E mult mai interesant să joci tenis în doi, lucru de care s-a arătat convins și Tem. Așa au început lungile escapade prin grădina fermei. Ca să ne facem o idee de ansamblu, Ald ne-a dat la fiecare cîte-o bicicletă. Bicicleta era indispensabilă — hotărîse Ald. Grădina era mare, să fi tot avut vreo zece hectare și aleile mai mari sau mai mici se întindeau pe cel puțin șase kilometri.

Dar lăsînd la o parte asta, fără biciclete ar fi fost imposibil să ne aventurăm pînă la capătul ei și să nu riscăm să fim surprinși de șuieratul lui Tem într-un moment în care să ne fi putut întoarce cu promptitudinea necesară. Pe Ald nu-l preocupa interesul nostru față de Bekon și duba lui. Era bucuros că ne putea ajuta și atîta tot. În acele zile se simțea cam singuratic — lucrătorii fermei luaseră un fel de pauză; erau zilele de dinaintea strîngerii recoltei și se îngrijeau mai mult de mașini. Așadar, încă din după-amiaza primei zile, Ald și Eduard înainte, eu și Corina după ei ne-am cufundat în cîmpia împădurită, deschizîndu-ne drum pe poteci întortochiate. Cînd lărgimea aleilor ne permitea pedalam alături, dar asta se întîmpla destul de rar, dacă ne interesa botanica trebuia să întindem bine urechile. Căci în grădina aceasta părea să se fi adunat toată flora globului pămîntesc, plante nordice conviețuiau cu cele tropicale. Puteai alege orice: ulmi și mesteceni sau rare plante exotice asiatice, africane, americane și pe care numai un specialist ca Ald era în măsură să le identifice. Eram pur și simplu încîntați, iar Corina, entuziasmată, găsea pentru fiecare un atribut, o metaforă: «Uite-l cît e de calm și grăitor acel platan». Sau: «Eucaliptul acela îmi inspiră neîncredere». La marginea unei poieni era un grup de palmieri ai deșertului, înalți, subțiri, izolați de restul vegetației din spate (arbori întunecați, arbori de pădure europeană: stejari, fagi, castani) care produceau, într-adevăr, o puternică impresie cerînd parcă șoapte de mîngîiere. Fiindcă păreau foarte triști și melancolici. Aduceau într-un fel cu niște pustnici văzuți prin filmele despre deșert, uscați de soare și furtuni nisipoase. Și cît mister era în trunchiurile lor brune, uscate, curbe și solzoase! Într-un timp Ald s-a oprit în fața unui alt pîlc de arbori exotici, Hovaeniae dulces, cum i-a numit el, producătorii unor tuberculi informi, plini cu un miez, avînd gustul mierii. Dar cel mai mult ne-au impresionat agavele în formă de candelabru care — așa cum ne-a explicat — înfloresc o singură dată la douăzeci de ani și apoi mor. Toată opera lor erau florile acelea pentru care își dădeau apoi viața. Pomii fructiferi aveau rezervată o amplă fîșie de teren, chiar sub marile sere, expusă soarelui și la adăpost de vînturile dinspre nord. Erau aici pruni, meri, caiși, nuci, toți uriași, cu coroane vaste și trunchiul puternic, asemenea stejarilor. Odată cu seara am fost conduși să vedem debarcaderul, un port minuscul, delimitat jur-împrejur de un chei din cărămidă roșie acoperit de mușchi de unde se ajungea cu mici vase speciale la canalul ce alimenta sera. Cînd ne-am întors, am trecut ca din întîmplare prin fața casei în care se odihnea, probabil Bekon, fiindcă nimic nu se mișca acolo. Era o construcție din cărămizi negricioase, lungă și joasă, cu două ferestre laterale apărate de zăbrele de fier, cu acoperișul înclinat, învelit în țiglă și pereții exteriori ascunși aproape complet sub iederă. De acolo, privind îndărăt, se vedea foarte bine paralelipipedul sticlos al uriașei sere de pe colină strălucind în lumina asfințitului ca o mulțime de faruri strînse la un loc. Oricît am încercat, Ald s-a ferit să ne ducă în locul acela, așa încît n-o să știm niciodată ce anume se cultiva acolo. Atîta doar că ne-a explicat originea țîșnirilor acelora de culori și că era vorba de o seră pentru produse extrem de fragile. Dar dacă voiam ceva, întrucîtva, la fel de curios n-aveam decît să mergem după el. Am intrat astfel în interiorul unei vaste încăperi, în fundul căreia luceau slab în penumbră vîrfurile cîtorva arbuști subțiri ca niște prăjini de sport galbene, lustruite, înalte pînă la tavan (și abia acolo avînd cîteva ramuri — cîteva nuiele parcă retezate scurt ca niște cioturașe). Aici, în încăperea aceasta ciudată, unde plutea un miros de praf vechi și citrice, Ald ne-a arătat, lipit de unul din pereții laterali, un fel de dulap înalt din sticlă întunecată arhiplin cu fructe mari, aurii și rotunde, mai mari decît portocalele, cum nu văzusem pînă atunci. A tăiat, anume pentru noi, unul din fructele acelea, dar mai înainte m-a izbit modul în care-l luase din «dulap», folosind pentru asta un fel de mecanism aducînd cu o foarfecă foarte lungă. De asemenea, ca să scoată fructul de acolo, Ald, n-a deschis ușa «dulapului» ci, în urma tăierii, fructul a țîșnit singur, ieșind pe un orificiu prevăzut cu o țeavă ce ducea într-un fel de coș. N-aș fi mîncat, m-a cuprins teama, gestul acela al lui Ald, mi-a apărut, dintr-o dată, o cursă, o momeală, ceva ne la locul lui. Dar, împărțind fructul în patru, Ald a mîncat primul și n-aveam de ce să mă mai feresc. Sucul avea un gust hibrid, semăna și cu cel de portocală și cu cel de lămîie. În plus cu un strop de amăreală aducînd cu cel al grepfruturilor. Nu ne-a destăinuit cum îi spunea, denumirea era încă în studiu — zicea el — și nici că «dulapul» acela era, cum îmi dădusem bine seama, locul său de coacere. Un laborator? Fără îndoială, fiindcă «arbuștii» naturii nu puteau fi așa cum arătau. Imaginea lor m-a dus cu gîndul la băiatul și fetița manechin și bănuielile au început din nou să-mi strîngă inima și să-mi facă să-mi vîjîie urechile. Ce fel de tip — mă gîndeam — poate fi acest Ald și de ce se arăta el atît de îndatorat față de noi, așa dintr-o dată? Ezitam să-i spun lui Eduard și Corinei ceea ce începusem să cred. Nu era nici locul și nici timpul; așteptam cu nerăbdare să rămînem singuri în micul nostru hotel.

(va urma)

DESEN: VINTILĂ MIHĂESCU

JOCURI
Jocuri
JOCURI
Jocuri
JOCURI
Jocuri
Uraaa... RECREAȚIA mare

ARITMETICĂ RECREATIVĂ

Încercați să împărțiți numărul 45 în patru părți, astfel încît dacă la prima parte adăugăm 2, din a doua parte scădem 2, a treia parte o înmulțim cu 2, iar a patra parte o împărțim la 2, rezultatele să fie egale între ele.

Răspuns: 8, 12, 5, 20.

Baronul MÜNCHHAUSEN VĂ INTREABĂ ȘI TOT EL VĂ RĂSPUNDE

★★★★★★★

CĂUTAȚI NUMĂRUL EXACT!

CE NUMĂR ÎNTRE 2000 ȘI 3000 SE ÎMPARTE EXACT CU ORICE NUMĂR DE LA 1 LA 10?

Răspuns:

Numărul 2 520 se împarte exact cu toate numerele de la 1 la 10

PE CINE REPREZINTĂ TABLOUL?

— NU ESTE FRATELE MEU, NU ESTE NICI SORA MEA ȘI TOTUȘI ACEST TABLOU ESTE AL UNUIA DINTRE COPIII PĂRINȚILOR MEI!

RĂSPUNS: EU.

PERSPICACITATE
CÎTE OI SÎNT?

— **Cîte oi ai bădie Vasile?**

— Ia ghicește! Dacă le număr cîte două sau cîte trei, sau cîte patru, sau cîte cinci, sau cîte șase, totdeauna îmi mai rămîne cîte o oaie răzleață. Însă dacă le număr cîte șapte, nu mai rămîne nici una. Socotiți și voi și spuneți cîte oi sînt în turmă?

*

Răspuns: 301 oi.

BIVERB MUZICAL

(2,5)

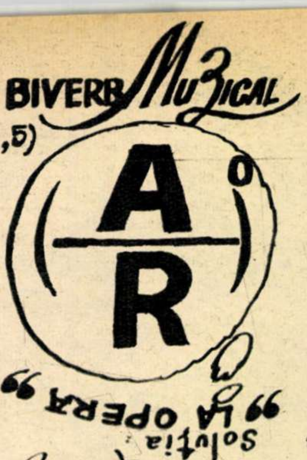

Soluția: „LA OPERA"

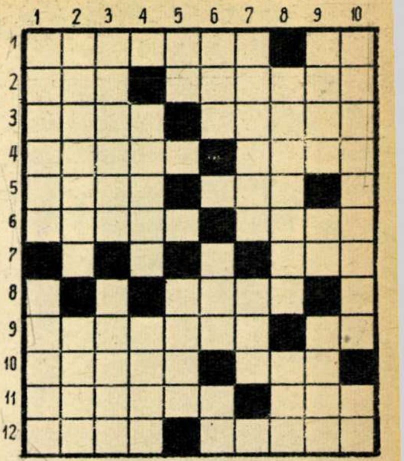

Fantezie în „A"
PENTRU ÎNCEPĂTORI

ORIZONTAL: 1) In ropote — Trage ața 2) Este trasă de ac. Lipită pămîntului. — 3) Cea mai scumpă pentru toți copiii — Start pierdut. 4) La domiciliu. — Patrie 5) Scumpă. — Produs lactat. 6) Ca pelinul (fem.). — Scobitură la capătul lemnelor de construcție. 7) Baston folosit la biliard. 8) Urmă lăsată pe un fond omogen. 9) Regiune mlăștinoasă redată agriculturii. — Bătută ca să priceapă iapa. 10) Recrut în... trecut! — Loc de odihnă. 11) Sistem de organe. — De pildă de cîini! 12) — Plină pînă la marginea de sus. — In curte!

VERTICAL: 1) Loc de păstrare. — Condiment. 2) Deșert în nordul statului Chile. — Unealtă agricolă. 3) Fruct uscat prevăzut cu o aripă subțire. — Casă (fig.) 4) Ieri seară (popular) — A spune basme. 5) In frunte! — Defecțiune tehnică. 6) Cadou. — O luptă pierdută pe tabla de șah. — In căutare! 7) Indicat. — «Ispășitor» curent. 8) Adăugată. — Inerentă vieții. 9) Umblă cu acele. — La revedere (plural) — Stea... cinematografică! 10) Cascadă. — A șasea notă muzicală.

LAURENȚIU ALEXANDRU

Dezlegarea careului «Fantezie in A»

ORIZONTAL: 1) Cascada. Ac. 2) Ața. Săracă. 3) Mama. Ratat. 4) Acasă. Țara. 5) Rară. Cas. R. 6) Amară. Tapa. 7) A.A.M. Tac. 8) M.L. Pată. T. 9) Asanată. Șa. 10) Răcan. Pal. 11) Aparat. Pal. 12) Rasa.

*

PARATRĂZNETUL, SAU EXCESUL DE PRUDENȚĂ

SORIN ȘTEFĂNESCU

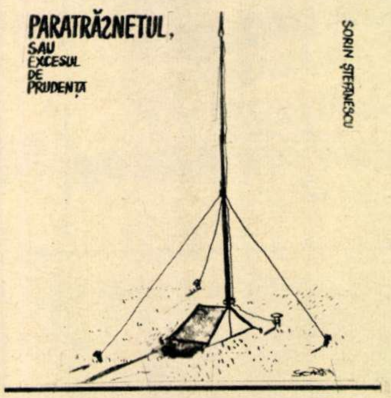

CÎND PISICA NU-I ACASĂ JOACĂ ȘOARECII PE MASĂ

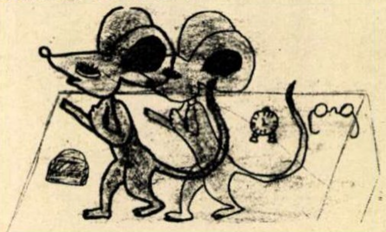

VICUȚĂ BOBOCEA, clasa a VII-a, comuna Însurăței, județul Botoșani

DESENUL ÎNFĂȚIȘEAZĂ SCHEMATIC O TABĂRĂ DE PIONIERI CU 16 CORTURI. CÎTE RUTE DIFERITE SE POT FACE DE LA INTRAREA ÎN TABĂRĂ ȘI PÎNĂ LA IEȘIREA DIN TABĂRĂ, CU CONDIȚIA CA DEPLASAREA SĂ SE FACĂ NUMAI ÎNAINTE ȘI LA DREAPTA SAU LA DREAPTA ȘI ÎNAINTE?

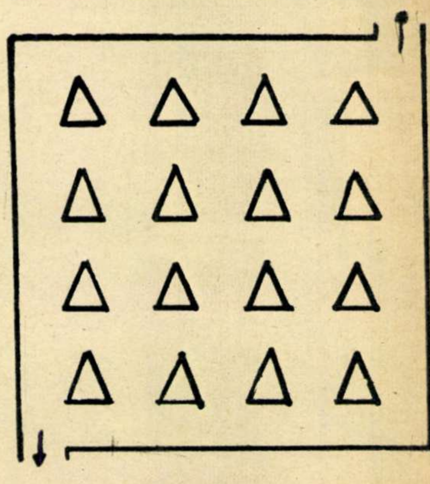

RĂSPUNS: 70 RUTE DIFERITE

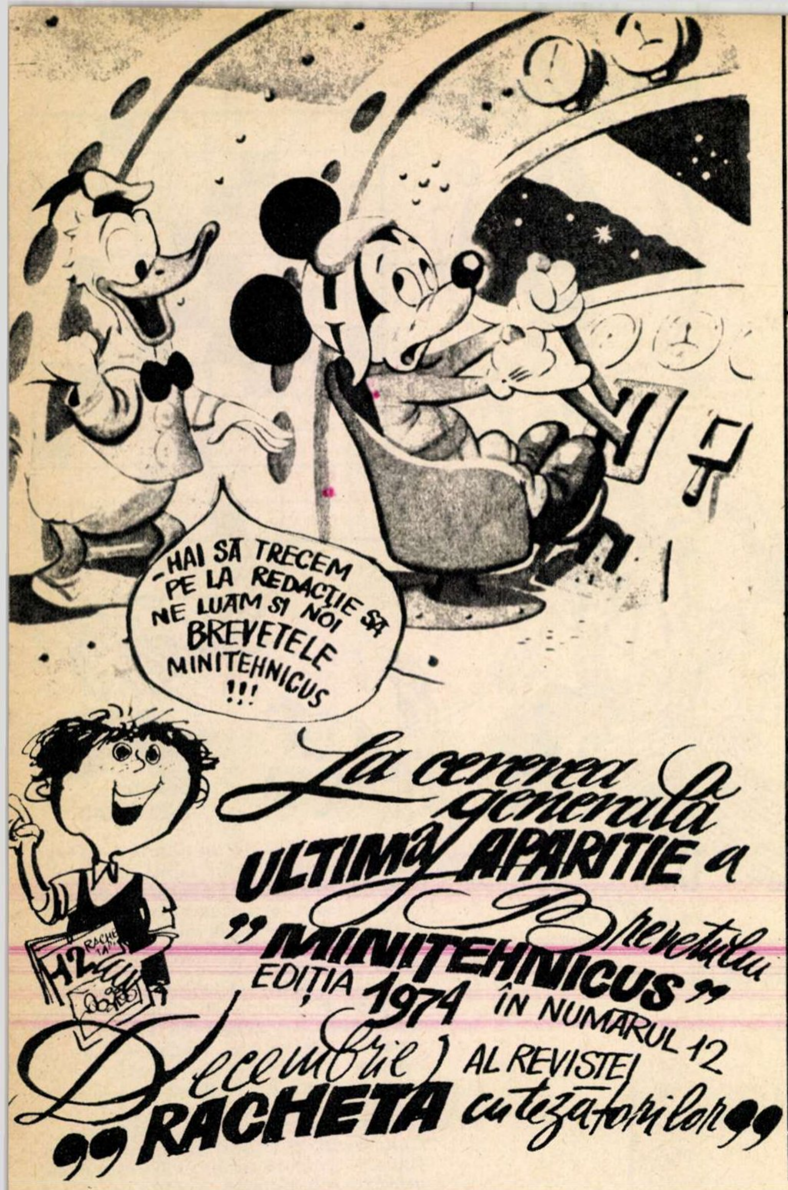
HAI SĂ TRECEM PE LA REDACŢIE SĂ NE LUĂM ŞI NOI BREVETELE MINITEHNICUS !!!
La cererea generală
ULTIMA APARIŢIE a
„Brevetului
MINITEHNICUS"
EDIŢIA 1974 ÎN NUMĂRUL 12
(Decembrie) AL REVISTEI
„RACHETA cutezătorilor"
12 RACHETA

VASILE CRĂIŢĂ

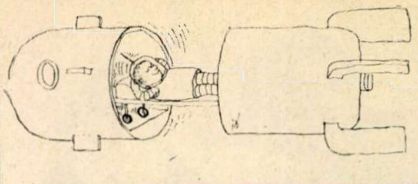

DAN VASILE

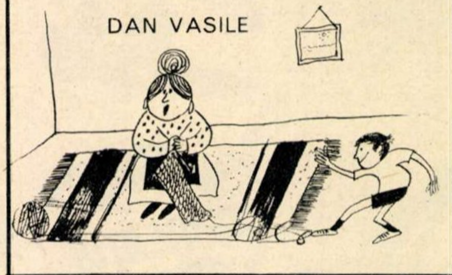

— ORAR NOCTURN ÎN FAMILIE

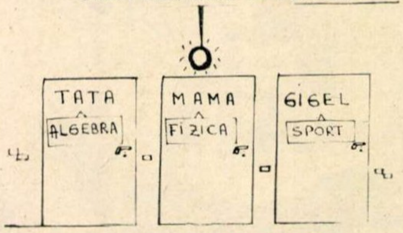
TATA
ALGEBRA
MAMA
FIZICA
GIGEL
SPORT

TITI GHEORGHIU — VASLUI

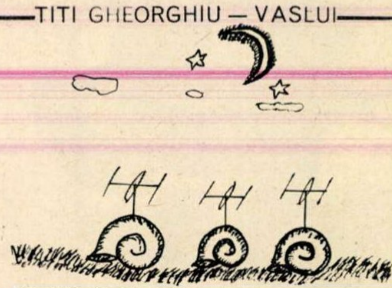

SEARĂ ÎN FAMILIA GASTEROPODELOR

Citadinul

Guşter mic, elastic verde,
unduind prin ierbi
se pierde.

Ba aici,
ba la doi paşi,
ba se mută la oraş.

Guşter mic, în vizuină,
n-are cadă şi lumină...

— Baie vrînd, ca-n tîrg
pe plac
nimerişi aseară-n lac...

Şi noroc că, barcă roz,
luna din rogoz
te-a scos.

Altcînd, Domnule Tîrîş,
mulţumeşte-te
c-un duş!

MIHAI NEGULESCU

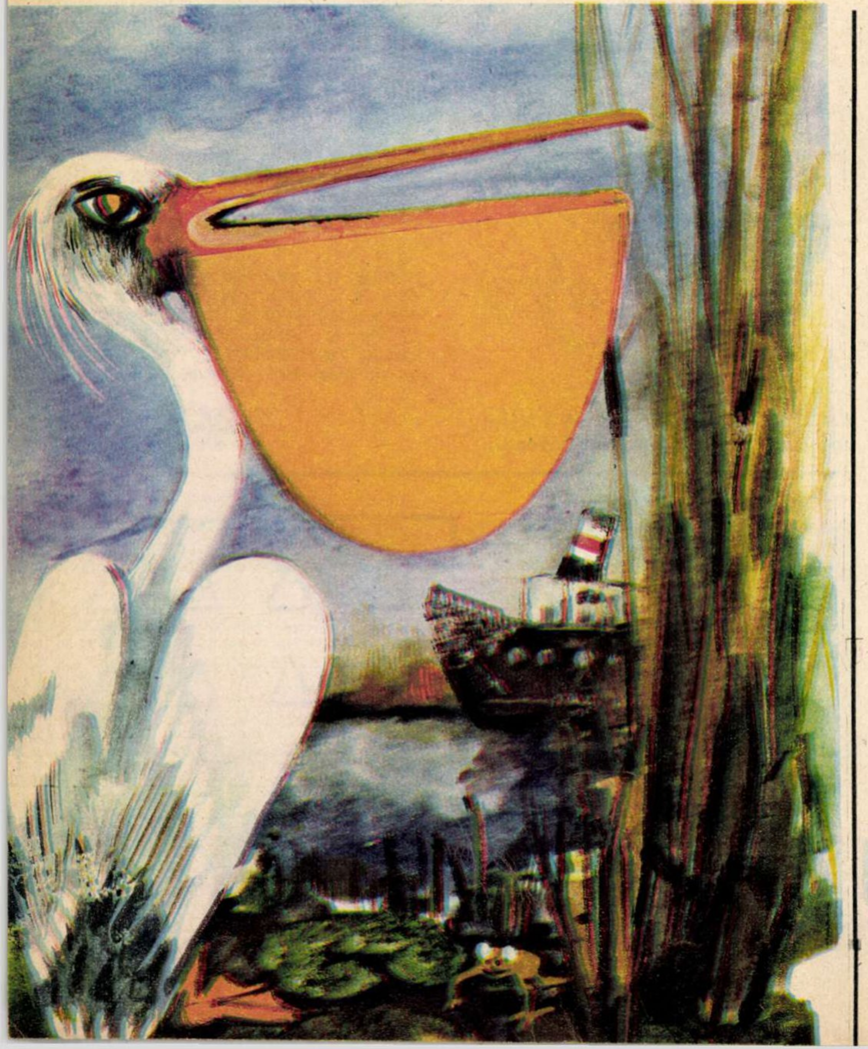

A mai rămas un pelican în Deltă. Unul singur. Ultimul. Mai întîi a refuzat să zboare. A refuzat să bată apa. Pe urmă a refuzat să se întoarcă printre ai lui. S-a apucat să străbată pădurile de stuf cu pămătuf de ciocolată în vîrf, fără chef şi fără ţintă.

— Da' tu ce cauţi aici, măi Vasile? a întrebat, mirat, comandantul vasului 31000.

cum a ajuns vasile la muzeu

SCHIŢĂ DE MAIA BELCIU

Şi Vasile i-a rămas numele. Cui? Pelicanului. Iată cum s-au petrecut lucrurile. Adică, mai întîi, iată unde s-au petrecut lucrurile. Dacă, despărţindu-te de canalul Sulina, o iei la stînga, pe braţul Sulina de pe Dunărea veche, la satul Mila 23, intri printr-o gură mîloasă pe sub sălcii verzi şi fagi luminoşi de atîta toamnă scursă ca mierea peste ei, printre vreji şi tipsii ofilite de nuferi rămaşi orfani de floare. Apele nu sînt strunite de mîna omului (cum e canalul Bulevard Sulina), ci capricioase, sinuoase, virează ca pîrtia de bob la dreapta şi la stînga, de ameţesc căpitanii de şalupe, bărci cu motoare şi lotci cu burţile doldora de crăpcean şi babuşcă, alunecînd pe după curenţi. După ce treci de Ligheanca (o mare închisă, rotundă ca un lighean) după alte şi alte ocolişuri dai de marele lac Matiţa, patria pelicanilor, a celor din urmă pelicani de la noi.

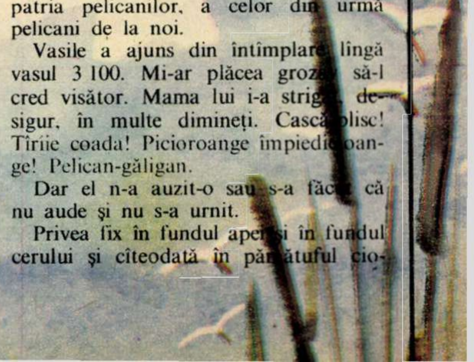

Vasile a ajuns din întîmplare, lîngă vasul 3 100. Mi-ar plăcea grozav să-l cred visător. Mama lui i-a strigat, desigur, în multe dimineţi. Cascăplisc! Tîrîie coada! Picioroange împiedicioange! Pelican-găligan.

Dar el n-a auzit-o sau s-a făcut că nu aude şi nu s-a urnit.

Privea fix în fundul apei şi în fundul cerului şi cîteodată în pămătuful cio-

Unde locuiește apa?

de **I. AKIM**

— Ia, spune-mi, mamă.
Ia, spune-mi, mata
Apa are casă,
De unde vine ea
In robinetul
Strălucitor ?
Şi unde se grăbeşte
Totdeauna în zori ?

— Cum să nu aibă ?
Are, fireşte...
Apa, copilo,
In rîu locuieşte.

Vine la tine
De depărtişor
Să mi te spele
Pe obrăjor.

Te-aşteaptă o noapte
In robinet
Şi-un dor de casă
Ii vine pe-ncet.
Scoală, copilo,
Te spală, fă-te frumoasă,
Dă-i drumul apei
Să plece acasă.

(traducere: **GRIGORE VIERU**)

RUDĂ BUNĂ CU VEDETA DE TELEVIZIUNE JUDY

«PORTRET», OCTAVIAN BURUIANĂ, ŞC. GEN. NR. 2, CARACAL

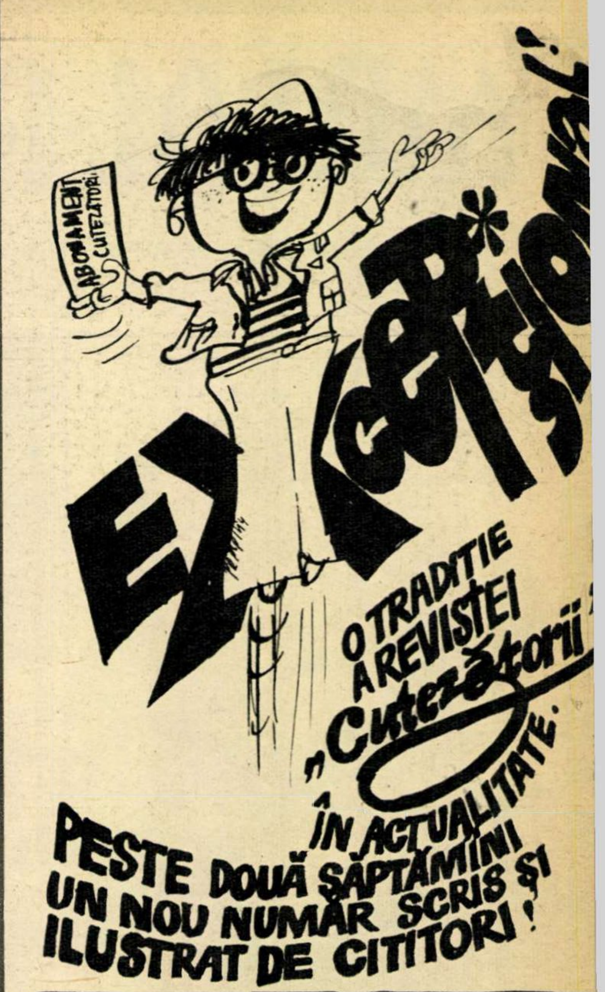
ABONAMENT CUTEZĂTORI
EXCEPȚIONAL*!
O TRADIȚIE A REVISTEI „Cutezătorii"
ÎN ACTUALITATE.
PESTE DOUĂ SĂPTĂMÎNI UN NOU NUMĂR SCRIS ŞI ILUSTRAT DE CITITORI!

REȚINEȚI! ULTIMA ZI CÎND MAI PUTEȚI SĂ VĂ REÎNNOIȚI ABONAMENTUL LA REVISTA CUTEZĂTORII, ESTE 25 NOIEMBRIE 1973!

colatiu din vîrful stufului, cu aripile vraişte pe după el, pe lîngă el, măturînd mătasea verde a broaştei, lintița şi numai rareori aburul de apă neagră de lîngă mal şi atunci se scutura lent, leneş. În timpul acesta frații şi verii lui se căzneau la «Înalta şcoală de zbor sus». — Țineți gîturile întinse, aripile puțin lateral în trei timpi, unu doi, trei. La trei întindeți bine şi rețineți întinse, numărînd unu, doi, trei. Deci ultima mişcare este suma mişcărilor anterioare, apoi aripile le întindeți, nu dintr-o dată să nu faceți cîrcei, ci unu, doi, depărtați puțin oblic, la trei întins perfect şi gîtul dat mult peste spate şi în timpul acesta picioarele etc. Ochii la mine, aşa, începem, acum, unu, doi — capul tras pe spate»...

Şi uite-aşa de dimineața pînă seara; iară Vasile nimic. Dacă vă spun că mama sa, Cica-Pica şi-a pus într-o zi botinele roşii de sărbătoare, basmaua galbenă, şi-a umflat moțul din creştet, şi-a scuturat penele din spinare că prea erau lipite, a lăsat o pală de vînt să i le vînture, iar pe cele de pe burtă a trecut de trei ori lopățica ciocului în dungă să şi le tapeze şi a pornit sus, deasupra lacului, către Marele Pelican, adică hanul Pelicanilor.

— Ho, ho, Pică-Cică, ce vînt te-aduce? Iar Pica-Cica se puse pe clămpănit: clamp, clamp, tloca, tlica, plici, tlaca, plici, tlaca, placi.

Şi în discursul ei, pînă nu zise tot, nici nu răsuflă.

Pe scurt, îi spuse că se apropia sfîrşitul verii şi băiatul cenuşiu nu voia să-şi fluture aripile, nu voia adică să învețe să zboare.

— Trimiteți-l la mine! decise Marele Pelikan, cu mărinimia lui binecunoscută.

— Cum? se zburli Pica-Cica la el, văzînd că nu pricepuse nimic din ce-i spusese. Cum să-l trimit? Pe apă, pe sub apă, prin aer, ori peste stuf? Că nu ştie nimic, nici să umble, nici să zboare, nici să înoate!

— Atunci nu poate veni la noi? începu să se dumirească Marele Pelican.

— Nu poate! strigă Pica-Cica.

— Atunci... să mergem noi la el.

Şi-au zburat şi-au mers şi s-au tîrşîit prin spice tăioase de stuf, doar-doar ar da de cel rătăcit. Vasile, pentru că noi aşa îi vom spune, şedea jumătate în apă sub scărița bucătăriei şi aştepta să i se arunce resturile de peşte, broaşte, lişite, de la masa vînătorilor şi naturaliştilor care se aflau pe vasul-hotel. Îl privea lung pe căpitan, de parcă i-ar fi mulțumit, dar nu-i mulțumea, pentru că a mulțumi cuiva era peste puterile lui Vasile. Însemna să se ostenească, să se înjosească. Nici bună ziua nu dădea, era prea mult şi prea greu, şi pe urmă, asta nu intra în vederile lui Vasile. Astfel că-l privea pe căpitan, pur şi simplu fără expresie, iar căpitanul zicea cu duioşie: «Măi Vasile, măi, nu prea e mare lucru de capul tău! Ce-ai să te faci tu singur? Nici la şcoală nu te duci, nici mîncare nu-ți cîştigi, toamna-i ici, părinții-ți pleacă.

Şi atunci, apăru Marele Pelican şi Pica-Cica şi-l găsiră pe Vasile contemplînd cu un ochi piciorul scăriței.

— Ai s-ajungi — răcni Pelikanul scos din fire — ai s-ajungi piesă de muzeu!

— Oho! se bucură Vasile şi Pica-Cica începu să plîngă.

Curînd veni toamna şi Pica-Cica îşi văzu puii gata de plecare. Dar cînd îşi aduse aminte de Vasile, se puse iar pe plîns. Cerul se întunecase a plecare, iar colonia de pelicani de la Matița se încolonă şi dădu de trei ori ocol lacului din ce în ce mai negru, mai înspăimîntător.

— Băiatule, vino cu noi! De ce nu te smulgi din smîrc? Te vom ajuta. Zburăm! Cîntară pelicanii. Zburăm sus de tot, deasupra apelor către marea albastră şi marea mării albastre. Vino cu noi, te vom ajuta, îți vom face leagăn din aripile noastre cînd vei osteni. Vino! Vino!

Vasile îi privea, vru chiar să se salte, dar aripile nu-l ascultară şi el îşi plecă pliscu-n prival.

— Ia te uită, un pelican, ziseră peste o săptămînă copiii, care veniseră să viziteze lacul Matița.

— S-a rupt de cîrd, săracul. Să-l luăm cu noi, are să moară de foame. Are să moară de frig.

— Păi, e mort, spuse un copil.

— Totuşi, să-l luăm, spuse altul. Să-l donăm muzeului.

— Da, da! Să-l donăm muzeului!

Astfel a ajuns Vasile să aibă ochi de sticlă gălbuie şi să stea împăiat pe un raft.

— Vedeți copii — le spuse într-o zi din vacanța de iarnă un ghid, micilor vizitatori ai muzeului din Tulcea. Acesta este un pelican care a fost părăsit de părinții lui. Dacă observați bine, pe chipul lui se citeşte parcă tristețea de a nu fi putut pleca, să zboare fericit şi liber cu păsările migratoare spre mările sudului.

CORESPONDAȚI CU NOI pe teme de:

PIONIERIE: **CICI MAGDA PĂNCESCU**, clasa a V-a, comandantă de detaşament, comuna Podu Turcului, județul Bacău; **DANIELA KOVACS**, clasa a IV-a, Şcoala generală nr. 4, Bacău; **DUMITRU MAFTEI**, clasa a IV-a, comandant de detaşament, Şcoala generală nr. 3, Berezeni, județul Vaslui. COMPORTARE: **AURICA ŞOTRI**, clasa a VII-a, Şcoala generală Cerna, județul Tulcea. PRIETENIE: **GEORGETA GAVRILĂ**, satul Unguriu, comuna Măgura, județul Buzău.

Cutezătorii 47 noiembrie 1973
ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POŞTAL 33 — BUCUREŞTI
CĂSUȚA POŞTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458

REDACTOR ŞEF
MIHAI NEGULESCU
REDACTOR ŞEF ADJUNCT
OVIDIU ZOTTA
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE
IOAN DONCA

ADMINISTRAȚIA: EDITURA SCÎNTEIA
TIPARUL: C.P.C.S.
ABONAMENTELE, PRIN OFICIILE ŞI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ
CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA». SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ, BUCUREŞTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64-66. P.O.B 2001»

REDACTOR ARTISTIC
POMPILIU DUMITRESCU
SECRETAR DE REDACȚIE
EMIL PETROVICI

MIU-AL-FLORILOR 10

Scenariul: **ALEXANDRU MITRU** și **AUREL TITA** Desene: **ALBIN STĂNESCU**

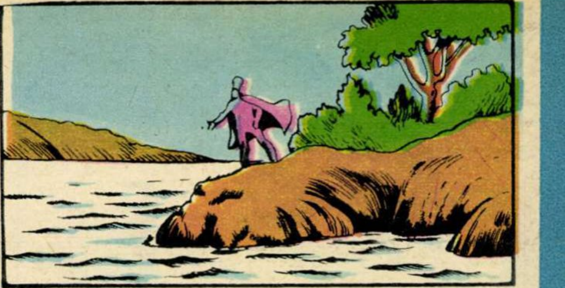

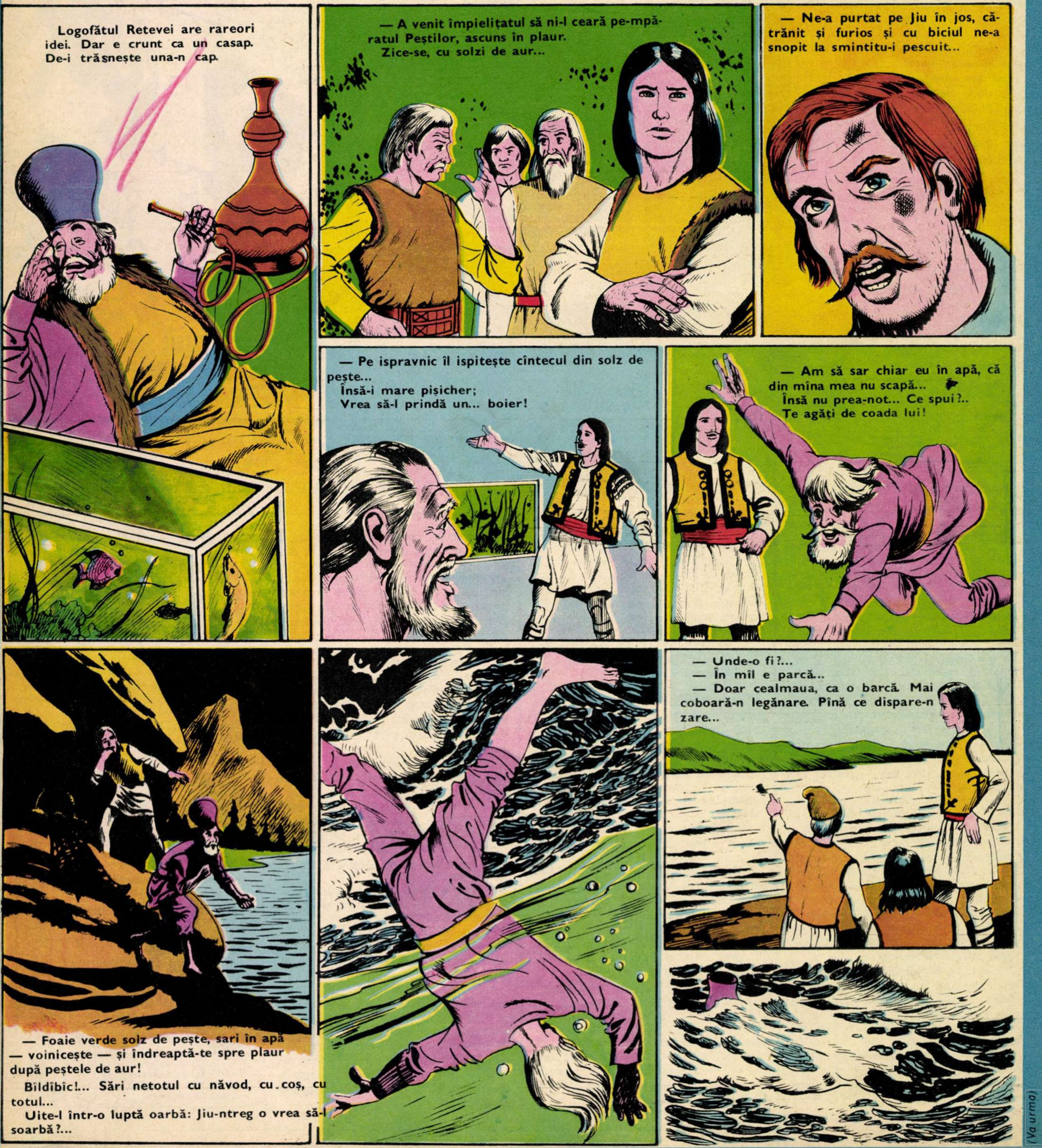
Logofătul Retevei are rareori idei. Dar e crunt ca un casap. De-i trăsnește una-n cap.
— A venit împielițatul să ni-l ceară pe-mpăratul Peștilor, ascuns în plaur. Zice-se, cu solzi de aur...
— Ne-a purtat pe Jiu în jos, cătrănit și furios și cu biciul ne-a snopit la smintitu-i pescuit...
— Pe ispravnic îl ispitește cîntecul din solz de pește... Însă-i mare pișicher; Vrea să-l prindă un... boier!
— Am să sar chiar eu în apă, că din mîna mea nu scapă... Însă nu prea-not... Ce spui?.. Te agăți de coada lui!
— Foaie verde solz de pește, sari în apă — voinicește — și îndreaptă-te spre plaur după peștele de aur!
Bîldîbîc!... Sări netotul cu năvod, cu coș, cu totul...
Uite-l într-o luptă oarbă: Jiu-ntreg o vrea să-l soarbă?...
— Unde-o fi?...
— În mîl e parcă...
— Doar cealmaua, ca o barcă. Mai coboară-n legănare. Pînă ce dispare-n zare...

(Va urma)